

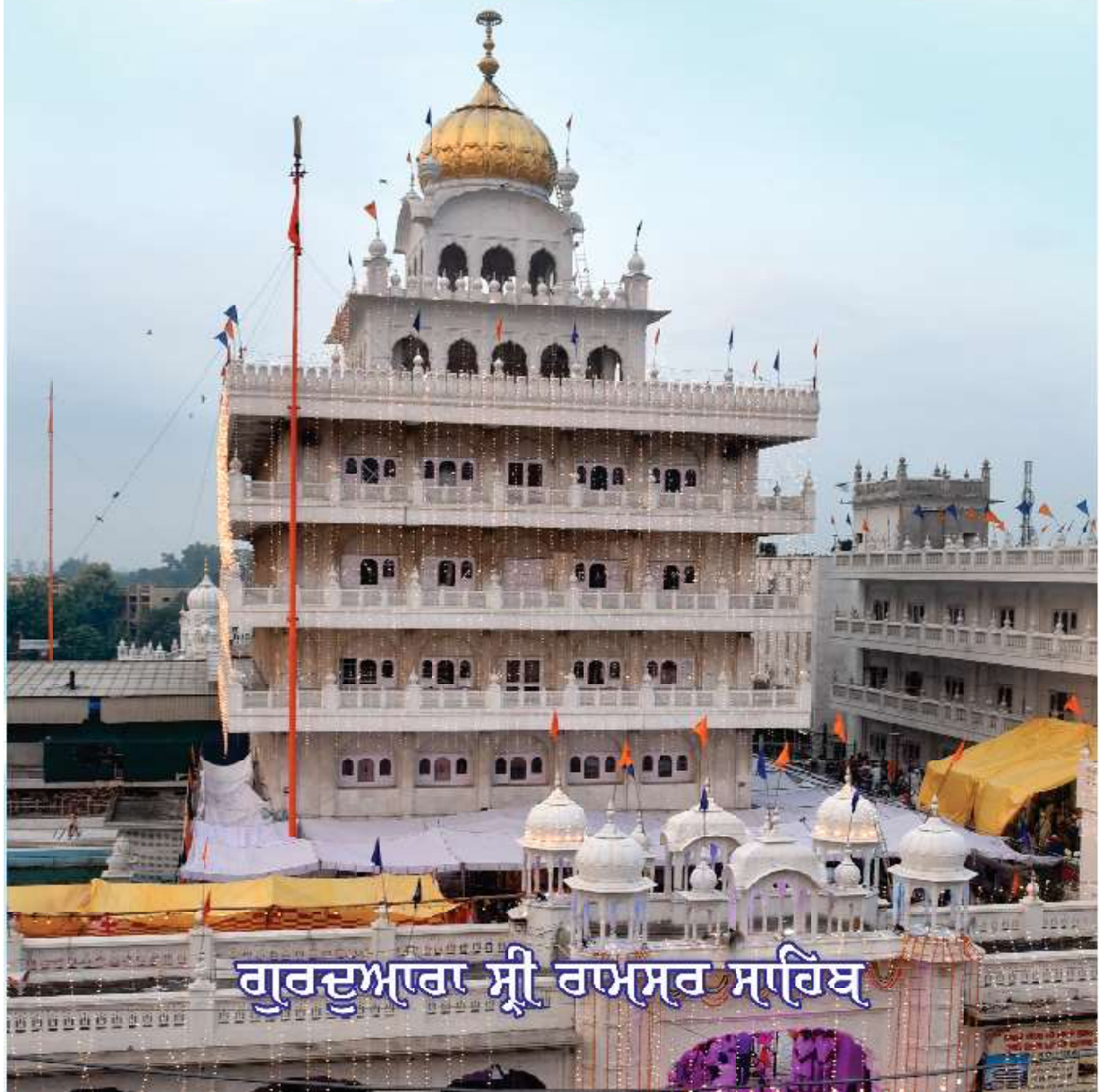
ਅੱਸੂ
ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 550

ਸਤੰਬਰ 2018

2/- ਰੁਪਏ

ਸਾਹਿਤ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਕੇਰਲਾ ਵਿਖੇ ਹਰੂ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਚੀਨ ਵਿਖੇ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ
ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ, ਲੰਗਰ, ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕਿੱਟਾਂ ਆਦਿ
ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ

ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਅੱਸੂ
ਅੰਕ ੯
ਸਤੰਬਰ

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੦
ਜਿਲਦ ੯੫
੨੦੧੮

ਸੰਪਾਦਕ

ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੇਦੀ'

ਸਹਾਇਤਾ

ਦੇਸ਼

ਸਾਲਾਨਾ ੨੦/-

ਲਾਈਫ ੨੦੦/-

ਵਿਦੇਸ਼

ਸਾਲਾਨਾ ੫੦੦/-

(ਹਵਾਈ ਡਾਕ)

Website : www.sgpc.net

E-mail : gurdwaragazette@gmail.com

info@sgpc.net

Phone: 0183-255 3956-60, Ext. 254

ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ-ਰਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਵਨ', ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਜ਼ਦੀਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸ਼ਹੀਦ') ਵਿਖੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਇਥੋਂ ਹੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਿਨੈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਗੁਰੂ-ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ,

ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਕੇਂਦਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰ: ਲ. ਸ. ਵ. (ਲਾਇਬ)-੬੮/੧੦੨੫੮ ਮਿਤੀ ੨੦-੬-੧੭ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਪੀ 2/-ਰੁਪਏ

ਲੇਖ ਸੂਚੀ

ਲੇਖ

ਪੰਨਾ

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ,	
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ	੪
ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ	੫
ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ	੭
ਸੰਪਾਦਕੀ	੮
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼	੧੧
-ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ	
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ	੧੩
-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ	
ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ...	੧੬
-ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ	
...ਭਾਈ ਘਨ੍ਹਣੀਆ ਜੀ	੩੩
-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ	
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ	੩੮
ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ	੫੧

English Section

Historical Events	127
Sri Guru Gobind Singh Ji	
- S. Surjit Singh 'Gandhi'	129
Interfaith harmony.....	131

-Kiranjot Kaur

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ ਮਹੀਨਾ ਅੱਸੂ

- * ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੨-੪੫ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
- * ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ੨-੪੫ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
- * ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ੩-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੪-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ੫-੧੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਪਹਿਲੀ ਅਰਦਾਸ ੫-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ੬-੪੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
- * ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ੬-੪੫ ਤੋਂ ੭-੦੦ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਵੇਰੇ
- * ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋਦਰੂ, ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- * ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ੯-੪੫ ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੧੦-੦੦ ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ੧੦-੧੫ ਵਜੇ ਰਾਤ
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤਕ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- * ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- * ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸ-ਭਿੰਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਛਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਦੀ ਹੈ।
- * ਫਿਰ ਤਿੰਨ-ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ/ਲੇਖਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ :

ਸਕੱਤਰ,
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-੧੪੩੦੦੬
ਫੋਨ : ੦੦੯੧-੧੮੩-੨੫੫੩੯੫੭, ੫੮, ੫੯

੧੬ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ੧੫ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ

- ੧੬ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
(੧੬-੯-੧੮੪੩)
- (ਅ) ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਭੀਮ ਚੰਦ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਸ ਦੀ ਅੰਤਮ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਗਏ।
(੧੬-੯-੧੬੯੨)
- (ੲ) ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੰਦੋ ਕਲਾਂ (ਹਰਿਆਣਾ) ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਵਧੀਕੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਕੁਝ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਏ।
(੧੬-੯-੧੯੮੧)
- ੧੮ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ੭-੮ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਭੰਗਾਣੀ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਫਤਹਿ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਸੰਗੋਸ਼ਾਹ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਜੀਤ ਮੱਲ, ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਹਰੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਖੇਮਾ ਚੰਦਨੀਆ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਊਦਾ ਆਦਿ ਨੇ ਬੜੀ ਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।
(੧੮-੯-੧੬੮੮)
- (ਅ) ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਰਾਜੇ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਮਿਲਿਆ।
(੧੮-੯-੧੮੪੩)
- ੨੦ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ।
(੨੦-੯-੧੯੫੫)
- (ਅ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਸਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ।
(੨੦-੯-੧੯੬੧)
- (ੲ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚੋਂ ਵਾਕ ਆਊਟ ਕੀਤਾ।
(੨੦-੯-੧੯੬੧)
- ੨੧ ਸਤੰਬਰ ਇਕ ਮਾਸੂਮ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਕਾਕਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਕਰਨਾਲ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਇਕ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ।
(੨੧-੯-੧੯੬੦)
- ੨੩ ਸਤੰਬਰ ਪੰਜਾਬ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ, ਮਹਾਂਬੀਰ ਤਿਆਗੀ ਅਤੇ ਵਾਈ. ਬੀ. ਚਵਾਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਇਕ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ।
(੨੩-੯-੧੯੬੫)
- ੨੪ ਸਤੰਬਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ, ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ।
(੨੪-੯-੧੮੯੬)
- ੨੫ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਣ 'ਤੇ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਪਸ ਲਈ।
(੨੫-੯-੧੯੩੫)

- (ਅ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। (੨੫-੯-੧੯੬੯)
- ੨੮ ਸਤੰਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ 'ਸਿੱਖ ਕਿਰਪਾਨ' ਸਬੰਧੀ ਆਖੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। (੨੮-੯-੧੯੪੦)
- ੨੯ ਸਤੰਬਰ (ੳ) ਬਜਬਜ ਘਾਟ (ਕਲਕੱਤਾ) ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ/ਫੌਜ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਨਾਲ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਸਿੱਖ ਯਾਤਰੂ ਮਾਰੇ ਗਏ। (੨੯-੯-੧੯੧੪)
- (ਅ) ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੀ। (੨੯-੯-੧੯੮੪)
- ੩੦ ਸਤੰਬਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਵਾਈ ਉਡਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ 'ਕਿਰਪਾਨ' 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। (੩੦-੯-੧੯੮੧)
- ੧ ਅਕਤੂਬਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਇਕ ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ। (੧-੧੦-੧੯੬੧)
- ੨ ਅਕਤੂਬਰ ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ। (੨-੧੦-੧੯੬੨)
- ੩ ਅਕਤੂਬਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਰਾਹੋਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। (੩-੧੦-੧੭੧੦)
- ੫ ਅਕਤੂਬਰ (ੳ) ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੰਦੇੜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। (੫-੧੦-੧੭੦੮)
- (ਅ) ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਬੇਰ, ਸਿਆਲਕੋਟ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਹੰਤ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ। (੫-੧੦-੧੯੨੦)
- (ੲ) ਸ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ। (੫-੧੦-੧੯੫੨)
- ੭ ਅਕਤੂਬਰ (ੳ) ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। (੭-੧੦-੧੫੩੯)
- (ਅ) ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਨੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਵਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਤੇ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪੱਲਾ ਫੇਰਦਿਆਂ ਉੱਚੀ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ: "ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ, ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ"। (੭-੧੦-੧੬੬੪)
- ੮ ਅਕਤੂਬਰ ਪਿੰਡ ਪੂਹਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਹੌਰ (ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ), ਦੇ ਵਾਸੀ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਖੋਪਰੀ ਉਤਾਰ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਲੰਡੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (੮-੧੦-੧੭੪੫)
- ੯ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮੀਨੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ। (੯-੧੦-੧੮੩੯)
- ੧੨ ਅਕਤੂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ 'ਭੁੱਚਰ' ਦੀ ਜਥੇਦਾਰੀ ਹੇਠ ੨੫ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ। (੧੨-੧੦-੧੯੨੦)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ:

ਅਸੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਾਹੜਾ...

ਅਸੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਾਹੜਾ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਜਾਇ ॥
 ਮਨਿ ਤਨਿ ਪਿਆਸ ਦਰਸਨ ਘਣੀ ਕੋਈ ਆਇ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥
 ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥
 ਵਿਣੁ ਪ੍ਰਭ ਕਿਉ ਸੁਖ ਪਾਈਐ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥
 ਜਿੰਨੀ ਚਾਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਇ ॥
 ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰਹਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥
 ਜੋ ਹਰਿ ਕੰਤਿ ਮਿਲਾਈਆ ਸਿ ਵਿਛੜਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥
 ਪ੍ਰਭ ਵਿਣੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਇ ॥
 ਅਸੂ ਸੁਖੀ ਵਸੰਦੀਆ ਜਿਨਾ ਮਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੮॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੪)

ਹੇ ਮਾਂ! (ਭਾਦਰੋਂ ਦੇ ਘੁੰਮੇ ਤੇ ਤ੍ਰਾਟਕੇ ਲੰਘਣ ਪਿੱਛੋਂ) ਅੱਸੂ (ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ ਰੁੱਤ) ਵਿਚ (ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਦੇ) ਪਿਆਰ ਦਾ ਉਛਾਲਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਮਨ ਤੜਫਦਾ ਹੈ ਕਿ) ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਾਂ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਤਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਬੜੀ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਚਿੱਤ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ) ਕੋਈ (ਉਸ ਪਤੀ ਨੂੰ) ਲਿਆ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਾ ਦੇਵੇ। (ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ) ਸੰਤ ਜਨ ਪ੍ਰੇਮ ਵਧਾਣ ਵਿਚ ਸਹੈਤਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਰਨੀਂ ਲੱਗੀ ਹਾਂ। (ਹੇ ਮਾਂ!) ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ (ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖ-ਆਨੰਦ ਦੀ) ਹੋਰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ (ਵਡ-ਭਾਗੀਆਂ) ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਿਆਰ ਦਾ ਸੁਆਦ (ਇਕ ਵਾਰੀ) ਚੱਖ ਲਿਆ ਹੈ (ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇ ਸੁਆਦ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮਾਇਆ ਵੱਲੋਂ) ਉਹ ਰੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਾ ਭਾਵ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਸਦਾ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ—ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੜ ਲਾਈ ਰੱਖ।

ਜਿਸ ਜੀਵ-ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਖਸਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ (ਉਸ ਮਿਲਾਪ ਵਿਚੋਂ) ਵਿੱਛੜ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ, (ਕਿਉਂਕਿ) ਹੇ ਨਾਨਕ (ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸਚਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਦੀਵੀ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ) ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਰਨ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਅੱਸੂ (ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ ਰੁੱਤ) ਵਿਚ ਉਹ ਜੀਵ-ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੁਖ ਵਿਚ ਵੱਸਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ੮।

ਸੰਪਾਦਕੀ...

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ

ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਪੰਜ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ, ੧੫ ਭਗਤ, ੧੧ ਭੱਟ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਗੁਰੂ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਉਚੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਅਨੰਤ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜੀ ਇਸ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵਾਸ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜਿ ਕੈ ਆਪੇ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ॥ (ਪੰਨਾ ੧੪੩)

ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ॥

ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤ॥ (ਪੰਨਾ ੮)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਸਾਜਣ ਵਾਲੇ ਕਾਦਰ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰਨਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਸਾਜ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪ ਉਸ ਵਿਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਵ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ॥ (ਪੰਨਾ ੪੨੨)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਗਤ ਫੁਲਵਾੜੀ ਹੈ, ਜੀਵ ਉਸਦੇ ਫੁੱਲ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

ਇਹੁ ਜਗੁ ਵਾੜੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਲੀ॥ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ਕੋ ਨਾਹੀ ਖਾਲੀ॥

ਜੇਹੀ ਵਾਸਨਾ ਪਾਏ ਤੇਹੀ ਵਰਤੈ ਵਾਸੁ ਵਾਸੁ ਜਣਾਵਣਿਆ॥ (ਪੰਨਾ ੧੧੮)

ਅੱਜ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅੰਨੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੁਦਰਤ

ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਫੈਕਟਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜਹਿਰੀਲਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਈ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਅੰਨੇਵਾਹ ਵਰਤੋਂ ਹਵਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਅੱਜ ਬਹੁਤੇ ਥਾਈਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਾਥੀ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਨ, ਅੱਜ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਚਤਾ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੱਬ ਨਾਲ ਇਹ ਕਾਇਨਾਤ ਉਸਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਗਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸਦਾ ਵਜੂਦ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਉਸ ਨੂੰ ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੇਰੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅੰਨੀ ਲਾਲਚਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਦੌੜ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਪਾਣੀ, ਸੁੱਚਮਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰੀਤਕ ਹੈ। ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਆਪਣੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ, ਵਸਤਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਮੈਲ ਉਤਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੀ ਦਰਸਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੈਲ ਉਤਾਰ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸਮਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਚਮਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਿਆ (ਪਾਣੀ) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੀ ਗੁਰੂ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ:

ਗੁਰੂ ਦਰਿਆਉ ਸਦਾ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਿਲਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਹਰੈ। (ਪੰਨਾ ੧੩੨੯)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਇਸ ਸਾਲ ੧੦ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਪਾਦਨਾ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ ਚੱਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲੌਕਿਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰੋੜੀ ਚੌਂਕ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਚੌਂਕ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੂਰੋਂ-ਨੇੜਿਓਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੱਤਕਾ ਅਖਾੜਿਆਂ, ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੈਂਡ ਤੇ ਗੱਤਕਾ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਛਬੀਲਾਂ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜਾਵਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਲੌਕਿਕ ਜਲੋਂ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਮਾਲਾ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਜਾਵਟ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਗਤ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਸਜਾਵਟ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਥੇ ਸਥਿਤ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਵੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਦਿੱਲੀ ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਹ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਸਜਾਵਟ ਲਈ ੧੦੦ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ੮੦ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫੁੱਲ ਮੰਗਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਕੀਨੀਆ, ਸਿੰਘਾਪੁਰ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਹਨ। ਵਾਤਾਅਨੁਕੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਰੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਫੁੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਤਰੇ-ਤਾਜ਼ਾ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਜੋ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਖਰਾਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਿਨ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰੀ ਬਣਾਈਏ।

-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ੧੨ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣਨ।

ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼

-ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੋਮਾ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਰੀ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ-ਸੁਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਕਲਿਆਣ, ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਲਈ ਹੈ। ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ: ਖੜੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ ਵੈਸ ਉਪਦੇਸੁ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਕਉ ਸਾਝਾ॥ (ਪੰਨਾ ੭੪੭)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ/ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਦਕਾ ਬਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਹਉ ਆਪਹੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣਦਾ ਮੈ ਕਹਿਆ ਸਭੁ ਹੁਕਮਾਉ ਜੀਉ॥

(ਪੰਨਾ ੭੬੩)

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜਾਣਹੁ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਮੁਹਹੁ ਕਢਾਏ॥

(ਪੰਨਾ ੩੦੮)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਛੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਮੇਤ ਭਗਤਾਂ, ਭੱਟਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਖਜ਼ਾਨੇ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਕਰਵਾਈ। ਸੰਮਤ ੧੬੬੦ (੧੬੦੩ ਈ:) ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਾਣ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਸੰਮਤ ੧੬੬੧ (੧੬੦੪ ਈ:) ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਜ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਾਲ ਹੀ ਭਾਦੋਂ ਸੂਦੀ ਏਕਮ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਥਾਪਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਲੇ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਉਪਰੰਤ ਭਾਵੇਂ ਸੁਦੀ ਏਕਮ ਸੰਮਤ ੧੬੬੧ (੧੬੦੪ ਈ:) ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਲੌਕਿਕ ਸੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਸਿਖਰ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਰੱਬੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਹੁਣ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਲੌਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਅਦੁੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ, ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਰਸਪਰ ਪਿਆਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ, ਜਾਤਪਾਤ, ਇਲਾਕਾਵਾਦ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਣੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਚਨਾਕਾਰ ਦੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਰੰਗ, ਨਸਲ, ਧਰਮ, ਦੇਸ਼ ਆਦਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਾਵੇਂ-ਸੁਖਾਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਰਸਪਰ ਪਿਆਰ, ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਸੋਮਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਗਿਆਨਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਜੀਵਨ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਮਨੁੱਖ ਭਰਮਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ:

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਕਰਮਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ॥ (ਪੰਨਾ ੬੭)

ਸਮੁੱਚੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਸ੍ਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹਿੱਤ ਜਿਉਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਸਮਝਣ, ਆਪਸੀ ਵਿਤਕਰਿਆਂ, ਭਿੰਨ-ਭੇਦਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ:

ਸਭੈ ਘਟ ਰਾਮੁ ਬੋਲੈ ਰਾਮਾ ਬੋਲੈ॥ ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਬੋਲੈ ਰੇ॥

(ਪੰਨਾ ੯੮੮)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਸਮੁੰਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਓ! ਇਸ ਮੁਬਾਰਕ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਜੀਵਨ-ਜੁਗਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਆਦਰਸ਼ਕ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਵੱਲ ਸੋਧਤ ਹੋਈਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕਮਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਇਥੇ ਮੈਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਵਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਉਕਾਈ ਨਾ ਰਹੇ। ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲਈ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਿਰਦੇਵੇਦਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੁਹਿਰਦ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾ ਵਾਪਰਣ। ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ

-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੇਦੀ'*

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਚੌਥਾਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਰਮੀ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਨਤਮ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਦੇ 'ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ' ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ੧੬੦੪ ਈ: ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 'ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ' ਸਾਹਿਬ ਵਜੋਂ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਰਬ-ਦੇਸੀ, ਸਰਬ-ਕਾਲੀ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਪਾਦਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਥਾਨ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਦੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਲਗਾਈ। ੧੬੦੩ ਈ: ਵਿਚ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ੧੬੦੪ ਈ: ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ। ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਉਪਰੰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਸੀਸ 'ਤੇ ਸਸੋਬਿਤ ਕਰ ਨਰਸਿੰਘਿਆਂ ਦੀ ਘਨਘੇਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨਾਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਪਾਵਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤਿ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਬਾਰਤ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨਾਲ ਗ਼ੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੀ ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕਲਿਆਣਦਾਤਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਰ ਇਕ ਪਾਵਨ ਬਚਨ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਕ ਅਤੇ ਨਰੋਏ ਅਸੂਲਾਂ-ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਥਮ ਅਤੀ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲੋਂ ਮੌਲਿਕ ਅਨੂਠਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸਿਰਮੌਰ ਅਤੇ ਰੁਹਾਨੀ ਉੱਚਮਤਾ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਅੱਜ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਜਮ ਵਿਹੁਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵੰਡਾਂ-ਦਰ-ਵੰਡਾਂ ਦੇ ਘੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸੀ ਹੋਈ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖੋਹ-ਖਿੰਝੀ ਤੇ ਨਫਰਤੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਾ ਭਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜੀ ਅੰਗੜਾਈਆਂ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਹਿਹੋਂਦ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਸਵੱਸ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਾਲੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਹੁ-ਧਰਵੀ ਸੰਸਾਰ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਤੀਕ ਜਗਤ-ਜਲੰਦੇ ਅੱਗੇ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਰੱਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਸਮਾਂ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰੀ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਤੇ ਸੁਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰੀ ਵੱਸ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ 'ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੂ ਸਗਲ ਭੂ ਮੰਡਲ ਮੁਖ ਉਜਲ ਦਰਬਾਰ' ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

*ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਪਸਰੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦਮ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਕੰਡੇ ਵਰਤ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਘੋਰ ਬੇ-ਇਨਸਾਫੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਸਲਕ੍ਰਮੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਕੋਹ-ਕੋਹ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਪਣੇ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨੂਰ ਦੀ ਵਰਖਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਅਦੁੱਤੀ ਤੇ ਅਨੂਠਾ ਤੋਹਫਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਇਹ ਬਾਣੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨਯੋਗ ਅਦਰਸ਼ਕ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਸਲ ਅਦਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਬੋਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੋਕਾ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਦਿੰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਇਹ ਅਵਾਜ਼ ਅੱਜ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਗੂੰਜਾਰਾਂ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਰੁਚੀਆਂ ਦੇ ਵਹਿਣ ਵਿਚ ਭਟਕ ਕੇ ਦੁਖਦਾਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਨੋਖਾ ਰੁਹਾਨੀ ਸਕੂਨ ਪਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ, ਸਥਾਨਾਂ, ਪਿਛੋਕੜਾਂ, ਕੰਮਾਂ ਕਿਤਿਆਂ, ਅਨੁਭਵਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਸਾਧਨਾਂ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਸਤਿ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕਲਨ ਤੇ ਸਮਿਲਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ "ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚਿ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰੇ" ਅਤੇ "ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ" ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਲੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤਰ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਤਪਾਤ, ਰੰਗ, ਨਸਲ, ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਰਬ ਸਾਝਾਂ ਰੱਬੀ ਵਿਰਸਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਹਰ ਇਕ ਧਰਮ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੇ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਣੀ ਜੀਵਨ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆਂ, ਸੁਣਿਆਂ, ਮੰਨਿਆਂ, ਧਿਆਇਆਂ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਸਾਇਆਂ ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਪੋਥੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਕੇ ਪਾਵਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਸ਼ੇਭਿਤ ਕਰਨਾ ਇਕ ਅਦੁੱਤੀ ਤੇ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਦਸਾਂ ਜੋਤਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਚਮਤਕਾਰੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਾਈ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਜੋ ੧੬੯੯ ਈ: ਦੀ ਵੈਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੀ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ੧੭੦੬ ਈ: ਵਿਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਲਿਖਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਤੇ ੧੭੦੮ ਈ: ਵਿਚ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪਦਵੀ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ਼ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ, ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਮਾਰਚ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਫੂਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਸਿੱਖੀ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗੇ ਰੱਬੀ

ਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਮਾਰਚ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਅੰਦਰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਜੋਸ਼ ਤੇ ਹੁਲਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ੪੦੦ ਸਾਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ੩੦੦ ਸਾਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮਨਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਨਾਲ ਕੌਮ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਹੁਲਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਬੜੀ ਸਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸ ਸਾਲ ੧੦ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀਪਮਾਲਾ ਅਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਆਪਾਰ ਮਹਿਮਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਸਮੇਂ ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਜਲੌ

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ 'ਤੇ ਜਲੌ ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦੀਪਮਾਲਾ ਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

- * ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
- * ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ
- * ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
- * ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
- * ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
- * ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਜਲੌ ਲੱਗਣ ਦਾ ਸਮਾਂ:

ਸਵੇਰੇ ੯:੦੦ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ੧੨:੦੦ ਵਜੇ ਤੀਕ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇਕ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ

-ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ*

ਕਹਿਣੀ, ਕਰਨੀ ਤੇ ਕਥਨੀ ਦੇ ਪੂਰੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗਿਆਤਾ, ਛੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੀ ਰੱਬੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਸਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਅੱਠ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਸਰਬ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰ ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ-ਗਿਆਨੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ੭ ਕੱਤਕ ੧੫੬੩ ਬਿਕ੍ਰਮੀ (੬ ਅਕਤੂਬਰ, ੧੫੦੬ ਈਸਵੀ) ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕੱਥੂ ਨੰਗਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਈ ਸੁੱਘਾ (ਰੰਧਾਵਾ) ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ, ਮਾਤਾ ਗੋਰਾਂ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਨਗਰ ਕੱਥੂਨੰਗਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ੨੦ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਟਾਲੇ ਤੋਂ ੧੮ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਰਮਿਆਨ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਟਾਲਾ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਉਪਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕੱਥੂਨੰਗਲ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਬਾਲਕ ਦਾ ਨਾਮ ਬੂੜਾ ਰੱਖਿਆ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਇਕ ਮਹਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਲਗਨ ਡੂੰਘੀ ਅਧਿਆਤਮ ਰਮਜ ਦੀ ਸੋਝੀ ਘਰ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਈ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਦਾਦਾ ਗੱਗੇ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਗੇ ਨੰਗਲ ਵਸਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕੱਥੂਨੰਗਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਸੀ। ਪਿੱਛੋਂ ਕੱਥੂ ਕਰਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਨਾਮ ਕੱਥੂਨੰਗਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ। ਰਾਜਾ ਦਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਪੜਦਾਦਾ ਲਗਦੇ ਸਨ। ਜੋ ਕਿ ੨੨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਚਵਿੰਡਾ ਨਗਰ ਵਸਾਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ੫ ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਭਾਈ ਸੁੱਘਾ ਜੀ ਨੇ ਕੱਥੂਨੰਗਲ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਮਦਾਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਆਣ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ। ਇਥੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ।

੧੫੧੮ ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦਿਨ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਜੀ ਡੰਗਰ-ਵੱਛੇ ਚਾਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ੧੨ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਬਾਲਕੇ ਕਿਹੜਾ ਨਗਰ ਹੈ, ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ, ਤੇ ਕਾਰ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?' ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, 'ਨਗਰ ਕੱਥੂਨੰਗਲ ਹੈ, ਇਥੇ ਰਮਦਾਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਨਾਮ ਬੂੜਾ ਹੈ।' ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸੰਸਾ ਹੈ। ਨਵਿਰਤ ਕਰੋ ਜੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਵਕਤ ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੌਤ ਕਦੋਂ ਕਲਾਵਾ ਭਰ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ?' ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਬਾਲਕੇ ਉਮਰ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਖੇਡਣ-ਮੱਲਣ ਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮਰਣ ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਉੱਪਜੇ?' ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਧਾੜਵੀਆਂ ਨੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੱਚੀਆਂ ਵੀ ਤੇ ਪੱਕੀਆਂ ਵੀ ਸਭ ਫਸਲਾਂ ਵੱਢ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਨੇ ਵੀ ਇਕ ਦਿਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਬੋਚ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਾ ਹੈ।' ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲੇ, 'ਤੂੰ ਬੂੜਾ ਨਹੀਂ ਬੁੱਢਾ ਹੈਂ! ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਬੁੱਢਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਗਿਆਨ ਭਰੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?' ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

*੨੦੩-੨੦੪, ਨਿਊ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਰੋਡ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਜੀ ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਮਈ ਗਿਆਨ ਦੇ ਛੱਟੇ ਮਾਰ ਕੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਜੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਏ। ੧੫੩੯ ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ, ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਿਆ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਲੰਡੇ ਤੇ ਟਾਕਰੀ ਦਾ ਅੱਖਰੀ ਗਿਆਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ, ਗੁਰਮੁਖੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਹੋਈ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਬਟਾਲੇ ਨੇੜੇ ਅੱਚਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਮਿਰੋਯਾ ਜੀ ਨਾਲ ੧੫ ਫੱਗਣ, ੧੫੮੦ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਵੀ ਪੂਰਨ ਗੁਰ ਮਰਯਾਦਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਮੇਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ- ਭਾਈ ਸੁਧਾਰੀ ਜੀ, ਭਾਈ ਭਿਖਾਰੀ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਹਿਮੂ ਜੀ, ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁੱਘਾ ਜੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ। ਅਜੇ ਸਸਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੰਤਮ ਰਸਮਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਈਆਂ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਗੌਰਾਂ ਜੀ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪ ਆਏ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਆਪ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਸੀਸ 'ਤੇ ਸਜਾਈ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ੧੫੧੮ ਈਸਵੀ ਤੋਂ ੧੫੩੯ ਈਸਵੀ ਤਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਰਸਮ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ:

੧. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ, ਦੂਜੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਹਾੜ ਵਦੀ ੧੩ (੧੭ ਹਾੜ) ਸੰਮਤ ੧੫੯੬ (੧੪ ਜੂਨ, ੧੫੩੯)
੨. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਤੀਜੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਚੇਤ ਸੁਦੀ ੪ (੩ ਵੈਸਾਖ) ਸੰਮਤ ੧੬੦੯ (੨੯ ਮਾਰਚ, ੧੫੫੨)
੩. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ, ਚੌਥੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੧੫, (੨ ਅੱਸੂ) ਸੰਮਤ ੧੬੩੧ (੧ ਸਤੰਬਰ, ੧੫੭੪)
੪. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ੩ (੨ ਅੱਸੂ) ਸੰਮਤ ੧੬੩੮ (੧ ਸਤੰਬਰ, ੧੫੮੧)
੫. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਜੇਠ ਵਦੀ ੧੪ (੨੮ ਜੇਠ) ਸੰਮਤ ੧੬੬੩ (੨੫ ਮਈ, ੧੬੦੬) ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਰਸਮ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਆਪ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਮਾਣ ਵਡਿਆਈ ਆਪ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੀ ਹਿੱਸੇ ਆਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਵੀ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਕੁਇਰ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਈ।

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਗੋਦ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਕਰਦੇ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਓਥੋਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨਾਲ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ, ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਨ ਵੇਖ ਤੁਠੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਦੀ ਪਰਖ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ 'ਤੇ ਕਰ, ਅੱਗੋਂ ਆਪਣਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ: ਜਦਪਿ ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਕੇ ਔਰੋਂ। ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਢੇ ਲੋ ਅਨ ਕੈ ਗੋਰੋਂ।...

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਛੱਡ ਸ੍ਰੀ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਏ। ਮਾਤਾ ਭਿਰਾਈ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਇਕ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਹੋ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਗਏ। ਬੂਹਾ ਬੰਦ ਕਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਤਾ ਭਿਰਾਈ ਜੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆਵੇ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹਾਂ? ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਡਾਢੀਆਂ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ-ਦੀਦਾਰੇ ਕਰ ਸਕਣ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਮਾਤਾ ਭਿਰਾਈ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਉਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਕੋਠੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਕੋਠਰੀ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ, ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਹਰੇਕ ਕਾਰਜ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਆਪਣੇ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ, ਸ਼ਰਧਾ ਵੇਖ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪੁਰਬ ਮਨਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਆ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰਪੁਰਬ ਆਦਿ ਕਰਿਕੈ ਖਡੂਰ। ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਹਦੂਰ।

ਦੀਨਾਨਿਨਾਥ ਗੁਰਤਾ ਸੁ ਪਾਇ। ਹੁਇ ਅਨਦ ਮਗਨ ਪ੍ਰਵਿਸੇ ਸੁ ਜਾਇ॥੪॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ, ਰਾਸ ਪਹਿਲੀ ਅੰਸੂ ੨੯)

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਉਣਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਡਾਢੀਆਂ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਫਿਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ:

ਸਭਿ ਕਹਯੋ ਬ੍ਰਿਧੈ ਕੋ ਆਪੁ ਜਾਇ। ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਨਿ ਕਿ ਸੁਧ ਦਿਹੁ ਪੁਚਾਇ।

ਹਿਤ ਦਰਸ ਆਨ ਇਕਠੀ ਬਿਲੰਦ। ਮਨ ਸਮ ਚਕੋਰ ਚਿਤ ਚਹਤਿ ਚੰਦ॥੧੧॥ (ਉਹੀ)

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੇ ਬੱਲੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ।

ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਪਰ ਬਾਬਾ ਦਾਸੂ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਆਣ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਦਾਤੂ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਲੱਤ ਕੱਢ ਮਾਰੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਬਾਸਰਕੇ ਆ ਗਏ। ਬਾਸਰਕੇ ਹੁਣ ਬਾਣਾ ਘਰਿੰਡਾ ਤਹਿਸੀਲ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ ੨੭ 'ਤੇ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਮੇਂ ਸੰਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਜਾਏ ਗਏ ਸੁੰਦਰ ਜਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। (10 ਸਤੰਬਰ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੰਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਪਾਵਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਰੂਪ ਜਨਹਿਰੀ ਪਾਲਕੀ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਉਪਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਲ ਹਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (10 ਸਤੰਬਰ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਟੱਪ ਲਗਾ ਕੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਐਮ.ਪੀ. ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ,
ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਹੋਰ। (12 ਅਗਸਤ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾ: ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਦੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਐਮ.ਪੀ. ਸ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ,
ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ। (12 ਅਗਸਤ)

ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਫਦ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮਿਲਦੇ ਹੋਏ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ, ਭਾਈ ਰੇਖਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖ਼ੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ. ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ, ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਤੇ ਹੋਰ। (14 ਅਗਸਤ)

ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਖ਼ੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ। ਨਾਲ ਹਨ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਤਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (16 ਅਗਸਤ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (25 ਅਗਸਤ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲ ਹਨੂ ਪੀੜਤਾ ਨਵੀਂ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਸ. ਹਰਜਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਥਾਨ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੋਪੋਲਾ, ਜ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੋਦੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਜ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਨਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਰਹਮਤਵਾਲਾ, ਅੰਤਿਮ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (25 ਅਗਸਤ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਆਲਮਗੀਰ ਵਿਖੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਮੌਕੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ
ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ, ਰਖਬੀਰ ਸਿੰਘ,
ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੁਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਥੇਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ। (22 ਅਗਸਤ)

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਰਾਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਗਿ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਗਿ. ਰਾਮਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੇਵਾ ਸਿੰਘ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (24 ਅਗਸਤ)

ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸੰਚਕਤ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਕੰਧ ਘੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੋਆਲਾਕਾ, ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੌਕਲਾ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੇਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (27 ਅਗਸਤ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਲਕਾ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾ; ਪੰਜਵੀਂ ਓਨੀਆਂ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸੰਜਣ ਸਿੰਘ ਬੱਜੂਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਲਕਾ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਾਰਚੂਰ ਵਿਖੇ 'ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਮੇਰਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ' ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਥੇ, ਸੰਜਣ ਸਿੰਘ ਬੱਜੂਮਾਨ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਹੋਰ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੜੀ ਆਰੰਭ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਦੇਵਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇ, ਗੁਰਦੇਵਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਦੇਵਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ।

(ਪੰਨਾ ੧੮ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ੧੨ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਦੱਖਣ ਪੱਛਮ ਜਿਥੇ ਕਿ ਹੁਣ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸੰਨ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਹੈ, ਵਿਖੇ ਸੰਘਣੇ ਦਰਖਤਾਂ ਹੇਠ ਇਕ ਗਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਇਕਾਂਤਵੱਸ ਹੋ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਬਾਹਰ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ' ਜੋ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ-' ਨਾ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਨਾ ਉਹ ਸਾਡਾ ਸਿੱਖ' ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਰਾਸ ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਧੇਨੁਪਾਲ ਕੋ ਕੋਸਠ ਹੇਰਾ। ਤਿਸ ਦਰ ਪਰ ਲਿਖ ਕੀਨਿ ਬਸੇਰਾ।

ਇਸ ਦਰ ਜੋ ਨਰ ਕਰਹਿ ਉਪਾਰੇ। ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਰ ਨਹਿ ਸਿੱਖ ਹਮਾਰੇ॥੩॥

(ਅੱਸੂ ੩੫)

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੰਗਤਾਂ ਡਾਢੀਆਂ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਸਮਰਥ ਹੋ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਗੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ: ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:

ਹਾਥ ਜੋਰਿ ਹੁਇ ਕਰਿ ਤਬ ਖਰੇ। ਜਸੁ ਕੇ ਸਹਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ।

ਤੁਮ ਅਰੁ ਗੁਰ ਮਹਿ ਭੇਦ ਨ ਕੋਊ। ਜੋਤਿ ਏਕ ਧਾਰੇ ਤਨ ਦੇਊ॥੨੫॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ)

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋ ਡੂੰਘੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਘੋੜੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ, ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਘੋੜੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੇ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਘੋੜੀ ਨਗਰ ਬਾਸਰਕੇ ਗਿਲਾਂ ਇਕ ਕੱਚੇ ਕੋਠੇ ਮੂਹਰੇ ਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਕ ਪੜ੍ਹੇ। ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਪੂਰਬ ਬਾਹੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਪਾੜ ਪਾਇਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਬੂਹਾ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਅੰਦਰ ਜਾ ਵੜੇ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਛੋਹ ਲਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਧ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ-' ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ' ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, 'ਦਾਸ ਨੇ ਬੂਹਾ ਛੱਡ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਪਾੜ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਜੀਓ! ਸੰਗਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿਆਸੀਆਂ ਹਨ, ਡਾਢੀਆਂ ਵਿਆਕੁਲ ਹਨ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਚੱਲ, ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰੋ ਜੀ, ਦਾਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਵੋ ਜੀ। 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਰਤਾਰਥ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਹਨ, ਇਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਦਿਵਾ ਕੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰ ਹਨ। ਰਾਸ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਇ ੩੬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸਾਖੀ ਭਰਦਾ ਹੈ:

ਇਹੁ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਬੋਹਿਥ ਭਾਰਾ। ਭਉਜਲ ਤੇ ਕਰਿ ਹੈ ਨਿਸਤਾਰਾ।

ਸਿੱਖੀ ਅਵਧਿ,ਨ ਇਸ ਤੈ ਪਰੈ। ਨਾਮ ਲਿਏ ਗਨ ਬਿਘਨ ਸੁ ਹਰੈ॥੪੨॥

(ਰਾਸ ਪਹਿਲੀ, ਅਧਿਆਇ ੩੬)

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੰਮਤ ੧੬੦੬ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਅਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਪਾਣੀ ਭਰਣ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਉਚ-ਨੀਚ ਦੇ ਭੇਦ ਭਾਵ, ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਸੰਮਤ ੧੬੦੯ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਬਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਭਾਈ ਪਾਰੋ ਜੁਲਕਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇ ਦੇਣ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ

ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿਸਚਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਸਭ ਸੰਗਤ ਹੁਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਈ। ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤਮ ਜਾਣ ਕੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਟਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ:

ਸੁਥਲ ਜਾਨਿ ਗੁਰ ਇਸਥਿਤ ਭਏ। ਟਕ ਲਾਵਨਿ ਕੀ ਆਇਸੁ ਦਏ।

ਬੁੱਢੇ ਪ੍ਰਥਮ ਕਹੀ ਕਰ ਗਹੀ। ਜਹਿੰ ਗੁਰ ਕਹੀ ਤਿਰਥ ਕਰਿ ਸਹੀ॥੮॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ, ਰਾਸ ਪਹਿਲੀ ਅੰਸੂ ੫੧)

ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸੰਮਤ ੧੬੧੬ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਟੱਕ ਲਗਵਾ ਕੇ ਕਰਵਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਖੁੱਦ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਟੋਕਰੀ ਪੁੱਟ ਕਿ ਸਿਰ ਉਪਰ ਉਠਾਈ ਤੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟੀ :

ਤਹਿੰ ਤੇ ਮਾਟੀ ਲੀਨਿ ਉਪਾਟੀ। ਭਰੀ ਟੋਕਰੀ ਸਿਰ ਧਰਿ ਸਾਟੀ।

ਬਹੁਰੇ ਸਕਲ ਸਿੱਖਯ ਲਗਿ ਪੇਰੇ। ਧਰੇ ਚੌਪ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਕੇਰੇ॥੯॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਰਾਸ ਪਹਿਲੀ, ਅੰਸੂ, ੧)

ਜਦੋਂ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਓਧਰ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਜੰਗ ਜੈਮਲ ਫਤੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਸਾਲ ਤੋਂ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਫਤਹ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਕਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਪਤਾ ਮੱਕੇ ਦੇ ਹਾਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਫਤਹ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਭੇਜੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਓਸੇ ਸਮੇਂ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਉਲੀ ਦਾ ਕੜ੍ਹ ਟੁਟੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਫਤਹ ਹੋਵੇਗੀ ਸੋ ਓਧਰ ਬਾਉਲੀ ਦਾ ਕੜ੍ਹ ਸੰਮਤ ੧੬੨੧ ਨੂੰ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਤੇ ਅਕਬਰ ਦੀ ਫਤਹ ਵੀ ਚਿਤੌੜ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਹੋ ਗਈ। ਫਿਰ ਅਕਬਰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਆਇਆ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਿਆ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ੧੨ ਪਿੰਡ ਪਰਗਨਾ ਝਬਾਲ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ।

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ੨੨ ਮੰਜੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਹੀ ਹੇਠ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਿਆ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵੀਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਨਵਾਂ ਨਗਰ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ' ਤੁੰਗ ਪਿੰਡ, ਗਿਲਵਾਲੀ, ਤੇ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਥੇ ਨਗਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰੋ! ਜਿੰਨਾ ਧੰਨ ਲੱਗੇਗਾ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਲੈਣਾ:

ਜਿਤਕ ਦਰਬ ਲਾਗਹਿ ਤਿਸ ਬਾਨ। ਸੇ ਸਭਿ ਲੇਹੁ ਬ੍ਰਿਧ ਤੇ ਪਾਨਿ।

ਜਬਹਿ ਸਦਨ ਤਹਿੰ ਲੇਹੁ ਚਿਨਾਇ। ਤਿਸ ਤੇ ਪੂਰਬ ਦਿਸ ਪੁਨ ਜਾਇ॥੧੧॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ, ਰਾਸ ਦੂਜੀ, ਅਧਿਆਇ ੨)

ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ੨੫ ਕੁ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਤੁੰਗ, ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਗਿਲਵਾਲੀ, ਤੇ ਗੁਮਟਾਲਾ ਇਹਨਾਂ ਚੌਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਘਣੇ ਬ੍ਰਿਛਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਸਵੱਛ ਪਾਣੀ ਦੀ ਢਾਬ ਕਿਨਾਰੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਮਤ ੧੬੨੧ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ੭੦੦ ਅਕਬਰੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਮਗਰੋਂ ਸੰਮਤ

੧੬੩੪, ੧੫੭੭ ਈ. ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਨਗਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਰ ਮਠਿਆਈ ਵੰਡੀ ਗਈ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਨਗਰ ਦੀ ਮੋਹੜੀ ਗੱਡੀ। ਮੁੱਢਲਾ ਨਾਮ ਚੱਕ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਚੱਕ ਰੱਖਿਆ ਪਿੱਛੋਂ ਚੱਕ ਰਾਮਦਾਸ ਜਾਂ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੰਮਤ ੧੬੩੧, ੧੫੭੪ ਈ. ਨੂੰ ਚੱਕ ਰਾਮਦਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸੰਤੋਖ ਸਰ ਸਰੋਵਰ ਸੰਮਤ ੧੬੨੭ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੋਂ ਮਿੱਠਾ ਮੰਗਵਾ ਕੇ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਟੱਕ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਲਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੰਮਤ ੧੬੪੫, ਸੰਨ ੧੫੮੮ ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ।

ਸੰਤੋਖ ਸਰ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਕਾਰ ਚੱਲ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਚਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਨਵੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲੈ ਸਕਣ। ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਸੰਘਣੇ ਬ੍ਰਿਛਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਵਿੱਚ ਨੀਵੀਂ ਛਪੜੀ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਕਿ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਸਵੱਸ ਤੇ ਸਾਫ ਜਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਲਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਰੋਵਰ ਦਾ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸੰਮਤ ੧੬੩੪, ਸੰਨ ੧੫੭੭ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਟੱਕ ਆਪ ਲਗਾ ਕਿ ਫਿਰ ਹੱਥੀਂ ਆਪ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ:

ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਆਦਿਕ ਲੇ ਨਾਇ। ਕਰਿ ਅਰਦਾਸ ਸੀਸ ਨਿਹੁਰਾਇ॥੧੦॥

ਬ੍ਰਿਖ ਬਚ ਤੇ ਲੇ ਖਨਨੀ ਹਾਥ। ਟਕ ਲਾਇਸ ਚਿਤਵਿਤ ਗੁਰ ਨਾਥ॥...

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਰਾਸ ੨ ਅੰਸੂ ੩)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦੁੱਖ ਭੰਜਨੀ ਬੇਰ ਹੇਠ, ਅਠਸਠ ਘਾਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣੇ ਥੜੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਜੋ ਬੇਰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਉਤਰੀ ਬਾਹੀ ਬੈਠ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ (ਸੰਮਤ ੧੬੪੫) ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਬਹ ਕਹੀਆਂ ਤੇ ਟੋਕਰੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ ਵੰਡਦੇ ਸਨ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। (ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ (ਸਨਿਹਰੀ ਇਤਿਹਾਸ) ਪੰਨਾ ੨੯੧)

ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ੨੫ ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਾਣੀ ਜਰਨੈਲੀ ਸੜਕ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਾਇਆ ਫਤਿਹਾਬਾਦ, ਨੌਰੰਗਾਬਾਦ, ਨੂਰਦੀਨ ਸਰਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਹੁਣ ਨਵਾਂ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਅੱਗੇ ਬਿਆਸ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੋਂ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਤੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਕ ਖੂਹ ਦੀ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਤੇ ਟਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਲਾਇਆ। ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ੧੭ ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ ੧੬੪੭ ਨੂੰ ਨਗਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਅਰਦਾਸ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਾਹਿਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸੰਮਤ ੧੬੫੩ ਨੂੰ ਰੱਖੀ ਅਰਦਾਸ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ:

ਲਗਯੋ ਦਿਵਾਨ ਅਧਿਕ ਗੁਰ ਪਾਸ। ਬੋਲੇ ਬਾਕ "ਕਰਹੁ ਅਰਦਾਸ।"

ਭਾਈ ਬੁੱਢੇ ਕਹੁ ਕਿਯ ਖਰਯੋ। ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਬਿਧੈ ਚਿਤ ਜੁਰਯੋ॥੪੯॥

ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤਿ ਧਰਿ ਸਿੱਖਯ ਮਹਾਨਾ। ਕਰਤਲ ਫਲ ਸਮ ਰੂਪ ਸੁ ਜਾਨਾ।
ਗਤਿ ਦਯੋਸ ਜਿਸ ਰਹੈ ਸਮਾਧਿ। ਦਾਤ ਸਾਂਤਿ ਜੁਤ ਰਿਦਾ ਅਗਾਧਿ॥੫੦॥
ਤੀਰਥ ਕੀ ਸੁ ਹੋਨਿ ਲਗਿ ਕਾਰੀ। ਕਾਰੀਗਰ ਬੁਲਾਇ ਮਤਿ ਭਾਰੀ॥੫੧॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ)

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਆਪਣਾ ਮੁਕਾਮ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕਰਕੇ ਆਈ ਹੋਈ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਮੁਕਾਮ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਦਾਤ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਕਿ ਆਪ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਕੋਲ ਜਾਵੋ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਸਮਝ ਗਏ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਬਾਰੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ। ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਸਵੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਮਿੱਸੇ ਪ੍ਰਸਾਦੇ, ਲੱਸੀ, ਗੰਢਾ ਆਦਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਜਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਹੱਥੀਂ ਆਪ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਤੇ ਦਾਸੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤਾਰਾਂ ਖੜਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਓਧਰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਵੀ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਵੇਖ ਲਿਆ ਤੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਾਦੇ ਉਤਾਰ ਲਏ ਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਮਾਤਾ ਜੀ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬੜੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰਾਹ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।' ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹ ਦੇਖ ਕਿ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ। ਸੰਘਣੀ ਛਾਂ ਹੇਠ ਝੁੱਗੀ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਭੋਜਨ ਛਕਿਆ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ ਗੁਰ ਜੋਤਿ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ। ਸਪੁੱਤਰ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੋ। ਮੈਂ ਅਣਜਾਣ ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਸਭ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪਰਮ ਸੇਵਕ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਤੁਹਾਥੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ:

ਗੰਗਾ ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਬਿਨੈ ਬਿਖਾਨੀ, ਸੁਕਚਤਿ ਦੀਨ ਮਨਾ ਕਰ ਜੋਰ।
ਮਾਦੀ ਕੇ ਮਾਲਿਕ ਸੁਭ ਬਖਸ਼ਹੁ ਸ਼ਰਨਿ ਪਰੀ ਦਾਸੀ ਮੈਂ ਤੋਰ॥...੧੪॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ)

ਤਦ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ, 'ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪੁੱਤਰ ਬੜਾ ਸੁਰਬੀਰ, ਯੋਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਜੁਲਮ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਤਖਤ ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਹੋਵੇਗਾ:

ਬੋਲਯੋ ਬਡ ਉਤਸ਼ਾਹ ਬਢਾਵਤਿ ਧੰਨਿ ਮਾਤ! ਆਵਨ ਭਾ ਤੋਹਿ।
ਬਲੀ ਬਿਸਾਲ ਖੜਗ ਖਰ ਕਰ ਧਰਿ, ਮੁਗਲਨ ਮਾਰ ਗੁਰੂ ਬਡ ਹੋਹਿ।
ਗਾਦੀ ਤਜਹਿ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠਹਿ, ਅਸ ਲੱਛਣ ਦੀਖਤਿ ਹੈਂ ਮੋਹਿ।
ਰਣ ਪ੍ਰਿਯ ਰਣ ਘਮਸ਼ਾਨ ਮਚਾਵਹਿ, ਦੁਸ਼ਟ ਖਪਾਵਹਿ ਕਰਿ ਕੈ ਕ੍ਰੋਹਿ॥੧੭॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ, ਰਾਸ ੩ ਅਧਿਆਇ ੩)

ਉਹ ਵੱਡਾ ਬਲੀ ਯੋਧਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:

ਤੁਮਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਗਟੇਗਾ ਯੋਧਾ। ਜਾ ਕੇ ਬਲ ਗੁਨ ਕਿਨਹੂੰ ਨਾ ਸੋਧਾ॥

(ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ)

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਛਚਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸੰਮਤ ੧੬੫੨ (੧੯ ਜੂਨ ੧੫੯੫) ਨੂੰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ

ਸਮਝਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਬਹਾਦਰ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਾਲਕ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ, ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਦਿਆ, ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਤੇ ਅੱਖਰੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਰਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰਬੀਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਰੋਧੀ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਸੰਮਤ ੧੬੬੦ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਈ। ਸੰਮਤ ੧੬੬੧ (ਸੰਨ ੧੬੦੪) ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਈ। ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ੧੬ ਅਗਸਤ, ੧੬੦੪ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ, 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬਿਰਜਮਾਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਚੌਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੀਆਂ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਖੇ ਰਾਗੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਮਨੋਹਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਸੋਹਣੀ ਵਿਛਾਈ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ, 'ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰੋ। ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਲਵੋ';

ਵਾਰ ਭੋਗ ਕੇ ਸੁਨਿ ਮਨ ਲਾਈ। ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਪੁਨ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ।

ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਖੋਲਹੁ ਗ੍ਰੰਥ। ਲੇਹੁ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਨਹਿ ਸਭਿ ਪੰਥ॥੩੨॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਰਾਸ ੩)

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿ ਬਚਨ ਕਹਿ ਹੱਥ ਜੋੜ ਸਤਿਕਾਰ ਸਾਹਿਤ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਆਇਆ:

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜਿ ਆਪਿ ਖਲੋਇਆ ਹਰਿ ਕੰਮੁ ਕਰਾਵਣਿ ਆਇਆ ਰਾਮ ॥

ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਤਾਲੁ ਸੁਹਾਵਾ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਛਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਛਾਇਆ ਪੂਰਨ ਸਾਜੁ ਕਰਾਇਆ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਭਇਆ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਲਾਥੇ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰੇ ॥

ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜਸੁ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣੀ ਗਾਇਆ ॥

ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਰਖਿਆ ਪਰਮੇਸਰਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ॥੧॥

(ਪੰਨਾ ੭੮੩)

ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਸੁਣ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾ ਕੇ ਆਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਜੈਕਾਰੇ ਛੱਡੇ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗਾ (ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉੱਘਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਸੰਮਤ ੧੬੬੬, ਸੰਨ ੧੬੦੯ ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਨੇ ਇਸ ਪਵਿਤਰ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੋਂ ਹੀ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਵੀ ਭਰਦਾ ਹੈ:

ਕਿਸੀ ਰਾਜ ਨਹਿ ਹਾਥ ਲਗਾਯੋ। ਬੁੱਢੇ ਔ ਗੁਰਦਾਸ ਬਨਾਯੋ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਖੇ ਚਉਂਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਬੱਲੂ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਨਾਲ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਰਾਜ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵੀ ਕਰਵਾਈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਗਵਾਲੀਅਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਵਾਰ ਗਏ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਚੰਦੂ ਦੀ ਸੌਂਪਣਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਦੂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੋਂ ਚੰਦੂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅੰਤਮ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਜੀ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਭੇਜੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਬਿਧੀਚੰਦ ਜੀ, ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਲੰਗਾਹ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਨਗਰ ਰਮਦਾਸ ਆ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਿਥੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਸੁਖਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਉਥੇ ਘੋੜੇ ਬਨ੍ਹ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਤੱਕ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਚਲ ਕੇ ਆਏ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਹੱਥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਇਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਬਣਾ ਲੈਣਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਹ ਸਾਡਾ ਪਰਮ ਪਿਆਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਕੇ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ:

ਆਇਸੁ ਦੀ ਜੈ ਅੱਗ੍ਰ ਸਿਧਾਊਂ। ਪਦਵੀ ਪਰਮ ਆਪ ਕੀ ਪਾਊਂ।

ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਯੋ ਬਿਰਾਜਹੁ ਪਯਾਰੇ। ਗਗਨ ਸਮਾਨ ਬਿਆਪਹੁ ਸਾਰੇ॥ ੪੯॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਰਾਸ, ਛੇਵੀਂ-ਸੱਤਵੀਂ ਅੰਸੂ ਪੜ੍ਹ)

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ੧੨੫ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕਿ ੧੬੩੧ ਈਸਵੀ ੧੪ ਮੱਘਰ, ਸੰਮਤ ੧੬੮੮ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਸਚਖੰਡ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ। ਇਥੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿਤਰ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਅਰਥੀ ਸਜਾ ਕੇ ਜਿਥੇ ਅੱਜ-ਕਲ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਮਾਧਾਂ ਹਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚਿੱਖਾ ਉਪਰ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮ ਸਮ ਜਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਵਹਿ ਤੁਰੀਆਂ:

ਲਖਿ ਪ੍ਰਿਯ ਅਤਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ। ਤਜੇ ਬਿਲੇਚਨ ਤੇ ਜਲ ਬੁੰਦ।

ਗੁਰ ਕੋ ਪਿਖਿ ਸਭਿ ਕੀਨਿ ਵਿਰਾਗਾ। ਕਰਿ ਕਪਾਲ ਕ੍ਰਿਆ ਮਨੁ ਰਾਗਾ ॥੧੦॥

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਛੇਵੀਂ-ਸੱਤਵੀਂ, ਅੰਸੂ ਪੜ੍ਹ)

ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬਾਕੀ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

ਰੱਬੀ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹਈਆ ਜੀ

-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੇਦੀ'*

ਜੀਵਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਜਨਮ ਸਥਾਨ	ਸੋਦਰਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ)
ਜਨਮ ਦਾ ਸਾਲ	ਸੰਮਤ ੧੭੦੫ (੧੬੪੮ ਈ:)
ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਭਾਈ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਜੀ
ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	ਸੰਮਤ ੧੭੦੯ (੧੬੫੨ ਈ:)
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨਾਲ ਮੇਲ	ਸੰਮਤ ੧੭੩੧ (੧੬੭੪ ਈ:)
ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਗਏ	ਸੰਮਤ ੧੭੩੨ (੧੬੭੫ ਈ:)
ਕਢੇ ਵਿੱਚ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ	ਸੰਮਤ ੧੭੩੨-੩੩ (੧੬੭੫-੭੬ਈ:)
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਮਿਲਾਪ	ਸੰਮਤ ੧੭੩੫ (੧੬੭੮ ਈ:)
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਗਏ	ਸੰਮਤ ੧੭੩੮ (੧੬੮੧ ਈ:)
ਅਨੰਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸੇਵਾ	ਸੰਮਤ ੧੭੫੯-੬੧ (੧੭੦੨-੪ ਈ:)
ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਰਾਮ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਮਿਲਣੀ	ਸੰਮਤ ੧੭੪੦ (੧੬੮੩ ਈ:)
ਨੂਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ	ਸੰਮਤ ੧੭੫੫ (੧੬੯੮ ਈ:)
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਏ	ਸੰਮਤ ੧੭੭੫ (੧੭੧੮ ਈ:)

ਸੰਪਰਦਾਇ - ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਦੇ ਮੋਢੀ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹਈਆ ਜੀ, ੨. ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਕ ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਰਾਮ ਜੀ, ੩. ਭਾਈ ਅੱਡਣ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ੪. ਭਾਈ ਭੱਲਾ ਜੀ, ੫. ਭਾਈ ਜਗਤਾ ਜੀ, ੬. ਭਾਈ ਹਜ਼ਾਰੀ ਜੀ, ੭. ਭਾਈ ਸਹਾਈ ਰਾਮ ਜੀ, ੮. ਭਾਈ ਰਲਿਆ ਰਾਮ ਜੀ, ੯. ਭਾਈ ਲਖਮੀ ਜੀ, ੧੦. ਭਾਈ ਲਖਮੀ ਜੀ, ੧੧. ਭਾਈ ਮਹੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਜੀ, ੧੨. ਭਾਈ ਮਹੰਤ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਜੀ, ੧੩. ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਭਾਈ ਘਨ੍ਹਈਆ ਜੀ ਦੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ - ਸੰਪੂਰਣ ਸੰਤ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹਈਆ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਰਵ ਉੱਤਮ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਅਮੋਲਕ ਗੁਣ ਸਨ। ਉਹ ਦਇਆਵਾਨ ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੋਹ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਾਣ-ਵਡਿਆਈ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ, ਸਤਸੰਗੀ ਤੇ ਸੰਤ ਸੇਵੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਨਣਾ, ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕੇ ਸਰਵ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸਮਾਨ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਨਿਰਭਉ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਬਰ ਵਾਲੇ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ, ਮਿੱਠ ਬੋਲਤੇ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਮਗਨ ਅਤੇ ਨੇਕ ਕਰਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ।

ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਦੇਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ਚੰਦਨ ਸੰਸਕਾਰ ਸੁਲੱਖਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਆਤਮਾ ਤਹਿਤ

*ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਗਤੀ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਸੰਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਘਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗਤ ਦੇ ਭਗਤ ਯੋਗੀ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ੧੬੪੮ ਈ: ਨੂੰ ਸੋਦਰਾ ਜੋ ਦਰਿਆ ਚਨਾਬ ਕਿਨਾਰੇ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਆਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਸਨ। ਸਦਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਭੈਅ-ਭਾਵਨੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਧਰਮ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਆਪ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਵੇਂ ਨਗਰ ਅਟਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਤਿ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੂਹ ਲਵਾਏ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਰੇ ਘੜੇ ਰੱਖੇ, ਲੰਗਰ ਤੇ ਬਿਸ਼ਮ ਲਈ ਮੰਜੇ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤਮ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਪਿੰਡ ਕਵੇਂ ਵਿੱਚ ੧੬੭੫ ਈ: ਵਿੱਚ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ।

ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਕ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਜੂਠੇ ਬਰਤਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਭਗਤ ਭਾਈ ਨੰਨੂਆਂ ਜੀ ਤੋਂ ਭਾਵਾਤਮਕ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਨੂੰ ਗਹਿਨ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪ ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਹੋ ਗਏ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਾਪ ੧੬੭੮ ਈ: ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।

ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ॥ (ਪੰਨਾ ੪੭੨)

ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਖੌਫ਼ਨਾਕ ਅਤੇ ਅਮਾਨਵੀ ਹਿੰਸਕ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਆਪ ਜਲ ਦੀ ਭਰੀ ਮਸ਼ਕ ਨਾਲ ਫੱਟੜਾਂ ਲਈ ਜਲ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਭਿੰਨ-ਭੇਦ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਭੈਅ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ, 'ਗੁਰੂ ਜੀ! ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਮੁਗਲ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੱਟੜਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਲ ਪਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕਾਰਣ ਪੁੱਛਿਆ, ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਭਾਈ ਜੀ ਅਤਿ ਮਿਠਾਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ, 'ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਚਿਹਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਆਮੀ ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣਹੁ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁਖਾਂਦੀ॥ (ਪੰਨਾ ੭੭)

ਅਗੰਮੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੇ ਅਨੁਭਵੀ ਅਤੇ ਉਦਾਰਚਿਤ, ਸਰਵ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਮਲੂਮ ਅਤੇ ਪੱਟੀਆਂ ਦੇਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਹੀ ਰਹੇ ਹੋ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਦੇ ਮਲੂਮ ਪੱਟੀ ਵੀ ਕਰੀ ਜਾਓ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰ ਜੀਨ ਹੈਨਰੀ ਡਿਊਨਾ ਨੇ ੧੮੫੯ ਈ: ਵਿੱਚ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਦਾ ਜਨਮ ਤਾਂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਦੇ ਮਲੂਮ ਪੱਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਲੂਮ ਪੱਟੀ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਸੀ।

ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ (ਮਲੂਮ ਪੱਟੀ) ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਿਹਰਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਸਾਹਿਬ-ਕਮਾਲ ਦਸਮੇ ਨਾਨਕ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹਨ। ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੌਈਆ ਜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਅਨਿੰਨ ਸੇਵਕ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ੁਲਮ ਤੇ ਅਨਿਆਏ, ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਲਾਰਿਆਂ, ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਸਿੱਖਾਂ/ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਮਰਯਾਦਾ

ਨੂੰ ਅਡੋਲ ਅਤੇ ਸੁਦ੍ਰਿੜ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਮਰਜੀਵਤਿਆਂ ਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਵਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨ ਸਹੂਲਤ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਤਮਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਿਜ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼੍ਰੇਣਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਉਜਵਲ ਵਰਤਾਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸ਼ੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮਕਾਰੀ, ਦੰਭ ਅਤੇ ਚਤੁਰਾਈ ਕਦੇ ਵੀ ਸਦੀਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸੁਕਰਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਮੂਲਕ ਸੇਵਾ ਦੀ 'ਏਕਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ' ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਨੁਭਵਿਆ ਅਤੇ ਸਦੈਵ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਜਮੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਰਹੇ। ਆਪ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਸਭ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਰਾਮ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੂਰੀ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਆਪ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸੇਵਕ ਸਨ। ਸੇਵਾ ਪੰਥੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਲਈ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਰਾਮ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅੱਡਣ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਅੱਡਣ ਸ਼ਾਹੀ ਪੈ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਨੋਂ-ਮਨੋਂ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਦਵੰਦ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਦੇ ਸਮਰੂਪ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੱਭਣਾ ਕਠਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਥਨੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਿੱਥ ਅਤੇ ਨਿਕਰਮਣ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਰਮੀ ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਜਵਲ ਅਤੇ ਕਮਲ ਜਿਹੇ ਖਿੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਖੰਨਿਅਹੁ ਤਿਖੀ ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਏਤੁ ਮਾਰਗਿ ਜਾਣਾ॥ (ਪੰਨਾ ੯੧੮)

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ॥ ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ॥

ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ॥ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ॥ (ਪੰਨਾ ੧੪੧੨)

ਸੇਵਾ ਪੰਥੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੇ ਸੰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਪਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਦਕਾ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਅਸੀਸ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸਦਕਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਵਰਗੀ ਮਹਾਨ ਦਾਤ ਲੋਕਾਈ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਅੱਗੇ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਝੁਕਾਇਆ।

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਣਿਆ॥ (ਪੰਨਾ ੧੩੨)

ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਕਵਾ ਨਗਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਕ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ, ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ, ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ, ਵੈਰਾਗ, ਹਰ ਜੀਵ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋਤ ਵੇਖਣੀ, ਉੱਚ-ਆਦਰਸ਼, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਆਦਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਹੋਏ ਗੁਣ ਸਨ। ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਅਨੰਦਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਏ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਈ ਜੀ 'ਤੇ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੀ ਭਾਈ ਜੀ ਲਈ 'ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ' ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਫੇਰ ਕਵੇ ਪਿੰਡ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਆਰੰਭਿਆ।

ਅਦੁੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾਈ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਰੂਹ ਕਿਵੇਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਰੱਬ ਦੀ ਜੋਤਿ ਵੇਖ ਕੇ ਜਲ ਛਕਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮਲੂਮ ਪੱਟੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਵਿੱਚ ਅਗੰਮੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ।

ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਵਰਗੇ ਪੁਰਸ਼ ਜੋ 'ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ' ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣੇ, ਵਰਗੀ ਸੋਚ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਰੋਧਮਈ ਹੋ ਕੇ ਹਉਮੈ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਪਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਦਰਜ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹਾਂ। ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਕੋਈ-ਕੋਈ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਕਥਨੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਹੈ।

ਉਚ ਇਖਲਾਕੀ ਜੀਵਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੁਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਖਿਆਰਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਸਦੀਆਂ ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦੇ ਹਨ, ਵਿਦਿਆ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਉਪਾਧੀਆਂ ਹਨ। ਏਵੇਂ ਹੀ ਅਧਿਆਤਮ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਜੇ ਹਨ, ਗੁਰਮੁਖ, ਗਿਆਨੀ, ਰਿਸ਼ੀ-ਮੁਨੀ, ਸਾਧੂ, ਸੰਤ, ਭਗਤ ਆਦਿ।

ਭਗਤ ਇਕ ਐਸੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਆਤਮ ਜਗਤ ਦੀ ਸਿਖਰਤਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਰਸ, ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਭਗਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੁਤਬਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ। ਭਗਤ ਪੂਰਨਪਦ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ। ਬੁੰਦ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਸਾਗਰ ਹੋ ਗਈ, ਇਵੇਂ ਹੀ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਹੀ ਭਗਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੰਗਯਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਏਸੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਹੀ ਸਵੈ-ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੀਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, 'ਸਫਲ ਸਫਲ ਭਈ ਸਫਲ ਜਾਤ੍ਰਾ' ਵਾਲੀ ਗੁਰ ਅਸੀਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਮ ਰੰਗ ਰੱਤੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਵਰੋਸਾਈਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੀ ਵਿਗਸੀ ਮੂਰਤ ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਨਾਮ-ਸੇਵਾ ਦੀ ਲਾਲੀ ਨਾਲ ਦਗ ਦਗ ਕਰਦਾ ਨੂਰਾਨੀ ਚਿਹਰਾ ਹਰ ਪਾਸੇ ਖੇਡਾ ਵੰਡਦਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਰਹਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਸੰਗਤ ਲਈ ਜਲ ਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਲੁੱਟਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਦ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਨਣ ਦਾ ਸ਼ਰਫ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਮਲ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਦਕਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਜੀਵਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਰੱਬੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਦਾਨ, ਘਾਲ ਕਮਾਈ, ਵੈਰਾਗ, ਤਿਆਗ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ, ਨਿਤਨੇਮ, ਕਥਾ ਪ੍ਰਪੱਕਤਾ, ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾ, ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕਈ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤ ਦੇ ਭੇਦ ਵੰਡਦੇ ਰਹੇ। ਐਸੇ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਰਤਾਂਤ ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਕਲਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ, ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਘਨ੍ਹੋਈਆ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਘਾਲ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਓਰਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੂਜੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਪਿਛਲੀਆਂ ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੂਬੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਉਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਵਾਹੀ ਤੇਗ, ਅਨਾਥਾਂ, ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਪਰਜਾ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਤੇ ਹੁਰਮਤ ਲਈ ਡੋਲੇ ਖੂਨ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਸਾਡੀ ਅਵੇਸਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਜਸੀ ਮੱਲਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ,

ਪੰਥਕ ਘਾਲਾਂ ਤੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਜਗਿਆਸੂਆਂ, ਅਭਿਆਸੀਆਂ ਭਾਵ ਸਭ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੀ ਭੁੱਲ ਤੇ ਅਵੇਸਲੇਪਨ ਦੇ ਕਾਲੇ ਗੁਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਗਈਆਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਤਾਂ ਸਫਲ ਤੇ ਗੁਣਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਭਾਈ ਜੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ, ਨਿਸ਼ਠਾ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਸਾ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋਈਏ। ਭਾਈ ਘਨੂਈਆ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ੨੦-੨੧ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।

ਦੋ-ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਦੋ-ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਅਮ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਲੇਬਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- * ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹਰ ਧਰਮ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰ ਬੈਠੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕੋਰਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 100/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 30 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਜਾਂ 20 ਪੌਂਡ (ਯੂ.ਕੇ.) ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ 1500/- ਸੌ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਜੋ ਸਕੱਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪੁਰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5100/-, 4100/- ਤੇ 3100/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 80% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵੀ 1100/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲਈ ਪਤਾ,

ਇੰਚਾਰਜ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ,

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਫੋਨ: 0183-2553962, 2553956-59, ਐਕਸ: 322, ਫੈਕਸ: 0183-2553919

E-mail: sikhstudiescc@gmail.com Web: www.pvcsgpc.org

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ
ਕਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਆਰੰਭ

ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਜਥੇਦਾਰ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਮੂਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਕੀਤੀ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ

ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ, ਨਵੀਂ ਸਰਾਂ ਬਣਾਉਣ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਤੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਾਰਸੇਵਾ ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰਸੇਵਾ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਾਲੇ, ਸ. ਅਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੱਖੋਕੇ ਆਦਿ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓਤੀ, ਸਰੋਵਰ, ਪਰਕਰਮਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਲਾਕ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਵਚਨਬਧਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਸ. ਅਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੱਖੋਕੇ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੋਨੀ ਤੇ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮਾਇਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਸ.

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ ਤੇ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੋਨੀ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ, ਸ. ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪੀ.ਏ., ਸ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੈਪਟਨ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡਾਪਿੰਡ, ਗਿਆਨੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੧੨ ਅਗਸਤ

ਸਿੱਖ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਉਠਾਏ ਸਿੱਖ ਮਸਲੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲੇ ਉਠਾਏ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਵਫ਼ਦ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ., ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦਤ, ਸ੍ਰੀ ਨਰੇਸ਼ ਗੁਜਰਾਲ ਤੇ ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਜਲਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ, ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਕਰਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਲਾਘਾ ਦੇਣ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਜਲਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀਆਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਦਖਲ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਸਾਹਿਬ ਬੋਰਡ ਨਾਂਦੇੜ ਐਕਟ ੧੯੫੬ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ-੮੭ ਤਹਿਤ ਆਉਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ-੮੫ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਲਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ. ਬੇਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਲਮੈਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਅਫ਼ਗਾਨੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ੧੪ ਅਗਸਤ

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਨੁਸਲੀ ਹਮਲੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਭਾਰਤ

ਸੁਰਾਕਰ -ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ

'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਸਬੰਧੀ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਤਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਿਚ ਸ. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਹੋਈ ਹੱਤਿਆ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਾਣਾ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨਫ਼ਰਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਬਣਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਰੰਤ ਹਰਕਤ 'ਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ੩੧ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ੬ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇਸੇ ਹੀ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ੭੧ ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਸਿਆਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁੱਕੀ ਕਿ ਹੁਣ ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਿਚ ਸ. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਸਟੋਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਡਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਸੰਜੀਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੱਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੈਨੇਡਾ, ਫਿਲਪਾਈਨ, ਮਨੀਲਾ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਤੁਰੰਤ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਬੇਖ਼ੋਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਣ।

ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ਼

ਗੁਰੂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ਼ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁੱਖਦ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਢੁੱਕਵੇਂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਰਹੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਹਿਸਾਰ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ ਬੀਕਾਨੇਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਖਾਜੂਵਾਲਾ ਕਸਬੇ 'ਚ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਤਕਰਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਬਗ਼ਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਰਗਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਨਾਲ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਪਵੇ। ੧੮ ਅਗਸਤ

ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਸਮਾਜਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ -ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਆਲਮਗੀਰ ਵਿਖੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਸੰਪੰਨ

ਆਲਮਗੀਰ/ਲੁਧਿਆਣਾ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਆਲਮਗੀਰ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਉਚਾਰਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੀਤੇ ੪੦ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਕੌਮ ਦੇ ਅੰਬੈਸਡਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਵੱਜੋਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਸਰਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲਾ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਫਲ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਇਕਜੁਟਤਾ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਸੇਧਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਗੇ। ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉੱਦਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਲਮਗੀਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਥਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ

ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ੫੧੦੦-੫੧੦੦ ਰੁਪਏ, ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਲਮਗੀਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਸ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ, ਸ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਾਰਨਮਾਜਰਾ, ਸ. ਕੰਵਲਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਸ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਬਾਬਾ ਹਰਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਦਾ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ, ਸ. ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁ: ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁਨਾਮ, ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਭਾਈ ਗੁਰਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ, ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆਂ, ਭਾਈ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੨ ਅਗਸਤ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ

ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਮਾਣਕ ਢੇਰੀ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ

ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ -ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਤਹਿਤ ਇਥੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵੀ ਬਣਾਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੀ ਤਮਨਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡ ਮਾਣਕ ਢੇਰੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲਗਾਉਣੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉੱਦਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵੱਡੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਫਰ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਹਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਰਤਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਅਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ ੪੩ 'ਤੇ)

ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। (3 ਸਤੰਬਰ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਅਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਦੀ ਧਾਦ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ (ਅਮਰੀਕਾ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਾਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੁਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲੂ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (8 ਸਤੰਬਰ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ 'ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਰੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਕੈਡਮੀ ਲਈ ਅਜਤਬਲ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜੋਲੀ ਮੈਂਬਰ, ਰਿਆਨੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਹੋਰ। (22 ਅਗਸਤ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਹਵਾਨ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ।

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਵੱਡੇ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। (31 ਅਗਸਤ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ (30 ਅਗਸਤ)

ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਠ ਤੇ
ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ ਤੇ ਹੋਰ। (31 ਜੁਲਾਈ)

(ਪੰਨਾ ੪੨ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੦੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਜਸਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ. ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਭਾਈ ਲੌਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਹਿਲਪੁਰ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਲੇਹਲ, ਸ. ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਦਲੀਵਾਲ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਮਾਲਿਆਂ ਵਾਲੇ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ. ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਸਪੁੱਤਰ), ਬੀਬੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੈਂਸ (ਨੂੰਹ), ਕਾਕਾ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਪੋਤਰਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੪ ਅਗਸਤ

ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚਾ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਕੇਰਲ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

-ਭਾਈ ਲੌਗੋਵਾਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲਾ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਕੀਤੀ ਰਵਾਨਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਵਜੋਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੇਰਲਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਧੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਖਜਾਨੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨਰਕ ਤੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਆਦਾਤਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਹਸ਼ਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਦਿਲ ਕੰਬ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਤਿਲ ਤਿਲ ਜੋੜ ਕੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਘਰ ਬਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਸਜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਮੰਜਰ ਦੇਖ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਲੱਖਾਂ ਘਰ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਰਹੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਘਰਾਂ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਫਰਨੀਚਰ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਸਭ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ ਜੋ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣਾ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ। ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ੮-੮ ਫੁਟ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਘਰ ਵੀ ਢਹਿ ਗਏ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਖੀ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰੂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ

ਮੋਹਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਪੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਜਿਥੇ ਦੁੱਖ ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਔਖੀ ਘੜੀ ਸਮੇਂ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ ਅਤੇ ਹਲਾਤ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੀਕ ਇਹ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲਾ 'ਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲਾ 'ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਫੈਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਬਿਸਤਰੇ, ਦਰੀਆ, ਤਰਪਾਲਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਸ਼ਨ ਆਦਿ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ ਕੇਰਲਾ ਲਈ ਇਕ ਟੀਮ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ੩੫ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਦੁਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ, ਬਸਤਰ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਵਿਚ ਆਟਾ, ਖੰਡ, ਸ਼ੱਕਾ ਦੁੱਧ, ਦਾਲਾਂ, ਚੌਲ, ਮਸਾਲੇ, ਸਾਬਣ, ਪੇਸਟ ਤੇ ਟੁੱਥ ਬੁਰਸ਼ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੀਵਾਣੀਆਂ ਵੀ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਚੰਦੀਚੂਰ ਦੇ ਅਲ ਅਮੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ੫੦੦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਢਲੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਬੈਂਗਲੌਰ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਤੇਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕੋਚੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੰਦੀਚੂਰ ਦੇ ਇਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਾਹਿਰ ਜੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੂਲੋਂ ਰੱਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਤਾੜਨਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਥੇ ਹੋਈ ਹੰਗਾਮੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਬਰਗਾੜੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੋਈ ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਵਿਚ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਜਨਤਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਰੋਸ ਤੇ ਰੋਹ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਪਣੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੧੧੦੪ ਮਿਤੀ ੩੦-੦੯-੨੦੧੭ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਠਪੁਤਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੂਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਨਾਮਨਿਹਾਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਂਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਪੱਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿਚ ਰੱਖਵਾ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਘਟੀਆ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਥਾਪਤ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਗਲਤ-ਫ਼ਹਿਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਜਗ-ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਗਵਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਵਾਰ ਜੂਨ ੧੯੮੪ 'ਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ ੧੯੮੪ 'ਚ ਕੀਤੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਹੀ ਅਖੌਤੀ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਬੁਲਾ ਕੇ ਨਾਮਨਿਹਾਦ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਘਿਨੌਣੀ ਹਰਕਤ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਭਰਾ-ਮਾਰੂ ਜੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਚੈਲੰਜ ਸੀ।

ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਸ ਮਤੇ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਰੋਹ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ

ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰਾਨ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਾਈਆਂਵਾਲਾ, ਸ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ, ਸ. ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਕਾਉਣੀ, ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੋਗਲਾ, ਸ. ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਬੱਜੂਮਾਨ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤ੍ਰਿਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਤੇ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪੀ.ਏ. ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੫ ਅਗਸਤ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ

ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਸ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾਸਾਂਸੀ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਚਾਨਣ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ, ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹੈਲਪਰ ਤੇ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਥਾਨਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ, ਲੋਈ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ੩੧-੩੧ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਰਜਾ-ਬ-ਦਰਜਾ ਚੰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾਸਾਂਸੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ. ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾੜਕਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੋਬਲੀਆ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ ਤੇ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਵਾਲ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੂਘੁੰਮਣ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਲੇਹਲ, ਸ. ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਿਆਮਪੁਰ, ਸ. ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾਲੀ, ਸ. ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਦਲੀਵਾਲ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ, ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮੱਲੂ, ਸ. ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਕੰਡੀਲਾ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਏ., ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਠਰੂ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੁੱਲੀ ਵਾਲੇ, ਸ. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਜਥਾ, ਭਾਈ ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੩੦ ਅਗਸਤ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਮਹੀਨਾ ਸਤੰਬਰ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
੧	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੫	੧੭	੦.੦੦	੪੨੩੫੭੮੯੯.੦੦
੨	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੭	੪੮	੦.੦੦	੧੩੯੭੭੪੬.੦੦
੩	ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ	੭੨	੨੩੦੦.੦੦	੧੭੮੦੦੦.੦੦
੪	ਕਿਰਾਇਆ ਕਮਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਨਿਵਾਸ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ	੮੮	੦.੦੦	੨੮੩੧੦੦.੦੦
੫	ਲਿਟਰੇਚਰ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕੈਲੰਡਰ, ਸੇਵਾਫਲ ਖਰਚੇ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦ)	੯੪	੧੨੭੯੧੩੦.੦੦	੦.੦੦
੬	ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੀਫੇ	੧੨੪	੬੭੧੪੬੨.੦੦	੨੬੧੦੦੫.੦੦
੭	ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ	੧੭੩	੨੪੬੫੮੯.੦੦	੧੨੦੦.੦੦
੮	ਧਰਮ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ	੧੯੬	੩੫੫੮੭੧.੦੦	੦.੦੦
੯	ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੨੩੩	੧੪੦੩੯੨੫.੦੦	੬੨੦੬੦.੦੦
੧੦	ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਹਿੰਦੀ	੨੭੪	੨੬੨੮੬੩.੦੦	੭੬੯੦.੦੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਪਾਈ	੨੯੨	੨੧੦੦੯.੦੦	੦.੦੦
੧੨	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਦਫਤਰ	੨੯੭	੩੮੩੬੧੯੬.੦੦	੦.੦੦
੧੩	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਲਿਟਰੇਚਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ	੩੦੭	੪੯੦੫੬੦.੦੦	੦.੦੦
੧੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਲਾਊਂਸ ਡਰਾਈਵਰਜ਼	੩੧੫	੭੫੩੧੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੫	ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੩੨੨	੭੨੫੩੮੨.੦੦	੦.੦੦
੧੬	ਡਾਕ ਤੇ ਤਾਰ ਖਰਚ	੩੨੮	੬੯੯੧.੦੦	੦.੦੦
੧੭	ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ(ਤਨਖਾਹ ਫਿਲਮ ਉਪਰੇ:, ਮੁਰੰਮਤ: ਤੇ ਸ:ਖ: ਆਦਿ)	੩੪੩	੨੩੯੦੦੮.੦੦	੦.੦੦
੧੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੋਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ)	੩੬੬	੨੨੯੩੫੬.੦੦	੦.੦੦
੧੯	ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੯੦	੧੫੬੬੨.੦੦	੦.੦੦
੨੦	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ	੪੦੫	੪੬੦.੦੦	੦.੦੦
੨੧	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੪੧੬	੧੩੯੦੩.੦੦	੦.੦੦
੨੨	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੪੩੮	੨੯੩੨੬.੦੦	੦.੦੦
੨੩	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੫੩	੨੦੭੪੦.੦੦	੧੦੦.੦੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>		<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
		੫੨	
੨੪	ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਕੈਸ਼	੪੭੫	੬੯੫੦੭.੦੦ ੦.੦੦
੨੫	ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੫੨੮	੬੦੦.੦੦ ੦.੦੦
੨੬	ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ	੫੭੪	੬੩੬੬੮.੦੦ ੦.੦੦
੨੭	ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਸੰਤ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾ ਜੋਹੜ	੫੮੪	੮੯੮੨੩੧.੦੦ ੩੧੦੫੬.੦੦
੨੮	ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	੬੦੦	੩੯੧੪੬੨.੦੦ ੯੨੮੪.੦੦
੨੯	ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	੬੧੩	੯੦੫੨੦.੦੦ ੧੩੬੦.੦੦
੩੦	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੬੨੧	੧੨੨੦੫੦.੦੦ ੦.੦੦
੩੧	ਸਬ ਆਫਿਸ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੬੨੬	੪੦੧੫.੦੦ ੦.੦੦
੩੨	ਗੁਰ:ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ:(ਬਾਦੀਆ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ,ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਤਨ:.,ਸ: ਖ: ਤੇ ਫੁਟ:ਆਦਿ	੬੩੫	੩੫੩੭੨੦.੦੦ ੦.੦੦
੩੩	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਦਿ: ਆਲਮਗੀਰ) ਤਨਖਾਹਾਂ,ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੬੫੪	੫੬੨੨੧੦.੦੦ ੨੫੦੦੦.੦੦
੩੪	ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੬੭੨	੫੨੮੩੪.੦੦ ੦.੦੦
੩੫	ਜਥੇ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ਼, (ਤਨਖਾਹਾਂ,ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੬੮੧	੫੪੯੩੦੯.੦੦ ੦.੦੦
੩੬	ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	੭੦੫	੫੧੩੫੮੮੮.੦੦ ੬੮੩੦੦.੦੦
੩੭	ਸਫਰ ਖਰਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	੭੨੧	੨੪੪੮੦੪.੦੦ ੭੨੩੪.੦੦
੩੮	ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ ਤੇ ਕੈਂਪਸ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੯੫੭	੨੭੪੨੯੭੨.੦੦ ੦.੦੦
੩੯	ਸਟਾਕ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਡਾਇਰੀ, ਕੈਲੰਡਰ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ) ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੭੭੫	੧੨੦੭੩੦.੦੦ ੩੪੪੫੯੩.੦੦
੪੦	ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ(ਸੀਮਿੰਟ)	੮੧੧	੮੧੩੦੦.੦੦ ੦.੦੦
੪੧	ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੮੨੦	੧੮੦੦.੦੦ ੦.੦੦
੪੨	ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)		

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>		<u>ਪੜ</u>		<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
	(ਸੀਮਿੰਟ)	੮੨੪	੮੨੪੦੦.੦੦		੦.੦੦
੪੩	ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ) ੮੨੪		੪੦੦.੦੦		੦.੦੦
੪੪	ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ	੮੮੪	੩੮੦੬੮.੦੦		੦.੦੦
੪੫	ਸਮਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ	੮੯੪	੨੪੩੦੦.੦੦		੦.੦੦
੪੬	ਸਮਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	੮੯੮	੨੪੭੪.੦੦		੦.੦੦
੪੭	ਸਮਾਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ, ਕਰਨਾਲ	੯੦੪	੧੪੯੧੨.੦੦		੦.੦੦
੪੮	ਸਮਾਨ ਗੁ: ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ.	੯੪੧	੩੨੩੬੦.੦੦		੦.੦੦
੪੯	ਕਰਜਾ ਖੀਦ ਜਮੀਨ (ਗੁ: ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ) ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੯੩੬	੦.੦੦	੩੦੦੦੦੦.੦੦	
੫੦	ਕਰਜਾ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ਼ ਜੀ ਟੀ ਰੋਡ. (ਗੁ: ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ) ੯੪੪	੧੦੦੦੦੦੦੦.੦੦		੦.੦੦	
੫੧	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ	੧੦੦੩	੪੪੨੬੨੮.੦੦		੦.੦੦
੫੨	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੧੧	੩੧੬੪੪.੦੦		੪੩੧੧.੦੦
੫੩	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੨੨	੧੪੦੭੪੬.੦੦		੦.੦੦
੫੪	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੨੭	੨੪੦੦.੦੦		੦.੦੦
੫੫	ਗੁਰ:ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ, ਕਰਨਾਲ ਤਨ:, ਵਜੀ:, ਸ: ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟ:	੧੦੩੮	੧੭੩੭੬੪.੦੦		੦.੦੦
੫੬	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ, ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਗੁ: ਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ, (ਊਨਾ))	੧੦੪੯	੧੩੬੨੮੯.੦੦		੩੨੪.੦੦
੫੭	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ, ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ) ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ)	੧੦੪੯	੪੯੬੬੭.੦੦		੦.੦੦
੫੮	ਤਨ:ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੭੧	੧੧੭੪੭੪੪.੦੦		੪੮੦੪.੦੦

੫੯	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੮੧	੨੧੦੪੦.੦੦	੦.੦੦
੬੦	ਟੈਕਸਿਸ ਹਾਊਸ ਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੯੬	੧੫੬੨੪.੦੦	੧੩੪੪੭.੦੦
੬੧	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੦੩	੧੩੮੪੪.੦੦	੦.੦੦
੬੨	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ.	੧੧੧੩	੧੧੬੫੯੨.੦੦	੦.੦੦
੬੩	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੨੦	੫੮੧੭੪.੦੦	੦.੦੦
੬੪	ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ, ਬਿੰਦਾਬਨ, ਗੜਮੁਕਤੋਸਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੨੯	੩੫੮੭੪.੦੦	੦.੦੦
੬੫	ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੩੬	੫੮੯੪.੦੦	੦.੦੦
੬੬	ਗੁ: ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ.	੧੧੩੮	੪੬੪੭੪.੦੦	੦.੦੦
੬੭	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ) ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ) ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਗੁਜਰਾਤ	੧੧੫੩	੩੭੩੨੬.੦੦	੦.੦੦
੬੮	ਤਨ: ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੧੧੬੫	੧੨੬੭੯੬.੦੦	੧੮੬.੦੦
੬੯	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੭੩	੨੦੪੦੫.੦੦	੦.੦੦
੭੦	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁ:ਵਿਦਿ: ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਮਿਸ਼ਨ (ਤਨ:ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	੧੧੭੯	੧੧੪੦੧੯.੦੦	੦.੦੦
੭੧	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੯੦	੧੩੭੭੩੨.੦੦	੩੪੯.੦੦
੭੨	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੦੦	੧੬੩੦੭.੦੦	੦.੦੦
੭੩	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਲੰਗਰ (ਆਉ ਭਗਤ) ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੦੬	੩੮੮੭.੦੦	੦.੦੦
੭੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਉਤਰਾਂਚਲ			

	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ(ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ)	੧੨੧੪	੩੮੭੪੨੯.੦੦	੨੩੨੪.੦੦
੭੫	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ			
	ਉਤਰਾਂਚਲ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੨੧	੪੭੬੦੧.੦੦	੦.੦੦
੭੬	ਤਨਖਾਹ ,ਸਫਰ ਖਰਚ ਆਦਿ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇਪਾਲ੧੨੨੮		੮੩੫੦.੦੦	੦.੦੦
੭੭	ਸਹਾਇਤਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਿਟਰੇਚਰ ਆਦਿ	੧੨੩੮	੩੪੭੮੨.੦੦	੦.੦੦
੭੮	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੬੧	੧੨੩੧੧੫੩.੦੦	੦.੦੦
੭੯	ਸਹਾਇਤਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ			
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੮੪	੩੦੭੫੯੯.੦੦	੦.੦੦
੮੦	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ	੧੨੯੯	੯੭੮੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੧	ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੇਤਰ			
	ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ (ਗਤਕਾ)	੧੩੨੧	੨੮੨੮੬੮.੦੦	੦.੦੦
੮੨	ਸਹਾਇਤਾ ਪੀੜ੍ਹਤ ਪਰਿਵਾਰ	੧੩੨੮	੩੫੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੩	ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ, ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ			
	(ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੩੫੬	੩੧੦੦੦੦੦.੦੦	੫੩੮੮੯੯.੦੦
੮੪	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ, ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ			
	ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ	੧੩੭੬	੨੦੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੫	ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ			
	(ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੩੮੭	੩੦੧੯੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੬	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਪੀੜ੍ਹਤ ਪਰਿਵਾਰ,			
	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆ ਆਦਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੪੦੧	੧੦੭੩੭੦.੦੦	੦.੦੦
੮੭	ਆਮਦਨ ਕਰ	੧੪੩੮	੨੩੨੫੦੦.੦੦	੨੪੨੨੪੫.੦੦
੮੮	ਟੀ.ਡੀ.ਐਸ. (ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ)	੧੪੬੦	੧੮੭੩੦.੦੦	੩੨੪੦੧.੦੦
੮੯	ਸਹਾਇਤਾ ਭਾਈ ਨਗਾਈਆ ਜੀ ਪਬ:ਸਕੂਲ ਫਾਰ ਡੈਫ			
	ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	੧੪੮੬	੫੩੯੬੫.੦੦	੦.੦੦
੯੦	ਅਣਦਿੱਤੀ ਤਨਖਾਹ	੧੫੦੭	੭੦੧੫੮.੦੦	੫੩੦੪੭.੦੦
੯੧	ਅਣਦਿੱਤੇ ਬਿਲਜ਼	੧੫੨੧	੧੪੪੯੦.੦੦	੧੬੭੪੫.੦੦
੯੨	ਅਣਦਿੱਤੇ ਬਿਲਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ			
	(ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ)	੧੫੩੭	੦.੦੦	੯੦੪੫.੦੦
੯੩	ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ			
	ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੫੫੨	੫੩੪੪੪.੦੦	੫੩੪੪੪.੦੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>		<u>ਪੰਨਾ</u>		<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
੯੪	ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਗੁ: ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ੧੫੭੨		੦.੦੦		੧੭੬੬.੦੦
੯੫	ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ				
	ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਬਠਿੰਡਾ	੧੫੭੮	੦.੦੦		੨੦੬੫੬.੦੦
੯੬	ਅਮਾਨਤ ਜਨਰਲ	੧੫੮੭	੦.੦੦		੧੦੧੧੦੦.੦੦
੯੭	ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੬੧੨	੮੭੯੬੩.੦੦		੯੮੭੯੬੩.੦੦
੯੮	ਅਮਾਨਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੨੯	੧੪੩੭੮.੦੦		੧੪੩੭੮.੦੦
੯੯	ਲੈਣ ਦੇਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੪੪	੨੦੦.੦੦		੧੨੫੦੦੨੦੦.੦੦
੧੦੦	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੧੬੭੯	੨੮੮੯੯੩੨.੦੦		੩੧੫੦੬੮੯.੦੦
੧੦੧	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੧੭੫੦	੭੪੫੬੮੦.੦੦		੭੫੯੮੬੯.੦੦
੧੦੨	ਕਿਰਾ: ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਸ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ ੧੭੮੮		੦.੦੦		੩੭੨੦.੦੦
੧੦੩	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ	੧੭੯੩	੦.੦੦		੧੧੦੪੦੦.੦੦
੧੦੪	ਕਿਰਾ: ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਸ, ਯੂ.ਪੀ. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ੧੭੯੯		੦.੦੦		੨੦੫੩੦.੦੦
੧੦੫	ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ				
	(ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਮੋਤੀ ਬਾਗ) ਪਟਿਆਲਾ	੧੮੨੧	੦.੦੦		੪੬੦.੦੦
੧੦੬	ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ				
	ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	੧੮੨੫	੦.੦੦		੧੨੪੦.੦੦
੧੦੭	ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਲੱਧੇਵਾਲ ਸਾਹਿਬ	੧੮੨੮	੦.੦੦		੪੪੦.੦੦
੧੦੮	ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ ਸਟਾਫ਼	੨੦੧੪	੧੭੪੮੫੪੨.੦੦		੧੭੪੮੫੪੨.੦੦
੧੦੯	ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ	੨੦੩੭	੧੪੪੮੭੦.੦੦		੧੪੪੮੭੦.੦੦
੧੧੦	S.BA/c No. 65038600490 SBP,				
	ਬਾਗ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੦੭੫	੧੦੬੨੧੮੯.੦੦		੧੨੯੪੨੩੪੩.੦੦
੧੧੧	S.BA/c No. 00976000/00070127 PNB,				
	ਬਾਗ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿ:	੨੧੦੯	੪੯੭੭੨.੦੦		੨੫੧੨੩੦.੦੦
੧੧੨	S.BA/c No. 7479000/00008732 PNB,				
	ਸਰਾਂਏ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੩੦	੧੪੧੨੮੭੪੦੦.੦੦		੧੪੨੯੩੬੦੧੭.੦੦
੧੧੩	S.BA/c No. 13131000017966 HDFC,				
	ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੪੮	੭੩੭੩੫੬੩.੦੦		੪੯੯੬੫੫੦.੦੦
੧੧੪	S.BA/c No. 2480 PSB,				
	ਸਰਾਂਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੮੫	੧੧੯੦੫੬੬੧੦.੦੦		੯੯੧੯੧੯੦੫.੦੦
੧੧੫	S.BA/c No. 03474 ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ				

ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੪੪	੯੧੪੭੨੫੬੫.੦੦	੯੦੦੦੦੦੦੦.੦੦
੧੧੬ S.B A/c No. 109110100005525 Andhra Bank,			
ਹਾਲ ਬਜਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੬੦	੯੦੦੦੦੫੭੮.੦੦	੮੯੬੦੦੦੨੯.੦੦
੧੧੭ S.B A/c No. 21921 IndusInd Bank,			
ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੭੪	੨੫੦੧੦੪੫.੦੦	੮੧੦੦੦੦੦.੦੦
੧੧੮ S.B A/c No. 006601003233 ICICI Bank,			
ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੮੫	੧੧੦੪੩੩੩੯.੦੦	੦.੦੦
੧੧੯ S.B A/c No. 911010030374672 Axis Bank,			
ਕੋਰਟ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੯੪	੬੦੨੮੬੨੦.੦੦	੨੮੦੪੦੦੦.੦੦
੧੨੦ S.B A/c No. 0811655642			
ਕੋਟਿਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਮਾਲ ਰੋਡ	੨੩੧੫	੪੪੧੨੬੨.੦੦	੦.੦੦
੧੨੧ ਐਫ. ਡੀ. ਮਜੀਠ ਮੰਡੀ PNB, ਸਰਾਂਏ,			
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੩੨੯		੧੪੦੦੦੦੦੦੦.੦੦
੧੨੨ F. D. A/c ਸਰਾਂਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੩੩੫	੦.੦੦	੮੫੦੦੦੦੦੦.੦੦
੧੨੩ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਆਂਧਰਾ ਬੈਂਕ ਹਾਲ ਬਜਾਰ	੨੩੪੬	੩੯੬੦੦੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੨੪ F.D. A/c ਜਮਾਨਤਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੩੬੭	੪੨੫੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੨੫ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੩੮੦	੦.੦੦	੧੩੬੮੧੩੬੫.੦੦
੧੨੬ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾਂ	੨੩੯੧	੨੯.੦੦	੦.੦੦
੧੨੭ ਜਮਾਨਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ	੨੪੨੧	੨੯੨੦੦.੦੦	੩੪੨੦੦.੦੦
੧੨੮ ਜਮਾਨਤਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੪੪੨	੬੬੪੧੩.੦੦	੭੫੦੦.੦੦
੧੨੯ F/D A/c ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ			
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੪੭੯	੦.੦੦	੮੫੦੦੦੦੦੦.੦੦
ਜੋੜ :-		੭੦੦੦੩੭੪੪੯.੦੦	੭੦੦੪੨੦੧੬੧.੦੦
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ :-		੭੯੭੬੬੭.੦੦	੪੧੪੯੫੫.੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ :-		੭ ੦੦੮੩੫੧੧੬.੦੦	੭੦੦੮੩੫੧੧੬.੦੦

ਸਹੀ/-
ਚੀਫ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-
ਐਡੀ: ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਮਹੀਨਾ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
੧	ਪੂੰਜੀ	੧	੪੦੪੨੨੦.੦੦	੦.੦੦
੨	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੫	੨੧	੦.੦੦	੫੮੦੯੧੦੭੯.੦੦
੩	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੭	੪੯	੦.੦੦	੭੧੧੮੯੩.੦੦
੪	ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ	੭੪	੦.੦੦	੨੮੬੩੫੦.੦੦
੫	ਲਿਟਰੇਚਰ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕੈਲੰਡਰ, ਸੇਵਾਫਲ ਖਰੜੇ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦ)	੯੫	੬੭੬੯੫੬.੦੦	੦.੦੦
੬	ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੁਟਕਲ	੧੦੩	੪੮੩੪.੦੦	੦.੦੦
੭	ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੀਫੇ	੧੨੭	੫੮੮੭੦੫.੦੦	੪੭੧੮੫.੦੦
੮	ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ	੧੭੪	੨੦੨੭੯੮.੦੦	੭੮੯੦੦.੦੦
੯	ਧਰਮ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ	੧੯੮	੭੧੪੪੦੩.੦੦	੬੩੨੬੯.੦੦
੧੦	ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੨੩੫	੧੩੬੨੭੦੨.੦੦	੪੮੪੫੦.੦੦
੧੧	ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਹਿੰਦੀ	੨੭੬	੨੬੨੪੪੪.੦੦	੨੨੦੫੦.੦੦
੧੨	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਪਾਈ	੨੯੨	੯੧੯.੦੦	੦.੦੦
੧੩	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਦਫਤਰ	੨੯੭	੩੮੩੫੨੦੨.੦੦	੦.੦੦
੧੪	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਲਿਟਰੇਚਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ	੩੦੭	੫੦੦੮੯੮.੦੦	੦.੦੦
੧੫	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਲਾਊਂਸ ਡਰਾਈਵਰਜ਼	੩੧੬	੬੮੫੭੮੩.੦੦	੦.੦੦
੧੬	ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੩੨੨	੭੪੨੫੮੮.੦੦	੦.੦੦
੧੭	ਡਾਕ ਤੇ ਤਾਰ ਖਰਚ	੩੨੯	੬੧੨੯.੦੦	੦.੦੦
੧੮	ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ(ਤਨਖਾਹ ਫਿਲਮ ਉਪਰੇ:, ਮੁੰਰ: ਤੇ ਸ:ਖ: ਆਦਿ)	੩੪੫	੨੩੪੯੦੮.੦੦	੦.੦੦
੧੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੋਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ)	੩੬੮	੨੮੯੭੭੧.੦੦	੦.੦੦
੨੦	ਮੁਕੱਦਮੇ	੩੮੧	੨੭੪੯੧.੦੦	੦.੦੦
੨੧	ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੯੧	੨੨੮੨੬.੦੦	੦.੦੦
੨੨	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ	੪੦੫	੩੦੮੦.੦੦	੦.੦੦
੨੩	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੪੧੬	੨੧੪੨੯.੦੦	੦.੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	੫੯	ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)	
੨੪ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੪੩੯	੨੩੦੮੫.੦੦	੦.੦੦
੨੫ ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੫੪	੯੪੭੫.੦੦	੦.੦੦
੨੬ ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਕੈਸ਼	੪੭੬	੬੦੩੩੫.੦੦	੦.੦੦
੨੭ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੫੨੮	੬੪੮੦.੦੦	੦.੦੦
੨੮ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ	੫੭੫	੨੮੧੯੯੦.੦੦	੦.੦੦
੨੯ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਸੰਤ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾ ਜੋਹੜਾ	੫੮੬	੧੦੧੮੨੪੫.੦੦	੬੩੨੭੦.੦੦
੩੦ ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	੬੦੧	੪੧੬੭੨੭.੦੦	੨੩੬੧੭.੦੦
੩੧ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	੬੧੩	੯੬੮੯੫.੦੦	੪੬੯੮.੦੦
੩੨ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੬੨੨	੧੨੯੨੬੧.੦੦	੦.੦੦
੩੩ ਸਬ ਆਫਿਸ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੬੨੬	੪੧੭੫.੦੦	੦.੦੦
੩੪ ਗੁਰ:ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ:(ਬਾਦੀਆਂ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ,ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਸੰਗਰੂਰ)			
ਤਨ:,ਸ:ਖ: ਤੇ ਫੁਟ:ਆਦਿ	੬੩੬	੪੧੬੩੫੮.੦੦	੦.੦੦
੩੫ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਦਿਆਲਮਗੀਰ) ਤਨਖਾਹਾਂ,			
ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੬੫੬	੪੯੪੬੩੫.੦੦	੯੨੮੨.੦੦
੩੬ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੬੭੩	੫੦੫੨੬.੦੦	੦.੦੦
੩੭ ਜਥੇ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ਼, (ਤਨਖਾਹਾਂ,ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੬੮੨	੫੯੩੬੨੬.੦੦	੦.੦੦
੩੮ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	੭੦੬	੫੨੦੬੮੪੫.੦੦	੧੫੦੦੦.੦੦
੩੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	੭੨੧	੨੩੧੭੫੪.੦੦	੮੮੧੯.੦੦
੪੦ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ ਤੇ ਕੈਂਪਸ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ,ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੯੬੨	੧੦੨੩੪੯੮.੦੦	੦.੦੦
੪੧ ਸਟਾਕ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਡਾਇਰੀ, ਕੈਲੰਡਰ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ) ਪ੍ਰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੭੭੬	੦.੦੦	੨੮੦੯੪੨.੦੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੬੦</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
੪੨ ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਲਿਟਰੇਚਰ ਬਿਲਜ	੭੯੩	੩੫੨੭੦੩.੦੦	੪੦੪੨੨੦.੦੦
੪੩ ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੮੨੦	੪੩੭੦੦.੦੦	੦.੦੦
੪੪ ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ) (ਸਰੀਆ)	੮੨੩	੦.੦੦	੩੩੬੨੬.੦੦
੪੫ ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ) (ਸੀਮਿੰਟ)	੮੨੭	੦.੦੦	੭੯੨੩੦.੦੦
੪੬ ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	੮੨੬	੫੬੨੧੨੦.੦੦	੦.੦੦
੪੭ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ	੮੮੫	੧੬੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੪੮ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁ: ਵਿਦਿ: ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ	੮੯੪	੨੭੮੦੦.੦੦	੦.੦੦
੪੯ ਸਮਾਨ ਗੁਰ: ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	੯੦੨	੧੬੪੦੦.੦੦	੦.੦੦
੫੦ ਸਮਾਨ ਜਥੇ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਪਟਿਆਲਾ	੯੮੦	੭੪੬੦.੦੦	੦.੦੦
੫੧ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ	੯੦੪	੪੫੬੫੧.੦੦	੦.੦੦
੫੨ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ ਯੂ.ਪੀ., ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੁੜ	੯੦੭	੧੭੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੫੩ ਸਮਾਨ ਭਾਈ ਨਗਾਈਆ ਜੀ ਪਬ:ਸਕੂਲ ਫਾਰ ਡੈਫ ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	੯੫੬	੧੫੪੪੦੦.੦੦	੦.੦੦
੫੪ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ	੧੦੦੪	੪੪੮੫੧੫.੦੦	੦.੦੦
੫੫ ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੧੧	੮੯੮੫੫.੦੦	੦.੦੦
੫੬ ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੨੪	੨੮੭੧੭੧.੦੦	੦.੦੦
੫੭ ਗੁਰ:ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ,ਕਰਨਾਲ ਤਨ:., ਵਜੀ:.,ਸ:ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟ:	੧੦੩੮	੧੧੦੮੬੮.੦੦	੦.੦੦
੫੮ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ,ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਗੁ: ਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ, (ਊਨਾ)	੧੦੪੯	੧੪੦੧੭੩.੦੦	੦.੦੦
੫੯ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ,ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)			

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ		ਐੱਸ (ਸਤੰਬਰ 2018)		
੬੧				
	ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ)	੧੦੬੦	੭੩੮੨੧.੦੦	੦.੦੦
੬੦	ਤਨ:ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੭੧	੧੧੭੮੪੫੩.੦੦	੩੭੧੪.੦੦
੬੧	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੮੨	੬੧੪੮੨.੦੦	੦.੦੦
੬੨	ਟੈਕਸਿਸ ਹਾਊਸ ਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੯੬	੬੩੦੮੮.੦੦	੧੨੨੨੯.੦੦
੬੩	ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੦੩	੧੩੫੫੧.੦੦	੭੭੦੦.੦੦
੬੪	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ.	੧੧੧੩	੧੩੦੨੨੨.੦੦	੦.੦੦
੬੫	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੨੧	੬੮੧੧੫.੦੦	੧੮੬੮੯੧.੦੦
੬੬	ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ, ਬਿੰਦਾਬਨ, ਗੜਮੁਕਤੋਸਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੩੦	੨੪੫੧੫.੦੦	੧੧੫੭੩੭.੦੦
੬੭	ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੩੬	੬੭੭੬.੦੦	੧੩੫੭੦.੦੦
੬੮	ਗੁ: ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੩੯	੫੨੯੯੪.੦੦	੮੫੩੦੭.੦੦
੬੯	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਿੰਡ ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ (ਲੋਧੀ ਕੋਠੀ) ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੪੧	੬੦੩.੦੦	੫੧੪੦.੦੦
੭੦	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਸਿਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ) ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ) ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਗੁਜਰਾਤ	੧੧੫੩	੬੩੯੯੪.੦੦	੩੩੦.੦੦
੭੧	ਤਨ: ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੧੧੬੫	੧੩੬੩੫੪.੦੦	੨੪.੦੦
੭੨	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੭੩	੨੨੯੩੨.੦੦	੦.੦੦
੭੩	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁ:ਵਿਦਿ: ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਮਿਸ਼ਨ (ਤਨ:ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	੧੧੭੯	੨੩੧੭੩੮.੦੦	੦.੦੦
੭੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੯੧	੧੩੮੭੭੯.੦੦	੦.੦੦

੭੫	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੦੧	੬੦੩੭.੦੦	੦.੦੦
੭੬	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਲੰਗਰ (ਆਉ ਭਗਤ) ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੦੬	੩੮੭੪.੦੦	੦.੦੦
੭੭	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਉਤਰਾਂਚਲ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ(ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ)	੧੨੧੪	੨੯੬੨੩੦.੦੦	੧੫੯੮.੦੦
੭੮	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਉਤਰਾਂਚਲ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੨੨	੨੫੯੪੭.੦੦	੦.੦੦
੭੯	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੬੫	੧੧੪੭੦੫੦.੦੦	੦.੦੦
੮੦	ਸਹਾਇਤਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੮੪	੨੭੬੫੧.੦੦	੦.੦੦
੮੧	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ	੧੩੦੦	੨੪੮੫੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੨	ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ (ਗਤਕਾ)	੧੩੨੩	੨੮੯੯੧੫.੦੦	੦.੦੦
੮੩	ਸਹਾਇਤਾ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ	੧੩੩੦	੧੯੧੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੪	ਸਹਾਇਤਾ ੪੦੦ ਸਾਲਾ ਮੈਮੋ:ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੧੩੪੧	੧੦੦੦੦੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੫	ਸਹਾਇਤਾ ਸਿਕਲੀਗਰ ਤੇ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ	੧੩੪੬	੪੧੦੬੮੧.੦੦	੦.੦੦
੮੬	ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ, ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੩੫੭	੦.੦੦	੧੫੬੪੨.੦੦
੮੭	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ, ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ	੧੩੭੭	੪੨੮੨੭੦.੦੦	੦.੦੦
੮੮	ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੩੮੮	੬੯੩੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੯	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਆਦਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੪੦੨	੧੦੪੮੬੬.੦੦	੦.੦੦
੯੦	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰ:ਸਾਹਿ: ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੪੧੩	੧੦੦੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੯੧	ਆਮਦਨ ਕਰ	੧੪੩੯	੨੪੨੨੪੫.੦੦	੨੬੧੦੦੦.੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	੬੩	ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)	
੯੨ ਟੀ.ਡੀ.ਐਸ. (ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ)	੧੪੬੩	੩੨੪੦੧.੦੦	੨੫੧੩੯.੦੦
੯੩ ਸਹਾਇਤਾ ਭਾਈ ਨਗਾਈਆ ਜੀ ਪਬ:ਸਕੂਲ ਫਾਰ ਡੈਫ ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	੧੪੮੭	੮੩੬੦੩.੦੦	੦.੦੦
੯੪ ਅਣਦਿੱਤੀ ਤਨਖਾਹ	੧੫੦੯	੪੯੭੨੪.੦੦	੪੫੮੭੩.੦੦
੯੫ ਅਣਦਿੱਤੇ ਬਿਲਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ)	੧੫੩੮	੩੮੯੬੯੮.੦੦	੦.੦੦
੯੬ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੫੫੩	੪੫੭੫੫.੦੦	੪੫੭੫੫.੦੦
੯੭ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੧੫੭੨	੦.੦੦	੧੭੬੬.੦੦
੯੮ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਬਠਿੰਡਾ	੧੫੭੮	੦.੦੦	੯੦੦੦.੦੦
੯੯ ਅਮਾਨਤ ਜਨਰਲ	੧੫੮੭	੫੧੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੦੦ ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੬੧੬	੧੨੮੩੮੧.੦੦	੧੨੮੩੮੧.੦੦
੧੦੧ ਅਮਾਨਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੩੦	੧੫੮੭੦.੦੦	੧੫੮੭੦.੦੦
੧੦੨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੧੬੮੭	੭੧੨੦੫੧੯.੦੦	੪੭੬੩੧੫੬.੦੦
੧੦੩ ਪੇਸ਼ਗੀ ਹਥਿਆਰ	੧੭੨੨	੦.੦੦	੨੮੦੦.੦੦
੧੦੪ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੧੭੫੫	੭੯੩੦੦੦.੦੦	੮੦੧੯੦੮.੦੦
੧੦੫ ਕਿਰਾ: ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਸ, ਯੂ.ਪੀ. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੮੦੦	੦.੦੦	੮੫੫੦੭.੦੦
੧੦੬ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ (ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਮੋਤੀ ਬਾਗ) ਪਟਿਆਲਾ	੧੮੨੨	੦.੦੦	੪੬੦.੦੦
੧੦੭ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ	੧੮੨੫	੦.੦੦	੧੨੪੦.੦੦
੧੦੮ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਗੁ: ਸ੍ਰੀ ਲੱਧੇਵਾਲ ਸਾਹਿਬ	੧੮੨੮	੦.੦੦	੪੪੦.੦੦
੧੦੯ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ ਸਟਾਫ	੨੦੧੪	੨੦੩੩੨੧੨.੦੦	੨੦੩੩੨੧੨.੦੦
੧੧੦ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ	੨੦੩੮	੧੪੬੦੨੦.੦੦	੧੪੬੦੨੦.੦੦
੧੧੧ S.B A/c No. 65038600490 SBP, ਬਾਗ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੦੭੮	੩੩੦੮੮੨੪.੦੦	੧੩੪੭੨੩੭੧.੦੦
੧੧੨ S.B A/c No.00976000/00070127 PNB, ਬਾਗ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੧੦	੨੮੩੨੬.੦੦	੨੭੪੬੪੬.੦੦

੧੧੩ S.B A/c No. 7479000/00008732 PNB,			
ਸਰਾਂਏ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੩੩	੨੪੫੭੦੫੯.੦੦	੨੫੮੫੬੪੭.੦੦
੧੧੪ S.B A/c No. 13131000017966 HDFC,			
ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੫੦	੧੪੨੩੩੭੨੧.੦੦	੫੬੫੮੬੯੫.੦੦
੧੧੫ S.B A/c No. 2480 PSB,			
ਸਰਾਂਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੮੭	੬੫੬੧੫੯੯.੦੦	੪੭੦੬੧੧੩.੦੦
੧੧੬ S.B A/c No. 233 PSB, ਗੜ੍ਹ ਰੋਡ,			
ਹਾਪੁੜ (ਯੂ.ਪੀ.)	੨੨੩੨	੪੭੯੩੨੨.੦੦	੦.੦੦
੧੧੭ S.B A/c No. 03474 ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			
ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੪੪	੦.੦੦	੧੦੦੦੦੦੦.੦੦
੧੧੮ S.B A/c No. 21921 IndusInd Bank,			
ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੭੫	੫੦੦੦੦੦੦.੦੦	੨੧੨੬੫੦੦.੦੦
੧੧੯ S.B A/c No. 006601003233 ICICI Bank,			
ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੮੫	੧੫੦੩੩੦੮੭.੦੦	੫੦੭੬੧੨੯.੦੦
੧੨੦ S.B A/c No. 911010030374672			
Axis Bank, ਕੋਰਟ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੯੫	੧੧੧੩੮੧੦੭.੦੦	੩੪੫੩੫੦੦.੦੦
੧੨੧ S.Ba/c No 0811655642			
ਕੋਟਿਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਮਾਲ ਰੋਡ	੨੩੧੫	੦.੦੦	੧੦੦੦੦੦੦.੦੦
੧੨੨ F.D. A/c ਚੈਂਕ ਪ੍ਰਾਗਦਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੩੩੮	੭੬੧੬੭੭.੦੦	੭੦੮੫੨੨.੦੦
੧੨੩ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੩੮੧	੦.੦੦	੪੨੭੨੯੩.੦੦
੧੨੪ ਜਮਾਨਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ	੨੪੨੧	੩੦੦੦.੦੦	੧੦੮੦੦.੦੦
੧੨੫ ਜਮਾਨਤਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੪੪੩	੦.੦੦	੨੦੦੦੦.੦੦
ਜੋੜ :-		੧੦੯੩੪੮੪੦੦.੦੦	੧੦੯੬੦੭੫੦੫.੦੦
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ :-		੧੦੫੬੭੭੨.੦੦	੭੯੭੬੬੭.੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ :-		੧੧੦੪੦੫੧੭੨.੦੦	੧੧੦੪੦੫੧੭੨.੦੦

ਸਹੀ/-
ਚੀਫ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-
ਐਡੀ: ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

**ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਮਹੀਨਾ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੭**

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
੧	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੫	੨੪	੦.੦੦	੪੫੫੧੦੭੫੧.੦੦
੨	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੭	੫੦	੦.੦੦	੮੬੦੦੦.੦੦
੩	ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ	੭੭	੨੦੦੦.੦੦	੨੨੨੭੫੦.੦੦
੪	ਲਿਟਰੇਚਰ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕੈਲੰਡਰ, ਸੇਵਾਫਲ ਖਰੜੇ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦ)	੯੬	੮੨੪੧੫੩.੦੦	੪੬੨੨੬੪.੦੦
੫	ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੀਫੇ	੧੩੧	੧੬੧੦੮੯੦.੦੦	੦.੦੦
੬	ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ	੧੭੬	੨੦੭੦੩੭.੦੦	੮੩੧੦੦.੦੦
੭	ਧਰਮ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ	੧੯੯	੭੧੮੭੦੫.੦੦	੬੩੨੬੮.੦੦
੮	ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੨੩੮	੧੩੦੯੮੬੮.੦੦	੩੫੪੯੦.੦੦
੯	ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਹਿੰਦੀ	੨੭੭	੨੬੦੩੯੦.੦੦	੧੨੪੯੦.੦੦
੧੦	ਉੱਚ-ਹਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ-ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ	੨੮੭	੨੧੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਦਫਤਰ	੨੯੭	੩੬੩੪੭੯੮.੦੦	੦.੦੦
੧੨	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਲਿਟਰੇਚਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ	੩੦੭	੫੩੨੯੦੪.੦੦	੦.੦੦
੧੩	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਲਾਊਂਸ ਡਰਾਈਵਰਜ਼	੩੧੬	੬੮੫੧੮੩.੦੦	੦.੦੦
੧੪	ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੩੨੩	੬੭੨੬੩੨.੦੦	੦.੦੦
੧੫	ਡਾਕ ਤੇ ਤਾਰ ਖਰਚ	੩੨੯	੪੪੦੫.੦੦	੦.੦੦
੧੬	ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ(ਤਨਖਾਹ ਫਿਲਮ ਉਪਰੋ:, ਮੁੰਰ: ਤੇ ਸ:ਖ: ਆਦਿ)	੩੪੭	੨੦੫੦੨੭.੦੦	੦.੦੦
੧੭	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੋਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ)	੩੭੧	੧੯੮੨੪੧.੦੦	੦.੦੦
੧੮	ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੯੩	੧੬੭੦੧.੦੦	੦.੦੦
੧੯	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ	੪੦੫	੧੦੪੫੦.੦੦	੦.੦੦
੨੦	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੪੧੭	੧੩੧੪੮.੦੦	੦.੦੦
੨੧	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੪੪੦	੨੪੭੦੦.੦੦	੦.੦੦
੨੨	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੫੫	੧੬੫੬੩.੦੦	੨੦੦.੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	੬੬	ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)	
੨੩ ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਕੈਸ਼	੪੭੭	੯੩੩੫੪.੦੦	੦.੦੦
੨੪ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੫੨੯	੨੩੪੬੧੯.੦੦	੦.੦੦
੨੫ ਗਵਾਹੁ ਸੱਚੀ ਬਾਣੀ	੫੩੪	੩੫੬੯੧੧.੦੦	੦.੦੦
੨੬ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ	੫੭੬	੬੧੬੭੮੬.੦੦	੦.੦੦
੨੭ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਸੰਤ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾ ਜੋਹੜ	੫੮੭	੯੪੦੮੦੮.੦੦	੨੧੯੦੪.੦੦
੨੮ ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	੬੦੧	੪੩੯੪੪੭.੦੦	੯੨੮੪.੦੦
੨੯ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	੬੧੪	੮੩੪੭੦.੦੦	੧੪੨੨.੦੦
੩੦ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੬੨੨	੧੨੪੯੪੦.੦੦	੦.੦੦
੩੧ ਸਬ ਆਫਿਸ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੬੨੭	੨੮੫੦.੦੦	੦.੦੦
੩੨ ਗੁਰ: ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ: (ਬਾਦੀਆਂ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ, ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਤਨ:.,ਸ:ਖ: ਤੇ ਫੁਟ:ਆਦਿ	੬੩੭	੩੫੭੪੦੫.੦੦	੦.੦੦
੩੩ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਦਿ: ਆਲਮਗੀਰ) ਤਨਖਾਹਾਂ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੬੫੮	੪੭੮੬੫੪.੦੦	੦.੦੦
੩੪ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੬੭੩	੫੦੮੦੪.੦੦	੦.੦੦
੩੫ ਜਥੇ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ਼, (ਤਨਖਾਹਾਂ, ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੬੮੨	੫੬੧੨੬੯.੦੦	੦.੦੦
੩੬ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	੭੦੭	੫੩੭੪੭੦੯.੦੦	੩੫੦੦੦.੦੦
੩੭ ਸਫਰ ਖਰਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	੭੨੩	੨੫੨੫੭੭.੦੦	੧੮੬੭੯.੦੦
੩੮ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ ਤੇ ਕੈਂਪਸ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੯੬੬	੧੨੮੧੧੮੨.੦੦	੦.੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੬੭

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

੩੯	ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	੭੬੩	੦.੦੦	੪੦੦.੦੦
੪੦	ਸਟਾਕ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਡਾਇਰੀ, ਕੈਲੰਡਰ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ)			
	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੭੭੮	੧੯੫੮੫੦.੦੦	੧੯੮੨੩੯.੦੦
੪੧	ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੮੨੦	੮੪੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੪੨	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੮੨੮	੯੬੯੭.੦੦	੦.੦੦
੪੩	ਇਮਾਰਤ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਚਿੱਟੀ ਸਿੰਘਪੁਰਾ ਅਨੰਤ ਨਾਗ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੬੯	੧੬੫੦.੦੦	੦.੦੦
੪੪	ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ	੮੮੬	੯੭੦੦.੦੦	੦.੦੦
੪੫	ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ	੯੦੪	੩੦੫੧੮.੦੦	੦.੦੦
੪੬	ਸਮਾਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰ: ਵਿਦਿਆਲਾ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ	੯੧੪	੭੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੪੭	ਸਮਾਨ ਗੁਰ:ਵਿਦਿ: ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ	੯੧੭	੧੭੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੪੮	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ	੧੦੦੪	੪੪੪੪੯੪.੦੦	੦.੦੦
੪੯	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੧੨	੪੦੫੮੫.੦੦	੦.੦੦
੫੦	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੨੫	੨੯੪੮੪੭.੦੦	੦.੦੦
੫੧	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੨੮	੨੧੧੬੬.੦੦	੦.੦੦
੫੨	ਗੁਰ: ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ, ਕਰਨਾਲ ਤਨ:, ਵਜੀ:, ਸ: ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟ:	੧੦੩੯	੧੩੬੧੦੪.੦੦	੦.੦੦
੫੩	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ, ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਗੁ: ਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ, (ਊਨਾ)	੧੦੪੯	੧੩੬੯੬੭.੦੦	੦.੦੦
੫੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ, ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ) ਰਾਜਿਸਥਾਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜਾ)	੧੦੬੦	੬੦੭੭੦.੦੦	੦.੦੦
੫੫	ਤਨ: ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੭੨	੧੧੬੩੫੫੦.੦੦	੪੪੦੩.੦੦
੫੬	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ			

	ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ			
	ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੮੩	੧੩੬੬੬੨.੦੦	੦.੦੦
੫੭	ਟੈਕਸਿਸ ਹਾਊਸ ਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ			
	ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੦੯੭	੪੬੭੩੭੦.੦੦	੮੫੫੪.੦੦
੫੮	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਯੂ:ਪੀ:, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ			
	ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੦੪	੧੭੪੫੮.੦੦	੦.੦੦
੫੯	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ			
	ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੧੪	੧੧੯੨੮੩.੦੦	੦.੦੦
੬੦	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੨੨	੬੭੩੪੮.੦੦	੦.੦੦
੬੧	ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ,			
	ਬਿੰਦਾਬਨ, ਗੜਮੁਕਤੋਸਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੩੦	੩੮੪੯੨.੦੦	੦.੦੦
੬੨	ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੩੭	੬੯੨੨.੦੦	੦.੦੦
੬੩	ਗੁ: ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਯੂ:ਪੀ:	੧੧੩੯	੪੦੬੬੬.੦੦	੦.੦੦
੬੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ			
	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ) ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਮਿਸ਼ਨ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)			
	ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਗੁਜਰਾਤ	੧੧੫੪	੫੧੬੩੯.੦੦	੦.੦੦
੬੫	ਤਨ: ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ			
	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੧੧੬੫	੧੩੧੫੦੩.੦੦	੦.੦੦
੬੬	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ,			
	ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੭੩	੨੭੮੭੦.੦੦	੦.੦੦
੬੭	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁ:ਵਿਦਿ: ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਮਿਸ਼ਨ			
	(ਤਨ:ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	੧੧੮੦	੧੪੫੬੭੮.੦੦	੦.੦੦
੬੮	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼			
	ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੯੧	੧੨੮੪੪੩.੦੦	੦.੦੦
੬੯	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ,			
	ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ			
	ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੦੧	੧੧੧੨੨੪.੦੦	੦.੦੦
੭੦	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਲੰਗਰ (ਆਉ ਭਗਤ)			
	ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੦੭	੪੬੩੭.੦੦	੪੪੪.੦੦

੭੧	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਉਤਰਾਂਚਲ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ, ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ(ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ)	੧੨੧੫	੩੬੬੭੦੩.੦੦	੩੦੨੮.੦੦
੭੨	ਦੀਵਾਨ, ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਉਤਰਾਂਚਲ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੨੨੩	੮੫੦.੦੦	੦.੦੦
੭੩	ਤਨਖਾਹ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਆਦਿ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇਪਾਲ ੧੨੨੮		੩੦੭੦੦.੦੦	੦.੦੦
੭੪	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੬੭	੪੫੯੭੪੮.੦੦	੦.੦੦
੭੫	ਸਹਾਇਤਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੮੫	੮੦੯੯੪.੦੦	੦.੦੦
੭੬	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ	੧੩੦੧	੫੪੫੦੦.੦੦	੦.੦੦
੭੭	ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ (ਗਤਕਾ)	੧੪੯੧	੪੩੬੪੫੯.੦੦	੦.੦੦
੭੮	ਸਹਾਇਤਾ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ	੧੩੩੧	੯੧੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੭੯	ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ, ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੩੫੭	੦.੦੦	੪੪੬੦.੦੦
੮੦	ਸਹਾਇਤਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੩੬੭	੭੧੩੨੩.੦੦	੪੯੨੬੫.੦੦
੮੧	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ, ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ	੧੩੭੭	੨੯੪੨੦੪.੦੦	੦.੦੦
੮੨	ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੩੮੯	੨੫੭੪੫੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੩	ਆਮਦਨ ਕਰ	੧੪੪੦	੨੬੧੦੦੦.੦੦	੨੬੪੬੫੦.੦੦
੮੪	ਟੀ.ਡੀ.ਐਸ. (ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ)	੧੪੬੭	੨੫੧੩੯.੦੦	੧੪੮੦੦੨.੦੦
੮੫	ਸਹਾਇਤਾ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਕੰਨਿਆ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਦਿ: ਸੰਨ ਸਾਹਿਬ ਛੇਹਰਟਾ ਰੋਡ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੪੮੨	੨੫੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੮੬	ਸਹਾਇਤਾ ਭਾਈ ਨਗਾਈਆ ਜੀ ਪਬ:ਸਕੂਲ ਫਾਰ ਡੈਫ ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	੧੪੮੮	੫੭੨੩੭.੦੦	੦.੦੦
੮੭	ਅਣਦਿੱਤੀ ਤਨਖਾਹ	੧੫੧੦	੧੭੨੫੯.੦੦	੨੪੯੮੪.੦੦
੮੮	ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤੇ ਬਿਜਲੀ			

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੫੫੪	੫੯੫੬੭.੦੦	੫੯੫੬੭.੦੦
੮੯ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੧੫੭੨	੦.੦੦	੧੭੬੬.੦੦
੯੦ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ			
ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਬਠਿੰਡਾ	੧੫੭੯	੦.੦੦	੯੦੦੦.੦੦
੯੧ ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੬੧੯	੧੦੯੦੪੭੪.੦੦	੧੯੦੪੭੪.੦੦
੯੨ ਅਮਾਨਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੩੧	੨੮੯੨੮.੦੦	੨੮੯੨੮.੦੦
੯੩ ਲੈਣ ਦੇਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੪੪	੦.੦੦	੧੨੫੦੦੦੦੦.੦੦
੯੪ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੧੬੯੪	੧੬੮੫੬੯੬੩.੦੦	੪੦੫੬੬੪੦.੦੦
੯੫ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੧੭੫੯	੫੯੫੦੦੦.੦੦	੭੭੫੨੭੫.੦੦
੯੬ ਕਿਰਾ: ਦੁਕਾਨਾ ਤੇ ਫਲੈਟਸ, ਯੂ.ਪੀ. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ੧੮੦੦		੦.੦੦	੨੦੫੩੦.੦੦
੯੭ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ			
(ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਮੋਤੀ ਬਾਗ) ਪਟਿਆਲਾ	੧੮੨੨	੦.੦੦	੪੬੦.੦੦
੯੮ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ			
ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ	੧੮੨੫	੦.੦੦	੧੨੪੦.੦੦
੯੯ ਅਮਾਨਤ ਕਿਰਾਇਆ ਗੁ: ਸ੍ਰੀ ਲੱਧੇਵਾਲ ਸਾਹਿਬ	੧੮੨੮	੦.੦੦	੪੪੦.੦੦
੧੦੦ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ ਸਟਾਫ਼	੨੦੧੯	੧੮੧੨੭੧੨.੦੦	੧੮੧੨੭੧੨.੦੦
੧੦੧ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ	੨੦੩੯	੧੫੨੭੪੫.੦੦	੧੫੨੭੪੫.੦੦
੧੦੨ S.B A/c No. 65038600490 SBP,			
ਬਾਗ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੦੮੩	੨੩੫੯੨੫੧੧.੦੦	੧੬੯੮੧੨੭੦.੦੦
੧੦੩ S.B A/c No. 00976000/00070127 PNB,			
ਬਾਗ ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੧੦	੦.੦੦	੨੬੧੦੦੦.੦੦
੧੦੪ S.B A/c No. 7479000/00008732 PNB,			
ਸਰਾਂਏ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੩੬	੮੬੨੩੮੪੪੪.੦੦	੮੫੦੯੫੯੬੭.੦੦
੧੦੫ S.B A/c No.13131000017966 HDFC,			
ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ, ਅੰਮ੍ਰਿ:	੨੧੫੨	੮੫੯੨੭੦੦.੦੦	੧੬੬੪੮੮੫੮.੦੦
੧੦੬ S.B A/c No. 2480 PSB,			
ਸਰਾਂਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੧੯੦	੧੦੧੭੮੧੬੩.੦੦	੩੬੮੦੩੪੫੬.੦੦
੧੦੭ S.B A/c No. 233 PSB,			
ਗੜ੍ਹ ਰੋਡ, ਹਾਪੁੜ (ਯੂ.ਪੀ)	੨੨੩੨	੦.੦੦	੫੦੦੦੦੦.੦੦
੧੦੮ S.B A/c No. 03474 ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			

ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੪੫	੦.੦੦	੪੦੦੦੦੦.੦੦
੧੦੯ S.B A/c No. 21921 IndusInd Bank,			
ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੭੫	੧੧੦੦੦੦੦੦.੦੦	੧੪੧੬੫੫੦੦.੦੦
੧੧੦ S.B A/c No. 006601003233 ICICI Bank,			
ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੮੬	੦.੦੦	੧੯੭੬੩੮੭੭.੦੦
੧੧੧ S.B A/c No. 911010030374672 Axis Bank,			
ਕੋਰਟ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੨੯੫	੮੦੧੧੩੯੦.੦੦	੧੭੮੧੨੬੦੦.੦੦
੧੧੨ S.B A/c No. 0811655642			
ਕੋਟਿਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਮਾਲ ਰੋਡ	੨੩੧੫	੦.੦੦	੧੧੦੦੦੦੦.੦੦
੧੧੩ ਐਫ. ਡੀ. ਮਜੀਠ ਮੰਡੀ PNB,			
ਸਰਾਂਏ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੩੩੦	੮੦੦੦੦੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੧੪ F/D A/c ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਪਟਿਆਲਾ			
ਗਰੰਟੀ ਪ ਸਾਲਾ	੨੩੨੪	੦.੦੦	੧੯੦੦੦.੦੦
੧੧੫ F.D A/c ਜਮਾਨਤਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੩੬੭	੨੭੫੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੧੬ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੩੮੧	੦.੦੦	੮੯੨੪.੦੦
੧੧੭ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾਂ	੨੩੯੧	੪੩੫.੦੦	੦.੦੦
੧੧੮ ਜਮਾਨਤਾਂ ਜਨਰਲ ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੨੩੯੯	੦.੦੦	੩੫੬੬.੦੦
੧੧੯ ਜਮਾਨਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ	੨੪੨੨	੩੦੦੦.੦੦	੧੦੮੦੦.੦੦
੧੨੦ ਜਮਾਨਤਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੪੪੫	੪੫੧੭੧.੦੦	੬੨੫੦੦.੦੦
ਜੋੜ :-	੨੭੯੪੯੯੯੨.੦੦		੨੭੯੫੧੬੧੨੬.੦੦
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ :-	੧੦੭੨੯੦੬.੦੦		੧੦੫੬੭੭੨.੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ :-	੨੮੦੫੭੨੯੯੮.੦੦		੨੮੦੫੭੨੯੯੮.੦੦

ਸਹੀ/-
ਚੀਫ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-
ਐਡੀ: ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਮਾਰਚ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧				
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ				
੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫	੦.੦੦	੭੦੪੦੦੦.੦੦
੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੨	੧੦੦੦੦੦੦੦.੦੦	੫੦੭੫੭੮੩.੦੦
੩	ਸੂਦ	੧੩	੦.੦੦	੪੨੧੬੪੦.੦੦
੪	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ	੧੮	੦.੦੦	੧੨੮੩੭੪.੦੦
੫	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੨੨	੫੨੧੦੪੧.੦੦	੧੦੯੧੨੪.੦੦
੬	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੨੩	੦.੦੦	੧੦੧੩੨੭੭.੦੦
੭	ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲੇ	੩੭	੭੮੮੧.੦੦	੦.੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ ਫੁਟਕਲ	੪੭੦	੪੦੭੯.੦੦	੪੭.੨੫
੯	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੧੭੭੧.੦੦	੦.੦੦
ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ			੦.੦੦	੦.੦੦
੧੦	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੭	੦.੦੦	੧੬੦੮੯੫੭.੦੦
੧੧	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੭੧	੧੨੮੩੭੪.੦੦	੪੬੧੮੫੫੪.੦੦
੧੨	ਵਸੂਲਣ ਯੁਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੯੫	੪੨੫੫੧੦੦.੦੦	੩੩੪੯੭੧੦.੦੦
੧੩	ਚੜ੍ਹਤ ਪ੍ਰੇਮ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ	੧੦੯	੦.੦੦	੬੮੧੮.੦੦
੧੪	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੧੦	੧੭੫੧੨੫੪੫੬.੦੦	੯੩੬੧੧੦੩੦.੦੦
੧੫	ਸੂਦ	੧੧੩	੦.੦੦	੮੮੭੨੮੭੩.੪੬
੧੬	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੧੧੫	੦.੦੦	੧੮੮੦੦੦੦.੦੦
੧੭	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੮	੪੭੧੭੧੨.੦੦	੦.੦੦
੧੮	ਛਪਾਈ ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟ: ਪਦਛੇਦ ਬੀੜ			
	ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਗ੍ਰੰਥ	੧੪੪	੩੭੫੮੦੭.੦੦	੧੭੫੦੦੦੦.੦੦
੧੯	ਕਾਗਜ਼	੧੨੭	੯੧੨੪੭੭.੦੦	੦.੦੦
੨੦	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੩੯	੬੮੨੫੨੯.੦੦	੬੫੭੯੬.੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

23

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

21	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੬	੨੫੬੨੩੫.੦੦	੦.੦੦
22	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੫੫	੧੧੦੦੭੦.੦੦	੦.੦੦
23	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੬੦	੧੭੮੬੭੧.੦੦	੨੫੭੦੦.੦੦
24	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੨	੨੯੨੩੫.੦੦	੦.੦੦
	ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
2੫	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੮	੦.੦੦	੧੫੩੭੨੫੦.੦੦
2੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੮	੦.੦੦	੪੫੦੦੦.੦੦
2੭	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੩੦੨	੪੫੦੦੦੦੦੦.੦੦	੪੭੯੧੫੯੦੨.੦੦
2੮	ਸੂਦ	੩੦੧	੦.੦੦	੪੧੧੪੫੦੦.੦੦
2੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੩੩੪		੫੫੨੧੮੪੫.੦੦	੧੭੭੧੦੦੦.੦੦
੩੦	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੪੭	੧੩੪੬੦੦.੦੦	੧੪੧੪੧੬੭.੩੪
੩੧	ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੪੦੨	੧੪੩੨੧੦੦.੦੦	੧੪੦੦੦੦.੦੦
੩੨	ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੨੩	੧੪੦.੦੦	੦.੦੦
	ਜਨਰਲ ਟ੍ਰਸਟ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੩੩	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੧੭	੪੭੩੫੫੩੮.੦੦	੪੩੭੨੩੩੩.੦੦
੩੪	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੧੪ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੧੫	੪੪.੦੦	੧੨੭੪.੦੦
੩੫	ਸੂਦ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੨੧੮	੦.੦੦	੩੬੩੨੪੯.੦੦
	ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੩੬	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੩੨ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੧੯	੯੬.੦੦	੯੪੬੮.੦੦
੩੭	ਸੂਦ	੨੨੧	੦.੦੦	੯੬.੦੦
	ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ		੦.੦੦	੦.੦੦
੩੮	ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੫੪	੦.੦੦	੧੧੪੦੦.੦੦
੩੯	ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੭੩	੮੧੨੪੮.੦੦	੦.੦੦
੪੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੩੮ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੭੬	੨੭੮.੦੦	੨੦੨੨੫.੦੦
੪੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੦੫ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੭੭	੧੧੪.੦੦	੪੮੫੮.੦੦
੪੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੭੮	੦.੦੦	੧੧੧੫੦੦੦.੦੦
੪੩	ਸੂਦ	੨੮੧	੦.੦੦	੯੪੯੮੨.੦੦

ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ		0.00	0.00
੪੪ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੬	0.00	੪੫੦੦੦.੦੦
੪੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੩੭ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੧੮੮	੧੦੬੫.੦੦	੧੦੦੦੦੦.੦੦
੪੬ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੯੧	੪੬੦੦੦੦੦੦.੦੦	੪੮੫੦੦੦੦੦.੦੦
੪੭ ਸੂਦ	੧੮੯	0.00	੪੦੨੯੯੧੩.੦੦
੪੮ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੪	੫੧੭੭੪੦.੦੦	0.00
ਸਸਪੈਂਸ ਗੁ:ਪਕਿਸਤਾਨ		0.00	0.00
੪੯ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ:੩੨੩੯ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੧੯੯	੭੭.੦੦	੪੧੭੫.੦੦
੫੦ ਸੂਦ	੨੦੦	0.00	੭੭.੦੦
ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ:ਫੰਡ		0.00	0.00
੫੧ ਸੂਦ	੨੦੧	0.00	੫੩੮੮੪੭.੦੦
੫੨ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੦੫	੬੮੮੫੩੪.੦੦	੬੩੫੭੨੫.੦੦
੫੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ:ਸ਼ ੧੧੫੭੯ (੬੩੮੨)			
ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਅਪ: ਬੈਂਕ	੨੦੭	੮੫੪੦.੦੦	0.00
ਬਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		0.00	0.00
੫੪ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੨੬	੬੬੮੮੯੫.੦੦	੬੧੭੫੯੨.੦੦
੫੫ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੭	0.00	੫੧੩੦੩.੦੦
ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼		0.00	0.00
੫੬ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੪ ਸੈਂਟਰਲ			
ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ	੨੨੩	੪੩.੦੦	0.00
੫੭ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੨੪	੧੫੦੪੧੭.੦੦	੧੩੮੮੮੦.੦੦
੫੮ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੫	0.00	੧੧੫੮੦.੦੦
ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼		0.00	0.00
੫੯ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੯	0.00	੧੨੧.੦੦
੬੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੯੩੮- ਜੀ.ਆਈ.	੨੩੧	੧੨੧.੦੦	੧੦੦੦੦.੦੦
ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		0.00	0.00
੬੧ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੩੨	0.00	੭੧੮੦.੦੦
੬੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੭੭ P.S.B. ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ੨੩੪		੧੮੯.੦੦	੧੦੦੦੦.੦੦

੬੩	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੩੫	੯੧੧੪੬.੦੦	੮੪੧੫੫.੦੦
	ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੬੪	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੧੦੩੨, P. S. B.	੨੩੬	੧੧੬.੦੦	੧੦੦੦੦.੦੦
੬੫	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੩੭	੧੫੨੮੩.੦੦	੧੪੧੧੧.੦੦
੬੬	ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੩੮	੦.੦੦	੧੨੮੮.੦੦
	ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੬੭	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੪੭੭੬/੨੦	੨੪੦	੨੦.੦੦	੫੦੦.੦੦
੬੮	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੪੧	੫੯੧੯੪.੦੦	੫੪੬੫੪.੦੦
੬੯	ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੪੨	੦.੦੦	੪੫੬੦.੦੦
	ਸਵ:ਸ੍ਰ:ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੭੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੧੦੩੩ PSB ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੪੩	੧੨੭.੦੦	੧੦੦੦੦.੦੦
੭੧	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੪੪	੩੩੧੯੪੦.੦੦	੩੦੬੪੮੧.੦੦
੭੨	ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੪੫	੦.੦੦	੨੫੫੮੬.੦੦
	ਸਵ: ਮਾਸਰਟ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰ: ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੂਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੭੩	ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੫੦	੦.੦੦	੩੯.੦੦
੭੪	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੯੪੦ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੪੯	੩੯.੦੦	੧੦੦੦.੦੦
	ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੭੫	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੭੪	੦.੦੦	੧੨੬੦੦੦.੦੦
੭੬	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੧੦੩	੦.੦੦	੫੫੫੪੩੪.੦੦
੭੭	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੩੫੨	੪੨੦੦੦੦੦੦.੦੦	੩੫੮੩੫੭੪੭.੦੦
੭੮	ਸੂਦ	੧੧੨੦	੦.੦੦	੪੦੨੧੨੨੬.੦੦
੭੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੩੫੧	੭੪੦੫.੦੦	੦.੦੦
੮੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੧੪੫੬	੪੧੨੬੩੯੩.੦੦	੧੬੦੩੬੪੬੫.੦੦
੮੧	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੩੫੩	੨੦੦੦੦੦੦੦.੦੦	੯੦੦੦੦੦੦.੦੦
੮੨	ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੨੨੨	੮੭੭੦੦੦੦.੦੦	੩੪੦੦੦੦.੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੭੬

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

੮੩ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੨੩	੧੮੩੨੦੫.੦੦	੦.੦੦
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ:੨		੦.੦੦	੦.੦੦
ਅਮਾਨਤਾਂ		੦.੦੦	੦.੦੦
੮੪ ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੮	੯੦੦੯੦੭.੦੦	੩੦੮੯੨੧.੦੦
੮੫ ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੨੮	੧੫੦੦੦੦.੦੦	੨੯੩੪੨੨੩.੦੦
੮੬ ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੪੧	੧੨੩੬੦.੦੦	੭੪੩੮੦.੯੬
੮੭ ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੪੯	੬੯੯੨.੦੦	੩੨੦੪.੦੦
੮੮ ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੬੬	੬੨੪੬੧੫.੦੦	੩੧੮੦੨੪.੦੦
੮੯ ਪੇਸ਼ਗੀ ਬੀਮਾ	੫੯੧	੦.੦੦	੧੮੯੧.੦੦
੯੦ ਲੈਣ ਦੇਣ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ	੫੭੪	੧੪੧੭੦੮੫.੦੦	੧੩੯੧੭੮੭.੦੦
੯੧ ਲੈਣ ਦੇਣ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੫੮੦	੧੮੩੦੩੯੦.੦੦	੧੮੩੦੩੯੦.੦੦
੯੨ ਸੇਫ ਅਕਾਊਂਟ ਟਰੱਸਟ	੫੮੫	੩੩੫੩੧੬੩.੦੦	੦.੦੦
੯੩ ਕੇਸ਼ ਹੋਣ ਯੋਗ ਚੈੱਕ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ	੫੮੮	੩੫੨੩੪.੯੬	੧੦੫੦੦੦.੦੦
੯੪ ਅਣਦਿੱਤੀ ਤਨਖਾਹ	੫੯੦	੨੬੪੮੬.੦੦	੨੬੪੮੬.੦੦
੯੫ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੫੯੮	੬੫੫੬੩੮੫.੦੦	੩੦੧੨੬੪੨.੦੦
੯੬ ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੯੯	੩੧੯੭੪੧.੦੦	੪੯੩੪੭੩.੦੦
੯੭ ਅਣਦਿੱਤੇ ਬਿਲਜ਼	੫੧੯	੦.੦੦	੯੬੫੯੯.੦੦
੯੮ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਅਮਾਨਤਾਂ	੬੦੭	੩੯੧੩੪੧੦੫.੦੦	੩੬੩੫੫੦੦੪.੦੦
ਜਮਾਨਤਾਂ		੦.੦੦	੦.੦੦
੯੯ ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੪੨	੨੭੫੦੦.੦੦	੩੫੦੦੦.੦੦
੧੦੦ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਮਾਨਤਾਂ	੬੫੬, ੮੫੪	੧੯੭੧੦੦੦.੦੦	੧੮੯੬੮੫੩.੫੪
੧੦੧ ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੧੫੬੩	੯੩੩੩੩.੨੪	੧੩੩੬੬੪.੦੦
੧੦੨ ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੬੭੩	੧੩੫੧੬੫.੦੦	੪੧੦੭੪੯੫.੦੦
੧੦੩ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੬੭੯	੨੮੫੦੦੦੦੦.੦੦	੨੨੧੨੪੨੩੪.੦੦
੧੦੪ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੭੩੬	੧੮੦੮੦੦੦.੦੦	੧੨੫੯੪੦੭੮.੦੦
੧੦੫ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੧੫੯੦	੨੦੦੦੦.੦੦	੩੫੨੦੩੪.੦੦
੧੦੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੮੪੬	੭੦੬੫੬੪੫੭੭.੦੦	੭੪੯੩੩੨੫੮੮.੯੯

੧੦੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦			
ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ:ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੭੭	੩੧੮੩੬੫੧.੦੦	੩੧੭੧੭੦੨੭.੦੦
੧੦੮ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੪੩੧੧/੭੬੫			
(੮੦੫੨੬) ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ(ਯਾਤਰਾ)	੮੫੫	੧੯੬੮.੦੦	੦.੦੦
੧੦੯ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੩੫੮			
(ਪੀ. ਐਸ. ਬੀ. ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ)	੮੬੦	੨੦੫੩੦.੬੮	੦.੦੦
੧੧੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੬੦੫	੨੬੦੪੨੫੨੬.੭੭	੪੮੯੭੬੯੦੦.੮੧
੧੧੧ ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ			
੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੫੯੫	੧੨੪੪੯੧੩.੩੪	੧੬੮੮੭੦੧.੦੦
੧੧੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦			
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਜੱਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੫੧੧	੩੨੯੮੮੫੫੪.੦੦	੩੮੪੦੭੧੨੪.੦੦
੧੧੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ:C.L.S.B.੦੧/੦੧੦੦੬੯			
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੧੬੩੧	੮੫੮੧੦.੯੧	੧੧੫.੦੦
੧੧੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੭੫੨੫ (੪੯੩੫੫੪੦੬)			
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਂਕ ਫਰੀਦ	੯੨੩	੨੩੪੨.੦੦	੫੦੦੦੫.੦੦
੧੧੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੦੧੬੧੭੬੮			
ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਬੈਂਕ ਕੋਰਟ ਰੋਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੯੨੭	੩੪੧੯.੮੭	੩੦੦੦੧੮.੦੦
੧੧੬ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਟ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ੯੩੫		੨੭੪੨੫੧੨.੦੭	੩੪੨੮੫੪੫.੫੦
੧੧੭ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਟ			
ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੯੪੧	੨੮੭੭੮੩.੫੪	੧੫੯੩੦.੦੦
੧੧੮ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੭੪੭੭(੬੫੭੫੬੭੭੫)			
ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ	੯੯੫	੧੬੭੦੧੫.੦੦	੧੫੦੦੦੪੦੦.੦੦
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ			
ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੧੧੯ ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ			
ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੯੫੦	੦.੦੦	੨੦੩੫੭੦੦੦.੦੦

੧੨੦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੫੩੪	੩੧੦੪੦੯੫.੦੦	੦.੦੦
੧੨੧ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੯੮੨੧੬੮੯੯੯੯੯੮	੧੩੦੦੦੦੦੦੦.੦੦	
੧੨੨ ਸੂਦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੯੮੧	੦.੦੦	੧੦੭੯੪੭੨੬.੦੦
੧੨੩ ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੯੭੭	੫੯੧੮.੦੦	੧੧੫੬੪.੦੦
੧੨੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੦੧੨੨ ਯੂਨੀਅਨ			
ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਚੋਂਕ ਫੁਵਾਰਾ	੯੨੪	੫੫੦੩.੦੦	੫੦੦੦੦.੦੦
੧੨੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੦੧੧੦੦੦੮੦੬੯੭			
(੫੫੩੫੨) ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ	੮੨੫	੧੮੫੯੫.੦੦	੦.੦੦
ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੧੨੬ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੧੦	੦.੦੦	੧੧੨੬੨੦੦੦.੦੦
੧੨੭ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੩੧	੧੦੦੦੦੦.੦੦	੦.੦੦
੧੨੮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ	੧੦੧੬	੮੦੫੫.੦੦	੦.੦੦
੧੨੯ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੨੧	੮੩੦੦੦੦੦੦.੦੦	੫੫੦੦੦੦੦੦.੦੦
੧੩੦ ਸੂਦ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੨੩	੦.੦੦	੪੫੭੨੬੮੪.੦੦
੧੩੧ ੧੯੮੪ ਦੰਗਾ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ			
ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੫੯	੯੩੫੩.੦੦	੦.੦੦
੧੩੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੪੭੪੬/੨੧ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੦੨੫	੩੮੮੮.੦੦	੧੦੦੦੦.੦੦
੧੩੩ ਸੂਦ (ਰਲੀਫ ਫੰਡ)	੧੦੪੭	੦.੦੦	੯੭੦੨.੮੭
੧੩੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੪੮੦੯/੨੧ P.S.B.			
ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੦੪੮	੨੦੬੬.੦੦	੩੪੯੪.੦੦
੧੩੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੦੧੧੦੦੦੫੦੪੦੩			
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (੩੧੭੪੯)	੧੦੪੯	੪੨੧੭.੦੦	੦.੦੦
ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		੦.੦੦	੦.੦੦
੧੩੬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੫੮	੮੩੨੨੭੯੮.੨੫	੩੮੮੪੯੫੦੨.੩੪
੧੩੭ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੦੭	੯੯੦੭੭੫.੦੦	੧੦੧੯੩੩੪.੦੦
੧੩੮ ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੫੧	੭੩੪੦੦੫੮.੦੦	੧੦੭੩੦੭੦੧.੪੪
੧੩੯ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੯੮	੧੩੭੫੩.੩੪	੧੯੭੩੮੫੦.੫੨

੧੪੦	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਡਿਊ ਮਿਤੀ ੦੭.੦੪.੨੦੧੭	੩੨੦	੧੫੨੭੯੦੦੦.੦੦	੧੮੫੫੭੧੪੫੪.੫੦
੧੪੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			
	ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੨੩੪	੩੮੫੫.੦੦	੧੪੦੦੯.੪੫
੧੪੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਸੈਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ			
	ਡਿਊ ਡੇਟ ੧੩.੧੦.੨੦੧੭	੩੦੬	੦.੦੦	੯੩੦੦੦.੦੦
੧੪੩	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਵਿਜੈ ਬੈਂਕ ਮਾਲ ਰੋਡ	੨੩੫੦੦੦੦੦੦.੦੦		੦.੦੦
੧੪੪	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਪਟਿਆਲਾ			
	ਡਿਊ ੩੦.੦੭.੨੦੧੬		੦	੭੧੯੦੦੦.੦੦
	ਜੋੜ	੧੭੫੬੦੫੬੯੨੩.੯੭		੧੭੫੫੪੫੪੭੯੮.੯੭
	ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੬੦੨੧੨੫		
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੭੫੬੦੫੬੯੨੩.੯੭		੧੭੫੬੦੫੬੯੨੩.੯੭

ਸਹੀ/-
ਚੀਫ਼ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-
ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ ੧				
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ				
੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ:ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧		੨੪੪੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੯	੫੨੪੦੮੭	
੩	ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ	੨੭	੫੫੫੫	
੪	ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	੪੧	੩੧੩੦੭	
੫	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੧੭੭੩	
ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ				
੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੬		੩੨੧੦੦੦
੭	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੫		੮੦੮੫੭੬
੮	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁ:ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੩		੯੦੪੮੭੬
੯	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੩	੪੭੨੮੧੮	
੧੦	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੨੩	੧੬੯੭੫੦	੬੮੪੦
੧੧	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੪	੨੩੮੬੧੯	
੧੨	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੪੮	੮੫੨੫੦	
੧੩	ਫੁੱਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੭	੨੨੪੪੮	੧੮੫੦੦
੧੪	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੦	੩੦੦੦	
੧੫	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੧੭੭	੭੬੨	
ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ				
੧੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੬		੫੧੮੦੧੩੭
੧੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੬		੧੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੮੧

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

੧੮	ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੧੦		੩੫੦੮੦੯.੧੭
੧੯	ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੩੩	੧੦੫੦੦	
੨੦	ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੩੭	੪੬੦੦੦	
ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ				
੨੧	ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੭		੯੯੦੦
੨੨	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੪	੨੧੫੦੧੯	
੨੩	ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੬੬	੨੯੦੨੫	
ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ				
੨੪	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੦		੫੬੦੦੦੦੦
੨੫	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੨	੨੬੭੦੯੨	
	ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ:ਫੰਡ			
੨੬	ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੦੦		੯੬੪੯੭
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨				
ਅਮਾਨਤਾਂ				
੨੭	ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੧		੭੪੬੬੧
੨੮	ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੧੮	੨੪੭੫੦੦	੨੦੮੨੬
੨੯	ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੨੭		੨੬੨੬੬
੩੦	ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੩੯		੩੨੦੪
੩੧	ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੩	੧੦੦੦੦੦	੫੯੦੯੦
੩੨	ਅਣਦਿੱਤੀ ਤਨਖਾਹ	੫੭੭		੧੬੧੩
੩੩	ਅਣਦਿੱਤੀ ਬਿੱਲ	੯੨੪	੯੬੫੯੯	
੩੪	ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੦੯	੧੦੩੫੫੨੫	
੩੫	ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੭	੨੧੦੬੧੭	
੩੬	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਅਮਾਨਤਾਂ	੫੭੯	੩੫੩੩੨੬	੩੨੭੦੬੦
ਜਮਾਨਤਾਂ				
੩੭	ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੦੩	੬੦੫੦੦	੫੨੫੦੦
੩੮	ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੧	੧੨੩੫੫੧.੫੧	
੩੯	ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੨	੪੫੦੦੦੦	੧੫੩੭੮੮

੪੦	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੬੬੮	੩੯੩੭੩੫੦	੨੯੬੦੦੦
੪੧	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੬੧	੨੭੮੦੦੦	
	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ			
	ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ			
੪੨	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ			
	ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੧		੪੪੯੦੦੦੦੦.੦੦
੪੩	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੪੩	੬੨੫੦੭੭੫੧	
੪੪	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੧		੧੯੯੯੯੯੯੯
੪੫	ਸੂਦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੩		੬੯੩੧੪
੪੬	ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਟ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੯੦	੮੬੧੦	੧੮੭੮੩
	ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩			
	ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ			
੪੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੦		੩੫੮੮੦੦੦
੪੮	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੬		੬੪੭੩੮
੪੯	ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੨		੭੫੦੦੦
੫੦	ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੧੭	੫੮੦੦੦੦	
੫੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੧੦	੧੮੩੨੦੫	
	ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ			
੫੨	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ:ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੬		੧੭੦੦੦੦
	ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪			
੫੩	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੦੩	੮੦੩੦੮੮੯	੧੪੫੧੯੨੧.੩੪
੫੪	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦			
	ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੨	੨੫੫੬੮੫੯੪	੭੫੦੫੨੮੧
੫੫	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੩੫੮			
	(ਪੀ ਐਸ ਬੀ ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ)	੧੫੮੩	੩੫੨੬	
੫੬	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ:੨			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੬੦੧	੨੪੨੬੪੭੮੫.੧੧	੫੫੮੭੭੯੧.੫੨
੫੭	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ			

	ਜੱਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੬੪੧	੪੨੭੧੯੩੧੨	੪੬੩੦੪੬੬੫.੦੦
੫੮	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B. ੦੧/੦੧੦੦੬੯			
	ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੧੫੮੯	੧੧੨੪੦	
੫੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੪੯	੧੩੦੭੫੦੦੦		੩੬੪੦੦੦੦
੬੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੦੫	੨੭੨੧੭੬੦		੧੦੧੦੦੦੦੦
	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
੬੧	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੨	੫੭੪੯੮੨੨.੫੨	੩੦੩੫੦੦੬੪.੮੧
੬੨	ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੦੨	੨੮੦੨੦੦	੯੬੨੦੨੮
੬੩	ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੪੩	੧੧੭੮੨੬੯੮.੪੪	੫੨੫੪੫੦੪
੬੪	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜਾਰ	੧੯੬	੭੫੩੯.੩੭	੨੪੭੩੭.੧੧
੬੫	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਡਿਊ ਮਿਤੀ ੦੭.੦੪.੨੦੧੭	੩੪੨ + ੩੪੫		੧੨੩੮੨੦੦੦
੬੬	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			
	ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੨੩੫	੨੭੪੦	੧੧੨੪੦
	ਜੋੜ	੨੦੬੫੧੩੬੪੫.੯੫		੨੦੭੧੧੬੨੦੮.੯੫
	ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੬੦੨੫੬੩		
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੨੦੭੧੧੬੨੦੮.੯੫		੨੦੭੧੧੬੨੦੮.੯੫

ਸਹੀ/-

ਚੀਫ਼ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-

ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਮਈ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧				
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ				
੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧		੨੧੦੪੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੯	੫੨੪੦੫੩	
੩	ਸਫਰ ਖਰਚ ਫੁਟਕਲ	੪੩	੫੨੫	
੪	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੧੭੪੩	
ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ				
੫	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੬		੧੪੫੫੦੦੦
੬	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੋਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੬		੪੪੬੦੫੨.੨੫
੭	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੪		੬੨੦੯੦੩
੮	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੩	੪੮੨੭੮੨	
੯	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੨੪	੧੫੯੨੯੩	੧੨੯੯੦
੧੦	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੪	੨੪੪੬੦੯	
੧੧	ਦਰਸ਼ਨ ਭੋਟਾ	੧੪੯	੭੨੨੫੦	
੧੨	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੭	੧੨੫੪੬੫	੧੬੫੦੦
੧੩	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੦	੨੫੦੦	
ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ				
੧੪	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੭		੧੬੦੭੦੦੦
੧੫	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ			
	(ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੭		੧੫੦੪੦੦੦
੧੬	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੧੨		੨੫੬੧੭੮.੯੮
੧੭	ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੩੯	੧੦੮੭੫੦੦	
੧੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੫	੪੦੦	
ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ				
੧੯	ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੭		੧੪੪੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੮੫

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

੨੦	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੪	੨੫੧੩੬੬	
੨੧	ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੬੭	੮੨੨੫੭	
	ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ			
੨੨	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੧		੯੦੪੦੦੦
੨੩	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੨	੨੭੫੫੬੫	
	ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ:ਫੰਡ			
੨੪	ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੦੧		੯੧੧੪੯.੮੯
੨੫	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ਸ ੧੧੫੭੯ (੬੩੮੨)			
	ਸੈਂਟਰਲ ਕ ਅਪ: ਬੈਂਕ	੨੦੩	੧੨੪੦੯.੪੩	
	ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨			
	ਅਮਾਨਤਾਂ			
੨੬	ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੧	੧੫੦੦	੨੧੬੫੪
੨੭	ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੧੮	੯੪੬੨੧	੪੯੨੦੯੩
੨੮	ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੨੭		੨੯੫੦੦
੨੯	ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੩੯		੩੪੮੬
੩੦	ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੪		੬੨੨੦੦
੩੧	ਲੈਣ ਦੇਣ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ	੯੦੫	੩੬੮੦	
੩੨	ਸੇਫ ਅਕਾਊਂਟ ਟਰੱਸਟ	੫੯੫		੨੫੦੦੦੦੦
੩੩	ਅਣਦਿੱਤੀ ਤਨਖਾਹ	੫੭੭		੯੯੯੯
੩੪	ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੦੯	੧੦੫੧੪੮੦	੩੦੦
੩੫	ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੭	੧੩੩੪੪੭	
	ਜਮਾਨਤਾਂ			
੩੬	ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੦੫	੫੦੫੦੦	੧੨੫੦੦੦
੩੭	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੪੧		੨੬੩੬੩੬.੨੫
੩੮	ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੨	੫੮੮੨੬.੨੩	
੩੯	ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੩	੨੨੨੪੫੫੦	੧੦੪੯੭੫
੪੦	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੬੭੩	੧੬੩੧੩੫੦੦	੪੨੫੭੦੦੦
੪੧	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੬੩	੨੨੦੦੦੦	੨੪੨੦੦੦
	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ,			

ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ

੪੨ ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ

ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆ ਦਾ ਫੰਡ ੬੨੨ ੪੪੯੨੪੦੦੦

੪੩ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ੬੪੫ ੧੯੩੮੫੪੯੮

੪੪ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਟ

ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ੮੮੪ ੨੬੩੬੩੬.੨੫

੪੫ ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਟ ਸੋਰਸ(ਠੇਕੇਦਾਰਾ) ੮੯੧ ੧੬੦੫੬ ੪੧੬੩

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩

ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

੪੬ ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ੧੦੫੧ ੧੪੫੩੨੦੦੦

੪੭ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ੧੦੬੭ ੨੮੬੧੧੦

੪੮ ਸਫਰ ਖਰਚ ੧੨੭੩ ੫੮੫

੪੯ ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ੧੧੨੪ ੩੧੨੦੦੦੦

੫੦ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ ੧੧੧੦ ੨੧੩੭੨੪

ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ

੫੧ ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ੧੦੦੬ ੪੦੭੧੦੦੦

੫੨ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ੧੦੧੪ ੧੪੩੦੦੦

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪

੫੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨

ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ ੧੫੦੯ ੨੨੮੦੨੭੯੭ ੪੨੯੧੬੫੭

੫੪ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦

ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ੧੫੬੨ ੭੪੪੯ ੪੧੧੦੯੧੦

੫੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੩੫੮

(ਪੀ. ਐਸ. ਬੀ. ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ) ੧੫੮੩ ੩੭੧੩

੫੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨

ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ ੧੬੧੦ ੧੬੯੪੧੯੧੬.੭੬ ੨੧੨੯੧੭੬੧.੭੮

੫੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM) ੧੬੪੪ ੩੮੩੨੧੪੦੨ ੧੬੩੨੩੩੮੭

੫੮ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B.੦੧/੦੧੦੦੬੯

	ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੧੫੮੯	੧੭੨੮੦	
੫੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੭੪੭੭(੬੫੭੫੬੭੭੫)			
	ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ	੧੬੮੧	੭੨੧੬	
੬੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੪੯	੪੦੪੦੦੦੦	੧੩੧੪੦੦੦੦	
੬੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੦੭	੧੧੫੩੧੭੭੬		
	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
੬੨	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੨੧	੧੮੭੧੫੪੫੬.੬੭	੨੦੨੯੫੩੩੨.੨੨
੬੩	ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੦੫	੩੧੧੮੦੦੦	੬੪੩੭੭੧
੬੪	ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੪੬	੬੭੭੯੨੪੫	੬੭੭੯੨੪੫
੬੫	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੯੬	੪੪੮੭.੫੩	੧੯੬੬੬.੭੬
੬੬	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਡਿਊ ਮਿਤੀ ੦੭.੦੪.੨੦੧੭	੩੪੩		੪੬੮੦੦੦
੬੭	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			
	ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੨੩੬	੩੭੮੦	੧੭੨੮੦
੬੮	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ: ਅਪ: ਬੈਂਕ			
	ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੧੭	੧੩੬੯.੬੯	੧੨੪੦੯.੪੩
੬੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
	ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ	੨੭੬	੪੯੦੨	੩੩੪੦੨
੭੦	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ			
	ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੬੧	੨੨੧੬	੭੨੧੬
	ਜੋੜ	੧੬੮੯੨੦੩੨੭.੫੬		੧੬੮੩੯੫੧੨੮.੫੬
	ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੭੭੩੬੪		੬੦੨੫੬੩
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੬੮੯੯੭੬੯੧.੫੬		੧੬੮੯੯੭੬੯੧.੫੬

ਸਹੀ/-

ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-

ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਜੂਨ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
---------	----------	------	-----	--------

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨		੧੧੧੫੫੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੯	੫੫੪੨੫੩	
੩	ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲੇ	੩੭	੧੬੧੦	
੪	ਸਫਰ ਖਰਚ ਫੁਟਕਲ	੪੩	੨੩੪੦੨	
੫	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੧੭੨੪	

ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ

੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੭		੩੮੫੪੦੦੦
੭	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੭		੨੩੮੧੧੭
੮	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੫		੬੬੮੭੨੨
੯	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੩	੪੯੨੧੫੧	
੧੦	ਛਪਾਈ ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟ: ਪਦਛੇਦ ਬੀੜ			
	ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਗ੍ਰੰਥ	੧੪੦	੨੮੫੮੨੯	
੧੧	ਕਾਗਜ਼	੧੨੦	੬੭੪੩੮੩	
੧੨	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੨੫	੧੮੩੯੬੮	੯੦੦
੧੩	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੪	੨੫੩੫੪੪	
੧੪	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੪੯	੬੪੨੫੦	
੧੫	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੮	੯੬੩੯	੧੩੦੦੦
੧੬	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੧	੨੦੦੦	

ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ

੧੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੭		੬੯੫੯੭੦
----	--------------------------------------	-----	--	--------

੧੮ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੭		੨੨੧੨੦੦੦
੧੯ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੧੩		੧੯੩੦੦੨.੮੩
੨੦ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੩੩	੧੦੫੦੦	
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੩੯	੧੪੫੪੫੦੦	
੨੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੫	੪੧੪੫	
ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ			
੨੩ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੭		੨੪੯੦੦
੨੪ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੪	੨੫੯੬੧੦	
੨੫ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੬੮	੫੫੧੬੮	
ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ			
੨੬ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੧		੧੫੭੮੦੦੦
੨੭ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੨	੨੮੪੫੯੨	
ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ			
੨੮ ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੦੧		੨੫੫੪੪
੨੯ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: S ੧੧੫੭੯ (੬੩੮੨)			
ਸੈਟਰਲ ਕ ਅਪ: ਬੈਂਕ	੨੦੩	੬੨੦੮.੦੨	
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨			
ਅਮਾਨਤਾਂ			
੩੦ ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੨		੧੯੫੪੩
੩੧ ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੧੯		੧੦੬੦੬੫
੩੨ ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੨੮		੫੭੩੬੧੬
੩੩ ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੪੦		੩੨੦੪
੩੪ ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੫		੫੬੩੦੦
੩੫ ਲੈਣ ਦੇਣ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ	੯੦੫	੫੦੦੦੦	੧੦੦੫੫੫੨
੩੬ ਲੈਣ ਦੇਣ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੯੧੦		੧੦੦੦੦੦੦
੩੭ ਸੇਫ ਅਕਾਊਂਟ ਟਰੱਸਟ	੫੯੫		
੩੮ ਕੇਸ਼ ਹੋਣ ਯੋਗ ਚੈੱਕ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ	੯੧੪	੧੦੫੦੦੦	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੯੦

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

੩੯ ਅਣਦਿੱਤੀ ਤਨਖਾਹ	੫੭੭	੩੩੪੫੪	੩੩੪੫੪
੪੦ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੦੯	੧੦੫੬੦੯੦	
੪੧ ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੭	੮੧੫੫੮	
ਜਮਾਨਤਾਂ			
੪੨ ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੦੭	੪੨੫੦੦	੮੭੫੦੦
੪੩ ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੩	੧੧੬੮੩੯.੦੪	
੪੪ ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੩	੩੨੭੫੦੮	੩੦੩੧੯੩
੪੫ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੭੪	੧੦੦੦੦੦੦	੧੦੮੫੦੮੮.੦੦
੪੬ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੬੭੭	੧੫੭੧੩੯੧੦	੬੦੬੧੦੯੨
੪੭ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੬੫	੨੦੪੦੦੦	੨੦੮੫੦੦
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ,			
ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ			
੪੮ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ			
ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੩		੧੭੫੨੩੦੦੦.੦੦
੪੯ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੪੭	੧੩੯੭੭੦੦੫	
੫੦ ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਟ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੯੨	੪੧੬੩	੫੯੩੭
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩			
ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ			
੫੧ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੨		੧੦੯੨੮੦੦੦
੫੨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੭		੫੩੫੦੧
੫੩ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੨		੧੧੦੦
੫੪ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੭੩	੨੬੫੫	
੫੫ ਖਰਚ ਕੈਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੩੧	੩੦੪੦੦੦੦	੨੦੦੦੦
੫੬ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੧੦	੨੨੯੬੬੩	
ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ			
੫੭ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੬		੩੨੦੮੦੦੦
੫੮ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੨੩	੪੦੦੦੦੦	
੫੯ ਖਰਚ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੦੪੧	੧੮੯੦੮੦	

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪

੬੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੧੫	੧੨੫੧੧੮੯੦	੧੦੩੪੩੩੬੫.੨੧
੬੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦			
	ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੩	੨੦੧੩੧੧੮੧	੧੯੨੯੮੨੬
੬੨	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੩੫੮			
	(ਪੀ. ਐਸ. ਬੀ. ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ)	੧੫੮੩	੭੭੨੧.੪੮	
੬੩	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੬੧੬	੧੮੧੮੦੫੦੯.੫੮	੩੫੦੧੦੩੯.੯੨
੬੪	ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ			
	੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੬੯੫		੪੫੦੦੦੦
੬੫	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ			
	ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੬੪੭	੧੬੦੨੬੫੫੪	੧੨੩੪੬੭੫੪.੦੦
੬੬	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B.੦੧/੦੧੦੦੬੯			
	ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੧੫੯੦	੧੧੮੨੨੪੫	
੬੭	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੭੪੭੭(੬੫੭੫੬੭੭੫)			
	ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ	੧੬੮੧	੩੫੯੪	
੬੮	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੫੯	੧੧੫੬੦੦੦੦		੭੫੬੦੦੦੦
੬੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੦੮	੬੮੬੦੦੩੫		੧੦੦੬੦੦੦੦
ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ				
੭੦	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੨੯	੧੩੦੯੫੧੮.੯੨	੧੮੫੩੭੭੪੭.੫੪
੭੧	ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੦੯	੨੪੨੫੦੦੦	੭੭੭੩੯੪
੭੨	ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੪੮	੪੯੦੫੪੩੬	੪੯੦੫੪੩੬
੭੩	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੯੬	੭੯੮੬.੮੩	੨੭੨੦੮.੦੬
੭੪	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਡਿਊ ਮਿਤੀ ੦੭.੦੪.੨੦੧੭	੩੪੯	੦	੩੦੫੦੦੦੦
੭੫	ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>		<u>ਐੱਸ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
	੯੨		
ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੨੩੬	੨੨੦੨	੧੩੨੦੨
੨੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ:ਅਪ:ਬੈਂਕ			
ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੧੮	੪੪੧.੭੧	੬੨੦੮.੦੨
੨੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ			
ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੬੧	੧੦੮੪	੩੫੮੪
ਜੋੜ	੧੩੬੩੧੦੩੧੦.੫੮		੧੩੬੪੫੩੫੭੫.੫੮
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੨੨੦੬੨੮		੭੭੩੬੪
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੩੬੫੩੦੮੩੮.੫੮		੧੩੬੫੩੦੮੩੮.੫੮
ਸਹੀ/-			ਸਹੀ/-
ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,			ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਜੁਲਾਈ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧				
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ				
੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨		੬੮੨੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੯	੫੫੬੨੯੦	
੩	ਕੰਪਿਊਟਰ	੫੩	੯੨੦੦	
੪	ਸਫਰ ਖਰਚ ਫੁਟਕਲ	੪੩	੨੧੬੭	
੫	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੧੪੫੨	
ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ				
੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੭		੨੦੧੧੦੦੦
੭	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੭		੨੪੧੫੨੫
੮	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੭		੭੯੧੧੨੧
੯	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੩	੫੫੨੪੭੨	
੧੦	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੨੬	੧੯੫੪੦੦	੬੦੦
੧੧	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੪	੨੮੩੭੯੬	
੧੨	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੫੦	੧੦੭੦੦੦	
੧੩	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੮	੧੮੩੩੪	
੧੪	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੧	੧੧੫੦	
ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ				
੧੫	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੮		੫੮੮੦੦੦
੧੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੮		੫੨੩੦੦੦
੧੭	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੧੬		੬੧੪੨੩੧
੧੮	ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੪੬	੧੦੦੧੪੦੦	

੧੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੫	੨੯੫੦	
	ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ			
੨੦	ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੭		੫੭੦੦
੨੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੪	੨੫੯੬੧੦	
੨੨	ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੬੮	੪੨੪੦	
	ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ			
੨੩	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੨		੧੨੨੩੦੦੦
੨੪	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੨	੨੮੪੫੯੨	
	ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
੨੫	ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੦੧		੧੪੪੪
	ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨			
	ਅਮਾਨਤਾਂ			
੨੬	ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੩	੬੭੮੭੪	੧੮੦੬੧
੨੭	ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੧੯	੨੩੪੩੬੬	੫੨੫੭੭
੨੮	ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੨੮		੫੭੫੩੯
੨੯	ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੪੦		੩੨੦੪
੩੦	ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੬		੪੯੯੮੧
੩੧	ਲੈਣ ਦੇਣ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ	੯੦੫	੧੧੦੦੦੦੦੦	੧੦੦੦੦੦੦੦
੩੨	ਸੇਫ ਅਕਾਊਂਟ ਟਰੱਸਟ	੫੯੫		੮੫੩੧੬੩
੩੩	ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੧੦	੧੦੬੫੫੩੪	
੩੪	ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੭	੮੧੫੫੮	
੩੫	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਅਮਾਨਤਾਂ	੫੮੦	੫੦੭੪੯੦	੪੭੬੮੪੭
	ਜਮਾਨਤਾਂ			
੩੬	ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੦੯	੧੫੦੦੦	੧੩੫੦੦੦
੩੭	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੪੨		੨੪੫੪੭੧.੫੩
੩੮	ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੩	੪੧੩੯੧	
੩੯	ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੪		੧੯੫੭੫
੪੦	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੬੮੩	੪੮੬੧੫੦੦	੯੭੦੫੪੧੦

੪੧	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੬੬	੧੩੬੦੦੦	੧੬੧੫੦੦
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ				
੪੨	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੩		੮੧੭੫੦੦੦.੦੦
੪੩	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੪੮	੧੬੨੬੮੯੪੯	
੪੪	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਟ ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ੮੮੪	੨੪੫੪੭੧.੫੩		
੪੫	ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੯੪	੫੯੩੭	੭੦੦੮
੪੬	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਟ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ੮੮੦	੩੧੨੦੪੭੦		
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩				
ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ				
੪੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੩		੮੬੮੦੦੦
੪੮	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੮		੨੧੧੬੬੮
੪੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੭੩	੫੨੩੫	
੫੦	ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੪੫	੬੭੬੦੦੦੦	
੫੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੧੦	੨੨੮੯੯੧	
ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ				
੫੨	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੭		੨੯੮੦੦੦
੫੩	ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੨੪	੫੦੦੦੦੦	
੫੪	੧੯੮੪ ਦੰਗਾ ਪੀੜ੍ਹਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ	੧੦੪੪	੨੩੫੧੦	
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪				
੫੫	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੨੧	੪੩੭੪੩੨੧	੨੩੪੪੫੭੧
੫੬	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦			
	ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੪	੧੧੨੩੬੯੩੪	੬੯੯੫੮੨੧
੫੭	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੬੨੨	੧੪੪੧੯੦੩੮.੦੦	੩੩੦੮੮੯੯.੮੮
੫੮	ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ			

	੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੬੯੬	੭੨੦੮੬	੫੦੦੦੦੦
੫੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ			
	ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੬੫੨	੧੨੭੫੭੯੨੪	੨੦੭੯੪੦੭੨.੦੦
੬੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੬੨	੨੮੦੦੦੦੦		
੬੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੧੫	੧੫੫੩੨੦੦		੪੨੬੦੦੦੦
	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
੬੨	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੩੮	੨੪੭੯੭੯੯.੮੮	੧੯੫੦੯੫੬੧
੬੩	ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੧੨	੮੫੨੮੦੦	੭੫੫੮੭੫
੬੪	ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੪੯	੫੫੯੯੮੦	੫੫੬੨੪੪
੬੫	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਡਿਊ ਮਿਤੀ ੦੭.੦੪.੨੦੧੭	੩੨੧		੯੨੦੦੦
੬੬	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਸੈਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ			
	ਡਿਊ ਡੇਟ ੨੧-੩-੦੯	੩੧੨		੧੩੦੭੦੦੦
੬੭	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
	ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ	੨੭੬	੧੫੯	੫੧੫੯
੬੮	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
	ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਊ ੭-੧-੨੦੧੦	੩੦੨		੧੧੧੯੦੦੦
੬੯	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿਜੈ ਬੈਂਕ	੩੩੧		੬੦੨੪੭੦
	ਜੋੜ	੯੯੫੫੫੫੭੧.੪੧		੧੦੦੧੭੦੨੯੮.੪੧
	ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੮੩੫੩੫੬		੨੨੦੬੨੯
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੦੦੩੯੦੯੨੭.੪੧		੧੦੦੩੯੦੯੨੭.੪੧

ਸਹੀ/-

ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-

ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਅਗਸਤ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
---------	----------	------	-----	--------

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੩		੯੮੧੦੦੦
੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੧	੬੦੦੦੦੦੦੦	੫੧੫੧੭੪੬੨
੩	ਸੂਦ	੧੩		੩੭੮੩੪੪੪
੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੨੦	੫੫੬੭੭੯	
੫	ਕੰਪਿਊਟਰ	੫੩	੭੯੫੦	
੬	ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੫੨	੧੯੮੦੬੯	
੭	ਸਫਰ ਖਰਚ ਫੁੱਟਕਲ	੪੩	੧੦੧੮੦	
੮	ਕਾਰ ਖਰਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ	੪੮	੨੭੭੫	
੯	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੨੦੬੧	

ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ

੧੦	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੮		੮੯੦੨੦੦੦
੧੧	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੮		੨੩੪੮੨
੧੨	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ			
	ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੯		੬੬੭੮੨੫
੧੩	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੦੭੧੧੦੦੦੦੦੦੦		੯੯੪੧੫੦੦੦
੧੪	ਸੂਦ	੧੦੯		੭੮੩੦੯੬੪
੧੫	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੪	੫੫੩੦੧੨	
੧੬	ਛਪਾਈ ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟ: ਪਦਫੇਦ ਬੀੜ			
	ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਗ੍ਰੰਥ	੧੪੦	੧੬੩੪੮੮	
੧੭	ਕਾਗਜ਼	੧੨੦	੪੬੨੨੧੭	
੧੮	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੨੮	੫੩੫੦੫੦	੯੩੯੯੦
੧੯	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੪	੨੮੪੫੯੪	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੯੮

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

੨੦	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੫੧	੧੦੫੮੭੫	
੨੧	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੮	੩੯੦੮੨	
੨੨	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੧	੧੫੫੦	
੨੩	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੧੭੭	੬੯੮	
ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ				
੨੪	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੮		੬੮੮੦੦੦
੨੫	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੮		੬੬੪੦੦੦
੨੬	ਸੂਦ	੩੦੧		੬੪੩੬੬
੨੭	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੧੮		੪੫੦੦੩੨.੧੬
੨੮	ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੫੦	੧੬੨੦੦੦੦	
ਜਨਰਲ ਟ੍ਰਸਟ ਫੰਡ				
੨੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੧੪ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੧੧	੩੭	
੩੦	ਸੂਦ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	੨੧੪		੩੭
ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ				
੩੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੩੨ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੧੫	੫੪	
੩੨	ਸੂਦ	੨੧੭		੫੪
ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ				
੩੩	ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੮		੪੮੦੦
੩੪	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੪	੨੫੯੬੧੦	
੩੫	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ੩੨੩੮੦ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੭੯	੧੪੫	
੩੬	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ੩੨੪੦੫ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੮੦	੮੩	
੩੭	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੮੧	੨੨੦੫੦੦੦੦	੨੧੨੪੫੦੦੦
੩੮	ਸੂਦ	੨੮੩		੧੫੬੧੫੦੮
ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ				
੩੯	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੨		੬੬੪੦੦੦
੪੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੩੭੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੧੮੭	੩੯੮	
੪੧	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੯੦	੩੫੦੦੦੦੦੦	੩੧੦੦੦੦੦੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੯੯</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>
੪੨ ਸੂਦ	੧੮੮	੨੨੭੭੦੩੯
੪੩ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੨	੨੮੪੫੯੨
ਸਸਪੈਂਸ ਗੁ: ਪਕਿਸਤਾਨ		
੪੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੩੯੯ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੯੬	੫੦	
੪੫ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੯੮	੫੩੭੬੨ ੫੦੦੦੦
੪੬ ਸੂਦ	੧੯੯	੩੭੨੨
ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		
੪੭ ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੦੦	੬੦੬੩੫੫
੪੮ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੦੨	੫੪੩੫੩੫੮ ੪੯੮੦੦੦੦
੪੯ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: S ੧੧੫੭੯ (੬੩੮੨)		
ਸੈਟਰਲ ਕੋ ਅਪ: ਬੈਂਕ	੨੦੩	੭੪੯੦.੨੨
ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰਸਟ ਫੰਡ		
੫੦ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੫	੫੫
੫੧ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੯੩੮-		
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ	੨੨੭	੫੫
ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰਸਟ ਫੰਡ		
੫੨ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੮	੮੨੦੩
੫੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੭੭ P.S.B, ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ੨੩੦	੧੨੫	
੫੪ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੩੧	੧੧੮੦੭੮ ੧੧੦੦੦੦
ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰਸਟ ਫੰਡ		
੫੫ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੧੦੩੨, P. S. B.	੨੩੨	੪੯
੫੬ ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੩੪	੪੯
ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰਸਟ ਫੰਡ		
੫੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੪੭੭੬/੨੦	੨੩੬	੧੭
੫੮ ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੩੮	੧੭
ਸਵ: ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰਸਟ ਫੰਡ		
੫੯ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੧੦੩੩ PSB. ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ੨੩੯	੬੧	
੬੦ ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੪੧	੬੧

ਸਵ: ਮਾਸਰਟ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰ: ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੁਐਡ ਟਰਸਟ ਫੰਡ

੬੧	ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੪੬	੩੩
੬੨	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੯੪੦ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੪੫	੩੩

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨**ਅਮਾਨਤਾਂ**

੬੩	ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੩	੧੧੦੦
੬੪	ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੨੦	੧੯੬੪੧੬
੬੫	ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੨੯	੨੫੩੨੧੩
੬੬	ਅਮਾਨਤ ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ.	੫੪੧	੩੨੦੪
੬੭	ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੭	੧੨੨੪੭੦
੬੮	ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੧੧	੧੦੭੨੯੪੯
੬੯	ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੭	੮੧੫੫੮
੭੦	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਅਮਾਨਤਾਂ	੫੮੩	੮੨੬੯੬੦੭

ਜਮਾਨਤਾਂ

੭੧	ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੧੨	੮੫੦੦੦	੧੪੨੫੦੦
੭੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੪੨	੫੨੭੦੦੦੦੦	੪੮੭੦੫੦੧੪.੯੨
੭੩	ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੫	੨੦੬੪੨੭.੮੮	੩੫੭੬੮੯੯
੭੪	ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੪	੨੦੦੦੦੦	੮੩੨੪
੭੫	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੬੮੮	੬੮੬੨੦੦੦	੫੮੬੩੬੫੫
੭੬	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੬੮	੧੪੯੦੦੦	੧੩੮੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ,

ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ

੭੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ		
	ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੪	੨੫੩੨੦੦੦੦.੦੦
੭੮	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੫੦	੨੧੭੪੩੧੦੪
੭੯	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੧	੩੦੦੦੦੦੦੦
੮੦	ਸੂਦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੩	੧੭੬੨੫੬੧
੮੧	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ		

ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜਟ ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੮੪		੧੦੨੪੯੮੫.੦੮
੮੨ ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੯੬	੯੭੩੫	੩੬੫੬
੮੩ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ੮੮੦			੧੮੩੮੦੦੦

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩

ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

੮੪ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੩		੫੧੬੦੦੦
੮੫ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੮		੫੯੦੦
੮੬ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੨੭੩	੫੦੦੦੦੦੦	੪੫੦੦੦੦੦
੮੭ ਸੂਦ	੧੧੦੮		੫੮੧੫੪੦
੮੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੭੩	੫੭੬੫	
੮੯ ਖਰਚ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ	੧੨੮੫	੨੭੫੦੦੦	
੯੦ ਖਰਚ ਕੈਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੫੨	੩੧੯੦੦੦੦	
੯੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੧੦	੨੨੯੬੬੩	

ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ

੯੨ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੭		੨੦੦੦੦੦
੯੩ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੨੫	੨੫੦੦੦੦	
੯੪ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ	੧੦੧੪	੨੭੧੫੦	
੯੫ ਸੂਦ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੨੦		੫੧੬੮੧
੯੬ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੧੮	੧੦੦੦੦੦੦	੬੫੦੦੦੦
੯੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੧੭੪੯			
ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਰਾਣੀ ਕਾ ਬਾਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੦੩੯	੨੧੭੬	
੯੮ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ (ਰਲੀਫ ਫੰਡ)	੧੦੩੬	੧੫੦੦੦੦੦	੧੦੮੦੦੦੦
੯੯ ਸੂਦ (ਰਲੀਫ ਫੰਡ)	੧੦੩੭		੮੩੫੯੯

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪

੧੦੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੨੭	੧੭੪੯੦੩੩੯	੫੯੪੮੦੨੯.੭੨
੧੦੧ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦			
ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੫	੨੫੪੪੫੮	੨੪੧੭੬੭੮੪

੧੦੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੩੫੮ (ਪੀ. ਐਸ. ਬੀ. ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ)	੧੫੮੪	੪੪੪੦
੧੦੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨		
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੮੦੧	੧੭੨੧੬੨੫੭.੧੮ ੪੨੪੮੨੮੫੩.੨੫
੧੦੪ ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ		
੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੬੯੭	੨੯੧੮੩੫੪ ੧੫੦੦੦੦
੧੦੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ		
ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੬੫੬	੫੨੬੮੧੬੨੩੨ ੫੩੯੮੫੬੧੪੮.੦੦
੧੦੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B.੦੧/੦੧੦੦੬੯		
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੧੫੯੦	੯੭੬੫
੧੦੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੫੪੦੬-੯		
ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਚੌਂਕ ਫਰੀਦ	੧੬੩੧	੨੦੬੩
੧੦੮ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੫੨੬		
HDFC Bank ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੮੧	੧੦੪੬
੧੦੯ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੭੪੭੭ (੬੫੭੫੬੭੭੫)		
ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ	੧੬੮੧	੩੧੭੮੩
੧੧੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੬੩	੪੧੭੮੯੨	
੧੧੧ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩		
ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੧੭੧੯ ੨੪੨੮੬੬੭੦੦	੨੪੫੦੪੭੯੧੦
੧੧੨ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੨੨		
ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਚੌਂਕ ਫੁਵਾਰਾ	੧੬੩੩	੧੨
੧੧੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੪੭੪੬/੨੧ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੦੨੧	੩੯੪੪
੧੧੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੪੮੦੯/੨੧		
P.S.B ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ	੧੦੩੮	੨੧੦੮
ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		
੧੧੫ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੪੭	੧੦੬੯੯੮੦੧.੨੫ ੩੨੨੧੨੬੯੬.੧੭
੧੧੬ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੧੬	੨੧੬੫੦੦੦ ੧੦੩੪੦੯੬
੧੧੭ ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੪੯	੩੭੯੦੧੨ ੩੭੯੦੧੨
੧੧੮ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੦੩

ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)

ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜਾਰ ੧੯੬	੪੮੦੯.੪	੨੧੧੬੮.੧੮
੧੧੯ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ ੨੩੬	੨੦੯੧	੯੫੯੧
੧੨੦ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਸੈਂਟਰਲ		
ਕੋ:ਅਪ:ਬੈਂਕ ਹਾਲ ਬਜਾਰ ੨੧੯	੧੨੦੧.੭੭	੭੪੯੦.੨੨
੧੨੧ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ੨੭੬		੮੦੦੦
੧੨੨ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੩੦੩		੨੪੦੦੦੦੦੦੦
੧੨੩ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਪਟਿਆਲਾ ੩੦੨		੧੭੩੧੬੨੦੦੦
ਜੋੜ ੧੪੩੨੦੯੬੨੩੬.੭੦		੧੪੩੧੭੨੨੮੯੪.੭੦
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ ੪੬੨੦੧੪		੮੩੫੩੫੬
ਵੱਡਾ ਜੋੜ ੧੪੩੨੫੫੮੨੫੦.੭੦		੧੪੩੨੫੫੮੨੫੦.੭੦

ਸਹੀ/-

ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸਹੀ/-

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਸਤੰਬਰ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧				
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ				
੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੩		੨੭੮੦੦੦
੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੧		੧੦੦੦੦੦੦੦
੩	ਸੂਦ	੧੩		੭੬੨੩੫੪
੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੨੦	੫੭੯੩੯੦	
੫	ਦਫਤਰ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ	੩੩	੯੨੪੯੯੮	
੬	ਟੈਲੀਫੋਨ	੪੯	੧੭੬੮	
ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ				
੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੮		੧੦੯੭੯੦੦੦
੮	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੮		੨੬੪੨੦
੯	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੯੦		੮੯੫੫੩੭
੧੦	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੦੭		੧੫੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਸੂਦ	੧੦੯		੧੧੬੦੬੨੨.੬੬
੧੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੪	੫੬੯੦੭੯	
੧੩	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੨੯	੧੭੧੨੨੩	੩੦੦੦
੧੪	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੪	੨੯੩੪੦੩	
੧੫	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੫੨	੪੪੫੦੦	
੧੬	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੯	੨੧੩੧੮	੧੩੦੦੦
੧੭	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੧	੧੮੦੦	
ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ				
੧੮	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੮		੧੯੩੧੦੦
੧੯	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ			

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੦੫</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>
(ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੮	੫੪੦੦੦
੨੦ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੧੮	੩੨੦੫੦੪.੯੯
੨੧ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੩੩	੧੫੭੫੦
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੫੭	੧੯੪੭੧੦੦
੨੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੫	੭੧੪੦
ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ		
੨੪ ਘੱਟਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ (ਵਿਕਰੀ ਕੰਡਮ ਸਾਮਾਨ) ੨੧੮		੯੫੬੭੩
ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ		
੨੫ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੮	੨੧੨੧੦੦
੨੬ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੪	੨੬੮੨੦੦
੨੭ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੬੯	੬੭੩੦
੨੮ ਸੂਦ	੨੮੩	੭੬੨
ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ		
੨੯ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੨	੪੪੦੦੦
੩੦ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੨	੩੫੪੩੦੬
ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ		
੩੧ ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੦੧	੧੨੬੩੫੮.੭੫
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨		
ਅਮਾਨਤਾਂ		
੩੨ ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੪	੨੩੧੭੩
੩੩ ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੨੧	੧੩੪੦੦੦
੩੪ ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੩੦	੨੦੦੦੦੦
੩੫ ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੪੧	੩੨੦੪
੩੬ ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੭	੫੧੩੩੦
੩੭ ਅਮਾਨਤ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੫੭੫	੮੩੫੨
੩੮ ਲੈਣ ਦੇਣ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੯੧੦	੨੬੬੩੭੧
੩੯ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੧੧	੧੧੨੪੭੦੦
੪੦ ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੮	੮੪੧੨੯

ਜਮਾਨਤਾਂ

੪੧	ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੧੪	੪੦੦੦੦	੯੨੫੦੦
੪੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੪੩		੧੯੪੬੫੬.੦੬
੪੩	ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੫	੬੯੧੧੫.੫੬	
੪੪	ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੫	੨੦੦੦੦੦	੧੬੧੭੮੬
੪੫	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੬੯੨	੮੯੬੨੫੦੦	੬੪੬੭੦੦੦
੪੬	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੬੯	੧੬੪੦੦੦	੧੭੩੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ,

ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ

੪੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੪		੮੦੭੫੦੦੦.੦੦
੪੮	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੫੨	੪੪੪੮੨੯੩	
੪੯	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੧		੫੦੦੦੦੦੦
੫੦	ਸੂਦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੩		੩੮੧੧੭੭
੫੧	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਟ ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੮੪	੧੯੪੬੫੬.੦੬	
੫੨	ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੯੭	੩੬੫੬	੧੪੧੪

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩

ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

੫੩	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੩		੪੨੨੦੦੦੦
੫੪	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੭੩		੩੧੪੭੪੪੦.੭੮
੫੫	ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੨		੧੧੦੦੦
੫੬	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੭੪	੫੦੭੫	
੫੭	ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੬੧	੪੨੬੦੦੦੦	
੫੮	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੧੦	੨੫੦੦੯੨	

ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ

੫੯	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੭		੫੩੧੦੦੦
----	----------------------------------	------	--	--------

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੦੭</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>
੬੦ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੨੫	੨੦੦੦੦੦
੬੧ ਸੂਦ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੨੦	੩੮੧੧੭੭
੬੨ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੧੮	੫੦੦੦੦੦੦
੬੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੧੭੪੯		
ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਰਾਣੀ ਕਾ ਬਾਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੦੩੯	੬੨੧.੫੬ ੨੧੮੫੭੭
੬੪ ਸੂਦ (ਰਲੀਫ ਫੰਡ)	੧੦੩੭	੬੨੧.੫੬
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪		
੬੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨		
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੩੫	੫੫੨੯੦੦੯੭ ੬੧੧੧੩੫੮.੫੭
੬੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦		
ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ:ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੫	੧੦੬੬੭੩.੧੪ ੨੧੬੫੨੫੬
੬੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ		
ਨਿਵਾਸ	੧੮੦੮	੧੭੨੯੪੨੫੦.੨੩ ੪੧੬੭੪੯੦.੮੯
੬੮ ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ		
੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੬੯੮	੫੧੬੩੨੬੧ ੨੩੦੦੦੦
੬੯ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ		
ਜੱਲਿਆ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੬੫੯	੧੬੧੭੪੭੪ ੪੯੫੪੯੮੪.੦੦
੭੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B.੦੧/੦੧੦੦੬੯		
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੧੫੯੧	੧੧੨੨੪.੫੫
੭੧ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੭੫੨੫		
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਂਕ ਫਰੀਦ	੧੬੩੧	੧੭੩੯ ੧੮੮੩੮੮
੭੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੮੦੫੨੬		
HDFC Bank ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੮੧	੭੬੨ ੧੦੬੬੭੩.੧੪
੭੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੭੪੭੭(੬੫੭੫੬੭੭੫)		
ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ	੧੬੮੨	੭੫੦੮ ੨੦੦
੭੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੬੩		੨੮੦੦੦੦
੭੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੬੬		੫੪੪੫੬੦੪ ੪੭੯੮੫੫੧
੭੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੦੯੭੮੨੫੫੩੫੨		

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੦੮</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ	੧੬੩੫	੧੫੩੫੧.੬੬	੯੬੬੭੭੨
ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
੭੭ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੫੪	੨੯੫੯੯੬੨.੪੨	੧੬੬੪੯੮੭੭.੨੩
੭੮ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੧੯	੧੬੯੫੦੦੦	੧੦੨੬੧੭੦
੭੯ ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੫੦	੫੦੯੮੭੦	੫੦੯੮੭੦
੮੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ੧੯੯		੬੪੮੭.੨੩	੨੩੪੮੭.੨੩
੮੧ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੨੩੭	੩੬੯੪	੧੧੨੨੪.੫੫
੮੨ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ:ਫੰਡ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ			
ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੬੨	੨੫੦੮	੭੫੦੮
ਜੋੜ	੧੧੬੨੨੫੩੮੦.੪੧		੧੧੬੩੨੫੭੪੧.੪੧
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੫੬੨੩੭੫		੪੬੨੦੧੪
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੧੬੭੮੭੭੫੫.੪੧		੧੧੬੭੮੭੭੫੫.੪੧

ਸਹੀ/-

ਚੀਫ਼ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-

ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
---------	----------	------	-----	--------

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੩		੯੯੦੦੦੦
੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੨	੫੦੯੦੦੦੦੦	੨੦੦੦੦੦੦੦
੩	ਸੂਦ	੧੩		੧੫੩੬੬੬੭
੪	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੨੧	੫੯੮੨੮੯	
੫	ਸਫਰ ਖਰਚ ਫੁਟਕਲ	੪੪	੩੮੨੦	
੬	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੧੮੦੧	

ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ

੭	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੮		੮੪੧੦੦੦
੮	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੮		੩੫੨੪੦
੯	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੯੨		੧੨੮੬੬੮੭
੧੦	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੦੭	੩੦੦੦੦੦੦੦	
੧੧	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੪	੫੭੮੩੧੦	
੧੨	ਛਪਾਈ ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟ: ਪਦਛੇਦ ਬੀੜ ਪੁਰਾਤਨ			
	ਇਤਿਹਾਸ ਗ੍ਰੰਥ	੧੪੦	੧੨੮੩੧੧੧	
੧੩	ਕਾਗਜ਼	੧੨੦	੨੫੦੧੦੪੪	
੧੪	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੩੦	੮੯੬੫੦	੯੦੦
੧੫	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੫	੨੯੩੭੫੩	
੧੬	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੫੨	੩੪੪੦੦	
੧੭	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੯	੩੧੯੩੩	੯੫੦੦
੧੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੨	੨੨੦੦	
੧੯	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੧੭੭	੧੨੫੪	੨੧

ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ

੨੦ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੮		੨੮੫੦੦੦
੨੧ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੮		੨੩੫੦੦੦
੨੨ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੩੦੩	੨੨੦੦੦੦੦੦	੨੦੦੦੦੦੦੦
੨੩ ਸੂਦ	੩੦੧		੧੫੩੬੬੬੭
੨੪ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੨੨		੧੮੫੮੦੯.੧
੨੫ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੬੧	੧੬੬੨੫੦੦	
੨੬ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੬	੧੦੦੮੫	

ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ

੨੭ ਘੱਟਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ (ਵਿਕਰੀ ਕੰਡਮ ਸਾਮਾਨ) ੨੧੮			੫੧੭੦੦
---	--	--	-------

ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

੨੮ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੮		੩੫੪੦੦
੨੯ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੪	੨੬੮੨੦੦	
੩੦ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੬੯	੧੧੪੭੯੨	

ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ

੩੧ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੨		੨੩੫੦੦੦
੩੨ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੯੦	੫੦੦੦੦੦੦	
੩੩ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੨	੩੫੪੩੦੬	

ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ

੩੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: S ੧੧੫੭੯ (੬੩੮੨)			
ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ: ਅਪ: ਬੈਂਕ	੨੦੪	੧੭੧੨.੧੯	

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨**ਅਮਾਨਤਾਂ**

੩੫ ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੪	੧੬੪੧੩੩	੫੫੬੦੬.੮
੩੬ ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦਵਾਰੇ	੫੨੧		੧੧੬੭੫੨
੩੭ ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੩੦	੧੮੭੫੨੮	੧੮੪੮੫
੩੮ ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੪੧	੨੮੨	੩੨੦੪

੩੯	ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੯		੭੮੯੯੦
੪੦	ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੧੧	੧੧੮੩੬੦੧	੫੭੩੧੭੧
੪੧	ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੮	੮੪੧੨੯	
ਜਮਾਨਤਾਂ				
੪੨	ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੧੭	੫੨੫੦੦	੧੮੨੫੦੦
੪੩	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੪੪	੨੦੧੦੦੦੦੦	੧੮੬੯੫੭੨੨.੦੭
੪੪	ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੬	੫੨੪੧੨.੪੬	੧੪੨੬੧੮੮
੪੫	ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੫	੧੦੦੦੦੦੦	੩੮੪੦
੪੬	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੭੪		੧੦੦੦੦੦੦.੦੦
੪੭	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੬੯੭	੭੭੮੦੦੦੦	੮੦੫੧੦੨੬
੪੮	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੭੧	੧੬੮੦੦੦	੧੬੧੦੦੦
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ				
੪੯	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੫		੨੨੨੮੪੮੦੦.੦੦
੫੦	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੫੪	੩੩੨੨੬੧੬੩	
੫੧	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੨	੩੩੦੦੦੦੦੦	੨੧੧੦੦੦੦੦
੫੨	ਸੂਦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	੬੬੩		੧੬੨੧੧੮੪
੫੩	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜਟ ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੮੫	੧੩੩੬੩੦.੮੪	੩੩੭੯੦੮.੭੭
੫੪	ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਟ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੯੮	੧੪੧੪	੪੩੬੮
੫੫	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਨਰਲ ਡਿਪਾਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੮੮੦	੨੮੭੩੩੮੪.੭੪	੩੦੩੨੦੦੦
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩				
ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ				
੫੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੪		੧੨੭੯੭੦੦੦
੫੭	ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੭੫		੪੬੪੮੬੭
੫੮	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੨੭੮	੧੬੦੦੦੦੦੦	੧੦੦੦੦੦੦੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੧੨</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>
੫੯ ਸੂਦ	੧੧੦੮	੭੬੮੩੩੩
੬੦ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੨	੩੫੦੬੮੨
੬੧ ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੬੯	੩੩੬੦੦੦੦
੬੨ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ	੧੧੧੧	੨੩੬੭੫੮
੬੩ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੭	੧੨੬੭੦੦੦
੬੪ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੨੫	੫੦੦੦੦
੬੫ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੧੮	੧੦੦੦੦੦੦੦
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪		
੬੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੪੨	੫੬੫੨੪੬੫ ੯੨੨੬੦੪੬੫.੩੬
੬੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੬	੧੩੦੬੩ ੭੬੨੧੨੩੮
੬੮ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੮੧੭	੧੯੩੪੫੩੮੪.੩੦ ੪੧੭੨੪੭੪੧.੭੨
੬੯ ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੬੯੯	੧੦੨੩੬੪੩ ੪੭੦੪੪੯੦
੭੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੬੬੪	੨੨੯੨੩੬੭੦ ੨੧੦੭੪੧੯੧.੦੦
੭੧ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B.੦੧/੦੧੦੦੬੯ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੈਂਸ ਰੋਡ	੧੫੯੧	੨੮੧੭੧.੮੮
੭੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੭੦ ੩੧੦੩੪੩੯੧੬	੩੦੪੮੦੦੦੦੦	
੭੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੨੭ ੧੧੫੯੯੯੬.੮	੨੦੦੦੦	
੭੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੨੨ ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਚੌਂਕ ਫੁਵਾਰਾ	੧੬੩੩	੯੦੦੦੦੦੦੦ ੯੦੦੦੦੦੦੦
ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		
੭੫ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੬੨	੧੧੬੯੬੯੩੧.੭੨ ੩੫੧੫੯੦੭੬.੩੦
੭੬ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੨੩	੨੪੬੫੦੦੦ ੧੦੫੨੩੫੪

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੧੩</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
੭੭ ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੫੧	੪੭੩੭੬੦	੪੭੩੭੬੦
੭੮ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੦੦	੩੧੭੦.੭੮	੧੨੨੮੭.੩
੭੯ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
ਡਿਊ ਮਿਤੀ ੦੭.੦੪.੨੦੧੭	੩੨੨		੨੧੮੦੦੦
੮੦ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			
ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੨੩੮	੫੮੯੪	੨੮੧੭੧.੮੮
੮੧ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ			
ਸੈਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ	੩੧੩		੧੫੮੬੦੦੦੦੦
੮੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਸੈਂਟਰਲ			
ਕੋ: ਅਪ: ਬੈਂਕ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੧੯	੨੯੨.੫੨	੧੭੧੨.੧੯
੮੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ	੨੭੭	੪੪੦੭	੨੪੯੦੭
੮੪ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੩੧੪		੨੦੦੦੦੦੦੦੦
੮੫ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ. ਫੰਡ ਵਿਜੈ ਬੈਂਕ	੩੩੨		੧੦੨੩੩੮੪.੭੪
ਜੋੜ	੯੧੦੫੨੪੮੬੨.੨੩		੯੧੦੪੫੭੯੯੮.੨੩
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੪੯੫੫੧੧		੫੬੨੩੭੫
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੯੧੧੦੨੦੩੭੩.੨੩		੯੧੧੦੨੦੩੭੩.੨੩

ਸਹੀ/-

ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-

ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧				
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ				
੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੩		੨੯੧੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੨੧	੬੨੯੩੮੫	
੩	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੨੫	੪੧੦੦੦੦੦	
੪	ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲੇ	੩੭	੧੦੦੪੮	
੫	ਸਫਰ ਖਰਚ ਫੁੱਟਕਲ	੪੪	੪੪੭੦	
੬	ਕਾਰ ਖਰਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ	੪੮	੧੭੧੦	
੭	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੪੯	੧੭੭੦	
ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ				
੮	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੯		੫੮੭੦੦੦
੯	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੯		੮੯੬੮
੧੦	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੯੩		੧੨੮੪੯੫੨
੧੧	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੧੧੨	੮੨੦੦੦੦੦	
੧੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੪	੬੨੮੦੫੯	
੧੩	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੩੧	੧੬੦੯੦੦	੬੦੦
੧੪	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੫	੩੦੭੯੨੫	
੧੫	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੫੩	੬੯੦੩੭	
੧੬	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੬੦	੨੦੬੭੫੨	੫੬੯੫੦
੧੭	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੨	੨੧੭੨੦	
ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ				
੧੮	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੯		੨੦੬੦੦੦
੧੯	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ			

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੧੫</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
(ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੯		੧੮੨੦੦੦
੨੦ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੨੪		੩੩੩੭੧੯.੪੭
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੬੬	੯੫੦੦੦੦	
੨੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੦੬	੭੨੬੦	
ਜਨਰਲ ਟ੍ਰਸਟ ਫੰਡ			
੨੩ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੧੩	੭੧੭੬੧੫	੬੬੮੧੯੧
੨੪ ਸੂਦ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੨੧੪		੪੯੪੨੪
ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ			
੨੫ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ	੨੪੮		੧੨੯੦੦
੨੬ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੫	੨੬੮੨੦੦	
੨੭ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੭੧	੧੫੫੧੩੧	
ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ			
੨੮ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੩		੧੫੯੦੦੦
੨੯ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੩	੩੫੪੩੦੬	
ਸਸਪੈਂਸ ਗੁ:ਪਕਿਸਤਾਨ			
੩੦ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੧੯੮	੪੦੫੮੭	੩੭੭੯੨
੩੧ ਸੂਦ	੧੯੯		੨੭੯੫
ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ			
੩੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: S ੧੧੫੭੯ (੬੩੮੨)			
ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ. ਅਪ: ਬੈਂਕ	੨੦੪	੧੫੬੩੨.੮	
ਜਨਰਲ ਲੈਜਰ ਨੰ: ੨			
ਅਮਾਨਤਾਂ			
੩੩ ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੫	੧੭੨੬੯੦	੩੯੪੦੫.੪੦
੩੪ ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੨੨		੨੨੯੫੬੩
੩੫ ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੩੩		੯੧੧੮੧੫.੩੨
੩੬ ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੪੩	੧੯੨੨੪	੨੭੬੯
੩੭ ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੫੯		੪੨੮੯੦
੩੮ ਲੈਣ ਦੇਣ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੯੧੦		੯੬੪੧੯

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੧੬</u>	<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
੩੯ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੧੨	੧੧੯੦੯੮੩	੧੨੩੦੦੦੦੦
੪੦ ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੮	੮੪੧੨੯	
੪੧ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਅਮਾਨਤਾਂ	੫੮੮	੭੧੮੮੫੧੮	੬੮੬੦੨੧੯
ਜਮਾਨਤਾਂ			
੪੨ ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੨੦	੪੫੫੦੦	੧੭੭੫੦੦
੪੩ ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੭	੧੨੪੧੧੬.੮੪	
੪੪ ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੬		੬੬੭੫
੪੫ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੭੦੩	੧੧੦੮੮੦੦੦	੬੬੩੨੫੨੦
੪੬ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੭੨	੧੨੪੦੦੦	੧੧੩੦੦੦
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ			
੪੭ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੫		੧੬੮੨੩੦੦੦.੦੦
੪੮ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੫੬	੧੪੭੮੩੨੦੯	
੪੯ ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਟ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੮੯੯	੪੩੬੮	੭੩੬੩
ਜਨਰਲ ਲੈਜਰ ਨੰ: ੩			
ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ			
੫੦ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੪		੧੧੩੧੬੦੦੦
੫੧ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੭੬	੪੨੯੦੦	੧੪੪੭੨੫
੫੨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੬੩		੪੨੯੦੦
੫੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੭੪	੪੦੧੦	
੫੪ ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੭੭	੩੮੭੦੦੦੦	
੫੫ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੧੧	੨੪੦੯੧੮	
ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ			
੫੬ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੮		੪੧੨੦੦੦੦
੫੭ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੨੬	੧੦੦੦੦੦	
ਜਨਰਲ ਲੈਜਰ ਨੰ: ੪			
੫੮ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨			

	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੪੯	੧੩੬੦੭੨੧੫	੧੩੨੭੨੭੧੯.੩੭
੫੯	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦			
	ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੭	੯੨੧੧੯੨੧	੨੧੪੩੪੬੫
੬੦	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੩੫੮			
	(ਪੀ. ਐਸ. ਬੀ. ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ)	੧੫੮੪	੩੬੧੮	
੬੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨			
	ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੮੨੫	੧੮੬੬੯੭੮੦.੫੩	੧੨੬੬੯੩੭੩.੯੭
੬੨	ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ			
	੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੬੯੯	੪੦੦੦੦੦੦	੭੦੦੦੦
੬੩	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ			
	ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ATM)	੧੬੬੮	੩੭੭੩੨੬੦	੧੩੬੬੪੯੪੩.੦੦
੬੪	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B.੦੧/੦੧੦੦੬੯			
	ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੧੫੯੧	੧੧੫੬੫.੨੨	
੬੫	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੭੪੭੭(੬੫੭੫੬੭੭੫)			
	ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ	੧੬੮੨	੩੭੭੫	੧੦੦
੬੬	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ੧੭੭੫	੧੩੪੩੭੯੯੫		੯੫੨੦੦੦੦
੬੭	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ੧੭੨੯	੪੬੬੪੯੨੩.੪		
	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
੬੮	ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੭੨	੧੧੨੯੦੩੮੧.੯੭	੨੦੩੪੪੬੫੩.੩੭
੬੯	ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੨੭	੧੭੧੭੭੯੭	੧੧੨੧੫੯੦
੭੦	ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੫੧	੫੫੯੩੭੪	੫੫੯੩੭੪
੭੧	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ			
	ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੦੧	੩੭੬੩.੩	੧੫੬੪੦.੫੩
੭੨	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			
	ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੨੩੯	੩੭੧੪	੧੧੫੬੫.੨੨
੭੩	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਸੈਂਟਰਲ			
	ਕੋ: ਅਪ: ਬੈਂਕ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੧੯	੩੮੫.੦੭	੩੩੩੪.੪੮
੭੪	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੧੮</u>		<u>ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ	੨੭੮	੧੭੪੧	੧੧੭੪੧
੭੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ:ਫੰਡ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ			
ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੬੨	੧੨੭੫	੩੭੭੫
ਜੋੜ	੧੩੬੮੯੫੫੫੮.੧੩		੧੩੭੧੬੦੩੩੦.੧੩
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੭੬੦੨੮੩		੪੯੫੫੧੧
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੩੭੬੫੫੮੪੧.੧੩		੧੩੭੬੫੫੮੪੧.੧੩

ਸਹੀ/-

ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-

ਸਕੱਤਰ,

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਚਿੱਠਾ ਆਮਦਨ/ਖਰਚ ਮਹੀਨਾ ਦਸੰਬਰ ੨੦੧੭

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਪੰਨਾ	ਨਾਮ	ਜਮ੍ਹਾਂ
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ. ੧				
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ				
੧	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੪	੦	੧੭੫੦੦੦
੨	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ	੧੮	੦	੪੦੭੧੫੩
੩	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੨੧	੫੮੦੧੬੦	੦
੪	ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ	੨੭	੭੬੫੨	੦
੫	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੫੦	੧੭੬੭	੦
	ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ		੦	੦
੬	ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੫੯	੦	੫੪੯੦੦੦
੭	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੬੯	੪੦੭੧੫੩	੧੦੦੦੬੬੪੧
੮	ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ			
	ਗੁ: ਲਿਟਰੇਚਰ	੯੬	੧੦੦੦੩੪੬੮	੧੪੪੫੨੨੭
੯	ਸੂਦ	੧੧੦	੦	੮੯੪੫੦੮
੧੦	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੧੪	੬੨੧੭੨੬	੦
੧੧	ਸਮਾਨ	੧੧੮	੫੫੦੦	੦
੧੨	ਛਪਾਈ ਗੁ: ਤੇ ਗੁ: ਲਿਟ: ਪਦਫੇਦ ਬੀੜ			
	ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਗ੍ਰੰਥ	੧੪੦	੫੮੪੯੮੧	੦
੧੩	ਕਾਗਜ਼	੧੨੦	੧੪੯੦੪੮੧	੦
੧੪	ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੧੩੨	੧੦੪੯੩੪	੨੧੦੦
੧੫	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੧੪੫	੨੯੫੭੯੩	੦
੧੬	ਦਰਸ਼ਨ ਭੇਟਾ	੧੫੩	੫੮੬੫੦	੦
੧੭	ਫੁਟਕਲ ਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੬੦	੬੮੯੯੫	੫੧੭੦੦
੧੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੭੩	੬੦੦੦	੦
੧੯	ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੧੭੭	੭੧੫	੦

ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ		੦	੦
੨੦ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੨੮੯	੦	੨੦੯੦੦੦
੨੧ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੨੯੯	੦	੩੧੨੦੦੦
੨੨ ਸੂਦ	੩੦੧	੦	੧੯੪੩੧੧
੨੩ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ	੩੨੬	੦	੩੪੦੫੯੬੩.੮੯
੨੪ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਖਰਚ)	੩੬੯	੫੭੫੦੦੦	੦
ਜਨਰਲ ਟ੍ਰਸਟ ਫੰਡ		੦	੦
੨੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੧੪ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੧੧	੬੧	੦
੨੬ ਸੂਦ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੨੧੪	੦	੬੧
ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ		੦	੦
੨੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੩੨ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੧੫	੪੭	੦
੨੮ ਸੂਦ	੨੧੭	੦	੧੦੮੨੬
੨੯ ਮਿਅਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੧੬	੧੬੦੭੭੯	੧੫੦੦੦੦
ਯਾਤਰਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ		੦	੦
੩੦ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੨੬੫	੨੬੮੨੦੦	੦
੩੧ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ੩੨੩੮੦ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੭੯	੧੫੭	੦
੩੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ੩੨੪੦੫ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੮੦	੧੨੮	੦
੩੩ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਕਾਰ ਖਰਚ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੭੧	੨੩੩੭੫	੦
੩੪ ਸੂਦ	੨੮੩	੦	੨੮੫
ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ		੦	੦
੩੫ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੮੩	੦	੨੦੯੦੦੦
੩੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੩੭੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੧੮੭	੧੭੬	੦
੩੭ ਸੂਦ	੧੮੮	੦	੧੭੬
੩੮ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੯੩	੩੫੪੩੦੬	੦
ਸਸਪੈਂਸ ਗੁ: ਪਕਿਸਤਾਨ		੦	੦
੩੯ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੩੯੯ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੧੯੬	੭੦	੦
੪੧ ਸੂਦ	੧੯੯	੦	੭੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>		<u>ਐੱਸ (ਸਤੰਬਰ 2018)</u>	
	੧੨੧		
ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ		੦	੦
੪੧ ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੦੧	੦	੫੪੯੬੦੨
੪੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: S ੧੧੫੭੯ (੬੩੮੨)			
ਸੈਟਰਲ ਕ ਅਪ: ਬੈਂਕ	੨੦੫	੯੨੧੨	੦
ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼		੦	੦
੪੩ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੪ ਸੈਂਟਰਲ			
ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ	੨੧੯	੪੪	੦
੪੪ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੨੦	੧੬੨੮੩	੧੫੧੧੭
੪੫ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੧	੦	੧੨੧੦
ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰਸਟ ਫੰਡਜ਼		੦	੦
੪੬ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੫	੦	੫੯੬
੪੭ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੨੬	੮੧੧੩	੭੫੬੨
੪੮ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੯੩੮-			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ	੨੨੭	੪੫	੦
ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		੦	੦
੪੯ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ	੨੨੮	੦	੯੬੭
੫੦ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੨੪੭੭			
P.S.B. ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੩੦	੧੭੯	੦
੫੧ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੩੧	੧੧੫੯੧	੧੦੮੦੩
ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		੦	੦
੫੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੧੦੩੨, P. S. B.	੨੩੨	੩੬	੦
੫੩ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੩੩	੧੩੯੦੯	੧੨੯੬੪
੫੪ ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੩੪	੦	੯੮੧
ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		੦	੦
੫੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੪੭੭੬/੨੦	੨੩੬	੩੦	੦
੫੬ ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੩੭	੬੯੫੫	੬੪੮੨
੫੭ ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੩੮	੦	੫੦੩

ਸਵ: ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰਸਟ ਫੰਡਜ਼

੫੮	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੧੦੩੩ PSB. ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੩੯	੫੭	੦
੫੯	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੪੦	੯੨੭੨	੮੬੪੨
੬੦	ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ	੨੪੧	੦	੬੮੭

ਸਵ: ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰ: ਫਲਾਇੰਗ**ਸਕੂਲ ਟਰਸਟ ਫੰਡ**

			੦	੦
੬੧	ਸੂਦ ਤੇ ਆਮਦਨ	੨੪੬	੦	੨੦੯੩੨
੬੨	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ	੨੪੩	੩੦੭੧੫੭	੨੮੬੨੮੩
੬੩	ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੯੪੦ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ	੨੪੫	੫੮	੦

ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੨**ਅਮਾਨਤਾਂ**

			੦	੦
੬੪	ਅਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫੦੬	੦	੧੭੪੨੧.੮੦
੬੫	ਅਮਾਨਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ	੫੨੨	੨੩੧੦੦੦	੧੯੬੫੪
੬੬	ਅਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜਨਰਲ	੫੩੩	੧੭੧੪੩੪.੩੯	੨੦੯੬੭੯
੬੭	ਅਮਾਨਤ ਐਲ. ਆਈ. ਸੀ.	੫੪੩	੦	੩੩੪੪
੬੮	ਅਮਾਨਤ ਕਲਰਕਾਂ/ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ (ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	੫੬੦	੩੮੦੩੬੧	੫੦੧੮੦
੬੯	ਲੈਣ ਦੇਣ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ	੯੦੬	੨੫੦੦੦੦੦	੭੩੧੫੦੨
੭੦	ਲੈਣ ਦੇਣ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੯੧੦	੮੪੬੦੨੩	੦
੭੧	ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੬੧੩	੨੯੫੪੦੫੦	੩੪੧੫੩੦੮
੭੨	ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਤ੍ਰੈ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਕਾਲਜ	੯੧੮	੮੪੧੨੯	੦

ਜਮਾਨਤਾਂ

			੦	੦
੭੩	ਜਮਾਨਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੨੧	੨੭੯੦੦	੪੨੫੦੦
੭੪	ਮਿਆਦੀ ਹਿਸਾਬ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੪੪	੦	੦.੦੦
੭੫	ਸੂਦ ਜਮਾਨਤਾਂ	੮੫੮	੧੦੫੧੦੨.੦੭	੦
੭੬	ਜਮਾਨਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ	੮੬੭	੧੦੬੩੫੦੦	੨੩੬੩੬
੭੭	ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਨਰਲ	੭੦੭	੨੧੦੩੦੦੦	੬੩੩੭੧੪੧
੭੮	ਪੇਸ਼ਗੀ ਤਨਖਾਹ	੭੭੪	੧੩੦੦੦੦	੧੪੯੮੪੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ,

ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੦	੦
੭੯ ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ-੮੫ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ		
ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੬੨੮	੦
੮੦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੫੭	੮੮੨੮੦੬੪
੮੧ ਟੈਕਸ ਡਿਡੈਕਸ਼ਨ ਐਂਟ ਸੋਰਸ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ)	੯੦੦	੫੫੯੩
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੩	੦	੦
ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਫੰਡ/ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੦	੦
੮੨ ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੫੪	੦
੮੩ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੭੭	੦
੮੪ ਸੂਦ	੧੧੦੮	੦
੮੫ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੭੪	੭੫੧੫
੮੬ ਖਰਚ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੧੮੫	੩੪੯੦੦੦੦
੮੭ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਆਦਿ	੧੧੧੧	੨੩੭੩੫੮
ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ	੦	੦
੮੮ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਜਖਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ	੦	੦
੮੯ ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੧੦੦੮	੦
੯੦ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ	੧੦੨੬	੫੦੦੦੦
੯੧ ਪੈਨਸ਼ਨ ਧਰਮੀਆਂ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤੇ		
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ	੧੦੧੪	੪੨੭੩੬
੯੨ ਸੂਦ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੧੦੨੦	੦
੯੩ ਸੂਦ (ਰਲੀਫ ਫੰਡ)	੧੦੩੭	੦
ਜਨਰਲ ਲੈਜ਼ਰ ਨੰ: ੪	੦	੦
੯੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੨੧੨੨		
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੫੫੫	੫੪੭੦੯੨੮
੯੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੩੧੩੧੦੦੦੦੯੪੬੭੦		
ਬੈਂਕ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਲਿ: ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ	੧੫੬੮	੫੬੩੮੦੮੩
੯੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੩੦੩੫੮		
(ਪੀ. ਐਸ. ਬੀ. ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ)	੧੫੮੪	੧੩੭੪੬.੫੫
		੦

੯੭ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ:੨			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ	੧੮੩੨	੨੧੭੮੭੫੪੩.੨੩	੫੭੫੬੪੬੦.੨੬
੯੮ ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ			
੦੨੬੩੧੭੭੦੦੦੦੦੧੩	੧੭੦੦	੩੧੮੦੬੪੮.੮੯	੪੦੧੬੧੯੯
੯੯ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੬੫੦੨੦੭੨੧੭੨੦ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ			
ਜੱਲਿਆ ਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਅਠੰ)	੧੬੭੨	੧੬੪੬੪੮੦੧	੮੯੮੭੩੬੧.੦੦
੧੦੦ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਟੂ ਇੰਨ ਵਨ ਨੰ: C.L.S.B. ੦੧/੦੧੦੦੬੯			
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੧੫੯੨	੯੪੦੨	੦
੧੦੧ ਬਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੭੪੭੭ (੬੫੭੫੬੭੭੫)			
ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ	੧੬੮੩	੨੨੫੮੪	੨੦੦
੧੦੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ:੩੨੪੪੧ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੭੮	੧੬੦੭੨੪੦	੨੨੨੦੩੬੧	
੧੦੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ:੩੨੪੨੩ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ੧੭੩੦	੮੨੯੫੬੮.੮	੧੧੦੪੨	
੧੦੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੦੯੭੮੨੫੫੩੫੨			
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ	੧੬੩੫	੮	੦
੧੦੫ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੦੦੧੨੨			
ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਚੌਂਕ ਫੁਵਾਰਾ	੧੬੩੩	੧੯੪੩੧੧	੦
੧੦੬ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੪੭੪੬/੨੧ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੦੨੧	੭੪੨੫	੦
ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਨੰ: ੧੪੮੦੯/੨੧			
੧੦੭ P.S.B ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੧੦੩੮	੩੯੮੦	੦
ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		੦	੦
੧੦੮ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੭੨	੫੩੯੦੭੩੯.੨੬	੨੦੫੭੪੭੬੪.੬੬
੧੦੯ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੨੯	੬੩੦੦੦੦	੧੧੭੯੩੪੭
੧੧੦ ਅਮਾਨਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ	੧੫੩	੧੯੮੯੩੫੪	੧੯੮੯੩੫੪
੧੧੧ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			
ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਜ਼ਾਰ	੨੦੨	੪੮੬੫.੬੬	੧੨੮੮੭.੭੮
੧੧੨ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕ			
ਲਾਰੰਸ ਰੋਡ	੨੩੯	੨੨੩੩	੯੨੩੩
੧੧੩ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ			

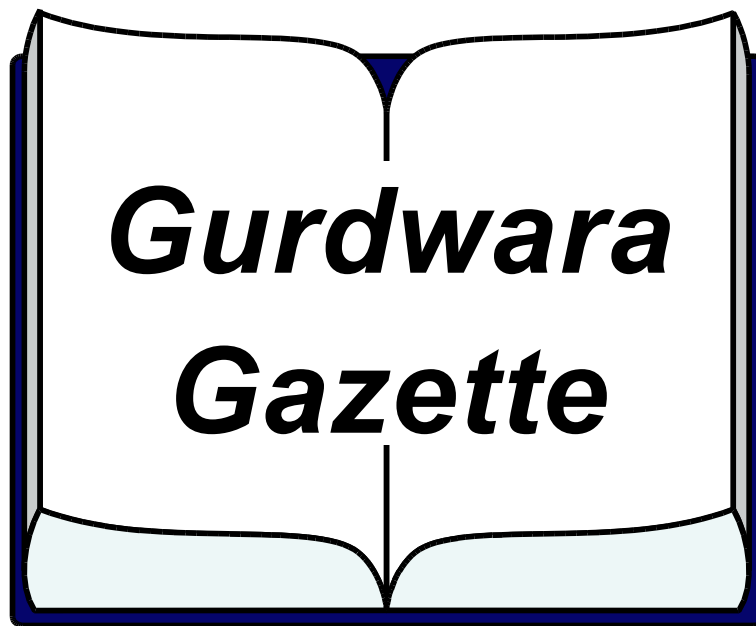
<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	੧੨੫	ਅੱਸੂ (ਸਤੰਬਰ 2018)
ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ	੨੭੯	੨੪੩੩੯੯੦
੧੧੪ ਬੱਚਤ ਹਿਸਾਬ ਪ੍ਰੋ: ਫੰਡ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਕ		੩੪੯੦
ਕਟੜਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੬੩	੩੭੨੮
ਜੋੜ	੧੦੪੯੪੬੧੫੯.੮੫	੧੦੪੯੬੬੦੬੨.੮੫
ਹੱਥ ਦੀ ਬਾਕੀ	੭੮੦੧੮੬	੭੬੦੨੮੩
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੦੫੭੨੬੩੪੫.੮੫	੧੦੫੭੨੬੩੪੫.੮੫
		-੩੭੯੫੫੨੦.੦੦-੩੭੯੫੫੨੦.੦੦
		੩੭੯੫੫੨੦.੦੦ ੩੭੯੫੫੨੦.੦੦

ਸਹੀ/-
ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਹੀ/-
ਸਕੱਤਰ,

English Section

Editor : Diljit Singh 'Bedi'

DAYS COMMEMORATING HISTORICAL EVENTS
(16th September to 15th October)

- 16 Sep. (a) Assassination of S. Ajit Singh and S. Lehna Singh Sandhawalia.
(16-9-1843)
(b) Raja Bhim Chand of Bilaspur died. Guru Gobind Singh Sahib
visited Bilaspur to join his last prayers. (16-9-1692)
(c) Students of Khalsa College Amritsar took out a protest procession
to condemn police atrocities at Chando Kalan (Haryana). The Police
entered the College campus and attacked the students injuring and
arresting several of them. (16-9-1981)
- 18 Sep. (a) Martyrdom of Bhai Shango Shah and Bhai Jit Mal (sons of Bibi
Vero. daughter of Guru Hargobind Sahib) Bhai Udha (son of Bhai
Khema Chandania) and Bhai Hari Das (brother of Bhai Mani Singh)
etc. (18-9-1688)
(b) Coronation of Maharaja Dalip Singh, the youngest son of
Maharaja Ranjit Singh, the last ruler of the Sikh Empire. (18-9-1843)
- 20 Sep. (a) Master Tara Singh elected as the president of S.G.P.C. (20-9-1955)
(b) Akali leaders and Lal Bahadur Shastri (Home Minister) held talks
on the issue of Punjabi Suba. (20-9-1961)
(c) Akali MLA's walked out of Punjab Assembly to protest against
Police raid on Gurdwaras. (20-9-1961)
- 21 Sep. Kaka Inderjit Singh, a small Sikh boy, was killed and his dead body
was thrown in the well by the Police because he had raised pro- 'Punjabi
Suba' slogans. (21-9-1960)
- 23 Sep. Indian Government appointed three member cabinet committee
comprising of Indira Gandhi, Mahanvir Tyagi, Y.B. Chavan to discuss
the Punjab issue. (23-9-1965)
- 24 Sep. The founder of the Singh Sabha Movement and a Sikh missionary
Prof. Gurmukh Singh passed away. (24-9-1896)
- 25 Sep. (a) Ban on Sword withdrawn. (25-9-1935)
(b) All Parties conference, held at Chandigarh, demanded return of
Chandigarh to Punjab. (25-9-1969)

- 28 Sep. Akali Dal condemned Gandhi's comments about sword. (28-9-1940)
- 29 Sep. (a) Firing at Baz Baz Ghat Calcutta. Several Sikh passengers of Komagata Maru Ship died in Police/army firing. (29-9-1914)
(b) Army left Darbar Sahib Central Area. (29-9-1984)
- 30 Sep. Indian Government banned sacred Sikh Sword in the domestic flights too. (30-9-1981)
- 1 October Master Tara Singh agreed to break his fast unto death on formation of a High Powered Commission to discuss the issue of Punjabi Suba. (1-10-1961)
- 2 October Sant Chanan Singh elected as the president of S.G.P.C. (2-10-1962)
- 3 October The Sikhs, under the command of Baba Banda Singh Bahadur, captured the town of Rahon. (3-10-1710)
- 5 October (a) Baba Banda Singh Bahadur left Nanded for the Sikh Home-land. (5-10-1708)
(b) Sikhs took over the control of Gurdwara for Babe-Di-Ber, Sialkot (Pakistan) from the Mahant. (5-10-1920)
(c) S. Pritam Singh elected the president of S.G.P.C. (5-10-1952)
- 7 October (a) Death of Mata Sulakhni Ji (wife of Guru Nanak Sahib). (7-10-1539)
(b) Bhai Makhan Shah Lubana announced publically at Baba Bakala about installation of Guru Teg Bahadur Sahib as the 9th Nanak. (7-10-1664)
- 8 October Bhai Taru Singh resident of village Poohla district Lahore was arrested on charge of his helping the Sikhs and his scalp was removed when he spurned the purposal to embrace Islam. (8-10-1745)
- 9 October Dogra Dhian Singh killed Chet Singh (a close friend of Maharaja Kharak Singh). (9-10-1839)
- 12 October The committee of 25 Singhs took charge of Sri Akal Takhat Sahib under the leadership of Jathedar Teja Singh Bhuchar. (12-10-1920)

In continuation with the last edition:

SRI GURU GOBIND SINGH JI (1666-1708)

-S. Surjit Singh 'Gandhi'

We are taking pleasure while publishing these contents from the book '*History of the Sikh Gurus*' by *S. Surjit Singh Gandhi* former Head of Sikh History Research Board (SGPC).

Sikh Polity and Sikh Social Ideals

Chapter 14

SIKH POLITY

Before determining the pattern of Sikh Polity we will have to find answers to certain important questions: (i) Did politics fall within the jurisdiction of Sikh religion; (ii) Did the Gurus take interest in political affairs; (iii) Did political power or basic moral issues form the fulcrum of the interest of the Gurus?

So far as the first question is concerned, our reply is that politics fell within the jurisdiction of the religion of the Gurus. This fact can be supported by adducing moral as well as historical arguments. The Gurus, as it is ascertained from their utterances, wanted to establish an order where goodness should prevail and unrighteousness be eliminated, and where people should have absolute faith in the oneness of God. To make the people righteous, the Gurus laid emphasis on the discipline of the individuals as also of the groups. In 'Jap' Guru Nanak spells out the steps which one should take to regenerate oneself. It is also mentioned that the regenerate should endeavour to make the society righteous.

The regenerate persons are variously known in Sikh religious literature. Guru Nanak calls them Gurmukhs, Sri Guru Arjan Dev ji Brahm Giani and Sri Guru Gobind Singh ji Khalsa. Now what is unrighteousness? The Guru, somewhere explicitly and somewhere implicitly, explains that what is not based on justice, fellow-feeling, liberty and equality is unrighteous or oppression. But how to ensure righteousness? Obviously some agency is needed and in fact since the inception of the civilized society, the need has continuously been felt.

It was this need to which state and politics owe its existence. As a matter of fact,

need to translate certain moral issues have always been the determinant of the nature and pattern of the political power. In tribal society the panchayats or patriarch of a tribe was the symbol of power. When the society transcended that stage, the oligarchy became the wielder of the power more. Oligarchy gave place to monarchy when the former outlived its advantage. The changes in the society on moral and social planes always effected corresponding changes in the polity or the agency to wield political power.

The Sikh Gurus were committed to certain moral issues which formed the basis of the society of their concept could not help take interest in politics. But their interest was not simply an expression of their anguish for the political unrighteousness but it had a moral dimension also. For a proper appreciation of Sri Guru Nanak Dev ji's response to the events in question, the Babar Vani verses must be considered together. In these, Guru Nanak Dev ji mentions the sufferings caused by war and explains that all this has happened because of the people's blind pursuit of wealth and riches. Because of wealth, it went hard with many, wealth cannot be amassed without sins and it does not accompany the dead. Indeed, 'He who is destroyed is first deprived of his Virtue.'¹

It is thus clear that Sri Guru Nanak Dev ji's response to war and to sufferings caused by war is not only an ample expression of his rage but also involved a moral issue, the issue of the importance of virtue in the nation's healthy growth and stance.

Historical references in Sri Guru Granth Sahib also go to prove that political affairs were not alien to the Guru ji's religion. Sri Guru Nanak Dev ji's familiarity, even interest in contemporary politics may be inferred from the occurrence in his verses of the phrases: Sultan, Patshah, Shah-i-Alam, Takht, Taj, hukam, Malik, Shiqder, Qazi, Chaudhari, Muqqaddam, Raiyat. Also Sri Guru Nanak Dev ji makes use of the references such as court, palaces, royal, canopy, elephants, armour, cavalry, trumpets, treasury, coins, mint, salary, taxes and revenue-free land.² Furthermore, in one of his hymns, Guru Nanak Dev ji in a general references, called the Rajas as 'blood sucking rajas'.

'The rajas are lions and the muqqaddams dogs;
They fall upon the raiyat day and night.
Their agents inflict wounds with claws (of power)
And the dogs lick blood and relish the liver'.³

Reference:-

1. *Guru Granth Sahib*, pp. 417-18
2. *The relevent verses occur in Sri Rag (Astpadian), Rag Gauri (Astpadian), Rag Asa, Japji, Rag Vadhans (Chhant and Alahnian), Var Majh etc.*
3. *Guru Granth Sahib*, p. 1288, *Var Malar*.

Interfaith Harmony for Global Civilisation

-Kiranjot Kaur*

One of the important traits of a civilisation are its religion and culture. "Culture" is a shared way of life of a large number of people: the way they dress, cook their food, their music, arts and how they connect with each other socially. The way people perceive, define their place in the Universe, find meaning to their existence and how they relate to the Supreme Creator, that is their religion. The history of civilisation is all about war, grabbing others' land and conflict when forcing people to the conqueror's religious beliefs. Since the end of the Cold War, a new world order has emerged. The most important distinctions among people are now cultural. People and nations try to define who they are through their ancestry, religion, language, history, values, customs etc, at the broadest level of their civilisation. So now, the conflict is due to clash of civilisations in most parts of the world; often followed by terrorism.

Moreover, technology has changed the world in different ways like social, economic, cultural and religious. The way we socialise has changed with the advent of several social networking sites on internet and a very connected Global Civilisation has emerged. New values and ethics have emerged. Materialism and consumerism have impacted religious and cultural practices in a way that renders them very superficial and mechanical, sans any religious conviction. The focus is on the individual- me, myself, to the extent of great selfishness. Self-interest, self-gratification and self-promotion have replaced compassion and humility. It has changed social values and impacted social interaction even within a family. Cell phones decide whether a family interacts with each other! A grandparent sitting on the computer at the other end of the world is closer than a grandparent sitting next to you, wanting to talk to you.

In the changed social set-up, communal tensions and conflicts have escalated. There is more religiosity and less of religion. More focus on rituals and less on core philosophy. Religious sentiments get hurt easily over non-issues which aggravate on getting viral over social networking sites. Sanity needs to be restored. This imbalance can be addressed by religious leaders by re-interpreting their religious and spiritual philosophy

**Member, SGPC, Sri Amritsar Sahib.*

according to the need of the Global Civilisation. We Sikhs, look up to the model presented by founder of our faith Sri Guru Nanak Dev Ji.

Sri Guru Nanak Dev Ji travelled to places of different faiths, Mecca, Jagannath Puri, Gorakh Nath Siddhas, Haridwar etc and left a legacy of interfaith dialogue. During his travel to Buddhist Ladakh, he was called Rimpoche Lama by the monks. He had such rapport with people of different religions that when he left his body, Hindus wanted to cremate him as their Guru and Muslims wanted to bury him as their Faqir. This is the message of universal spirituality and humanity that forms the basis of Sikh beliefs and a guide towards harmony in a Global Civilisation.

The Creator created the Universe and pervades in it at the same time. He created an eco-system that sustains His Creation. Human beings breathe in the oxygen released by plants and plants absorb carbon dioxide released by human beings. The Earth grows food and decomposes human waste to manure for next cycle of food. Other eco-systems are created for animals, plants etc. All these eco-systems depend on each other however, internally bound with each other and the binding force working among them, has been denoted in Sri Guru Granth Sahib as qudarat. 'God's bounties are equal for all, it's us who have created divisions and distinctions.'

It is believed in many different philosophies that five evils propensities of human nature are the root cause of all conflicts. They are sought to be suppressed, eliminated or discarded. Sikhism stresses upon the righteous use of these impulses as the base of harmonious social as well as individual house hold life. Human being is God's most beautiful creation because it exists with a divine spark deep inside and has the potential to acquire the wisdom to recognise it. Humans have intelligence to start an internal dialogue with their five inherent weaknesses -sexual urge, anger, greed, attachment and ego. Sikhism teaches control and positively channelising these traits. It is possible to be a divine person while living as an ordinary householder. Learning to take responsibility of others, experiencing emotions like unconditional love, unconditional care is learnt in a family. Loyalty to spouse is strongly advocated in Sikhism and extra-marital affair is one of the four sins that if committed, one is no longer recognised as a Sikh. It also forms a strong basis for a family, an institution that is under threat in the Global Civilisation.

In dialogue with a Yogi of the Nath Community, Sri Guru Nanak Dev Ji enunciates on being asked how to swim across ocean of life successfully and how to get liberation by remaining detached while still living:

ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ ਕਹੀਐ ਕਿਉ ਕਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਰੇ ॥ (SGGS p. 938)

The world-ocean is treacherous and impassable; how can one cross over it

Guru Nanak Dev Ji replies that one can achieve liberation by remaining detached from the impurities of life while living in this world and by making the human heart the abode of the Supreme Being and not by renouncing the world:

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ ਮੁਰਗਾਈ ਨੈ ਸਾਣੇ ॥ (SGGS p. 938)

ਮੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ ॥ (SGGS p. 938)

'As the lotus flower floats untouched upon the surface of the water and as the water fowl swims through the stream; so, with one's consciousness focused on the Guru's words and contemplating the Name one can cross over the terrifying world-ocean.'

In Sikh way of life, it translates to earning an honest living, nurturing the divine inside into spiritual consciousness and sharing fruits of one's labour with the needy.

Gurbani-Guru's Word, is a cogent synthesis of spiritual and moral values. The Sikh ethical values are catalyst for the attainment of divine experience. Without developing qualities of altruism, justice, compassion, love and service, one cannot claim to be walking on the religious path. Usurping things of others is a sin and exploitation is denounced. To quote an example "If one's clothes stained by blood become dirty, will not the mind of those who suck blood of human beings (by way of exploitation) be defiled." "Man, without love is an empty shell which soon crumbles and is reduced to dust" (GGS 62) "As metal melts into metal so does love run to love" (GGS 725).

Sewa (service) without expectation of any reward is one of the basic pillars of Sikhism. Perhaps you remember the time when an earthquake devastated Gujarat. Sikh institution, Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee came all the way from Amritsar to serve food to victims of the earthquake. When a cloudburst hit Kedarnath, we went with food and first aid for Hindus and other pilgrims. When a cloudburst hit Kashmir, we went with food, blankets, medicines for Muslims and others in distress. And currently the 30 member team of SGPC is providing food and medicines to Kerala flood victims. Why? Because that is our Dharam (Religion). Our institution of Langar underlines equality in a caste ridden society through service of food. Everybody who partakes langar is expected to either help in cooking and serving or contributing towards raw material. It is a community effort fostering brotherhood, humbleness and devotion.

In an increasingly multicultural and multi-religious society, intolerance to others' culture breeds conflict to the extent of violent attack on minority's religious places. What is strange is how newfound extremism is trying to kill decades of peaceful coexistence at some places. A Sikh Gurdwara Dongmaar (Assam) which commemorates Guru Nanak

Dev Ji's visit to Assam has recently been evaded by local Buddhists. Sikhs living in far-east Meghalaya since the Partition of the country in 1947 and even before, are suddenly perceived as outsiders and a threat to the Assamese culture although their third generation has integrated into the local culture!

We are inspired by our 9th Master Sri Guru Tegh Bahadur Ji in defending the right of Hindus to their way of beliefs. In the 17th century, Kashmiri Pandits were being threatened to choose Islam or death by Mughal Emperor Aurangzeb. In distress they approached to Sri Guru Tegh Bahadur Ji and requested to protect their religious belief to wear the sacred thread 'Janaeu' and a 'Tilak'. Guru ji chose to stand as a rock between Aurangzeb and Kashmiri Pandits by challenging Aurangzeb to convert him to Islam first. If he could not, then he had to promise to accept Kashmiri Pandit's right to Hindu beliefs. Aurangzeb executed Guru Tegh Bahadur Ji but could not convert him to Muslim. I have not read about any other religious Saint who sacrificed himself for other's faith. Respect for other's religious beliefs, not just tolerating is direly needed in Global Civilisation.

Conflict in the name of religion is meaningless because each one of us has the same destiny. Our Guru says "ਜਗਤੁ ਜਲੰਦਾ ਰਖਿ ਲੈ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥ ਜਿਤੁ ਦੁਆਰੈ ਉਬਰੈ ਤਿਤੇ ਲੈਹੁ ਉਬਾਰਿ ॥" (SGGS p. 853)

Bless the world burning in the fire (of malice, violence and hatred) through gate of Dharma (Religion). The Guru is not eulogising or disclaiming any particular faith for final liberation. Implicitly, all religions have been considered fit for spiritual elevation. This is the value of respecting a fellow human being's religious and spiritual beliefs that a Global Civilisation needs to imbibe.

The holiest shrines of different religions are sending messages that we need to catch and spread. What a beautiful story emanates from the Church of Holy Sepulchre where Jesus Christ was crucified, buried and then resurrected on the land of Jewish people. The church door opens each day when a Muslim family brings the keys to unlock the entrance for the Christians! Sikhs have another beautiful story. The Fifth Sikh Guru, Sri Guru Arjun Dev ji invited a Muslim Sufi, Hazrat Mian Mir ji from Lahore to lay down the foundation stone of our holiest and sacred place Sachkhand Sri Harimandir Sahib. That is popularly known as Golden Temple in the world. The architecture of Harimandir Sahib denotes an openness that cuts across caste, religion, gender or any particular auspicious direction. A vegetarian Langar that transcends the dietary needs of different religions and provides food everyone can sit and eat together. This is the spirit that needs to be cultivated for a harmony in a global civilisation. ■

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਲੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਚਾਰਕ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਾਬਾ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖੀ ਜਵੇਂਦੀ ਟਕਸਾਲ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ। ਨਾਲ ਹਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ।

Regd. with the Registrar of Newspapers of India at No. 88/57.
Postal Registration No. ASR/0323/2018-20
Without Pre-payment of Postage under License No. PD/R-002/2018-20 Valid upto 31-12-2020
Monthly **GURDWARA GAZETTE** September 2018
Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar.

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਸੰਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ।

ਕੋਲਕਾਤਾ ਆਰਜੰਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਮਸਥ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ
ਵਿਲਾਸੀ ਸਿੰਘ 'ਬੋਲੀ' ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਲਿਸ਼ਟ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਰਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਡਿਜਾਈਨ : ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਤਸਵੀਰਾਂ : ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਲਾਹੌਰ)

ਮਿਤੀ : 15-09-2018